

CREDITO
COOPERATIVO

ZADRUŽNE KREDITNE BANKE
FURLANIJE-JULIJSKE KRAJINE

Troja domača banka

SOBOTA, 8. JUNIJA 1996

Ali se bo (nogometna) zgodovina ponovila?

RADO GRUDEN

Anglija in Svica bosta danes na Wembleyju v Londonu otvorili ples najboljših evropskih nogometnih reprezentanc, ki se bodo do 30. junija borile za naslov prvaka stare celine. Prvič letos bo v domovini nogometa na zaključnem delu prisotnih kar šestnajst reprezentanc, kar pomeni, da gre skoraj za pravo svetovno nogometno prvenstvo. Od najboljših držav v bistvu manjkata le Brazilija in Argentina, v primerjavi z »mundialom« pa je kvaliteta gotovo večja, saj na EP - razen morda Turcije - ni slabih reprezentanc.

Strokovnjaki največ možnosti pripisujejo Nemčiji, takoj za njo naj bi bili vsaj po napovedih Italijani, Angleži in morda Nizozemci. Med možnimi presenečenji ne smemo pozabiti na Francijo, ki bo čez dve leti gostila svetovno prvenstvo, in pa na Hrvaško, ki je s svojimi talenti sposobna vsakega - tudi skrajno negativnega - presenečenja.

Kar se Italije tiče, velja povedati, da si Arrigo Sacchi gotovo ni povečal priljubljenosti, ko je pustil doma nekatere igralce, kot so Giuseppe Signori, Roberto Baggio, Gianluca Vialli in ne nazadnje Ivan Protti, in se oddolil za »delavsko« varianto reprezentance s številnimi garanci in redkimi nogometnimi misleci. Testi pred prvenstvom niso bili spodbudni, toda vsaj za zdaj italijanskemu selektorju vislic se niso postavili. Za to bo čas tudi po prvenstvu.

Pred začetkom olimpijskih iger v ZDA predstavlja zaključni del nogometnega evropskega prvenstva osrednji sportni dogodek, ki je povezan tudi z veliko denarja. Računajo, da se bo ob prvenstvu obrnilo približno dvanajst tisoč milijard lir.

Kljub temu pa prav za vse nogomet ni najvažnejša stvar na svetu. Med temi je prav gotovo tudi angleska kraljica, ki danes ne bo prisostvovala otvoritveni tekmi domače reprezentance. Kraljevsko hiso bo predstavljal vojvoda Kentski, ki bo tudi uradno odprl prvenstvo. Kraljica se je raje oddolila za konje. Danes je namreč na sporedu tudi tradicionalni klasični galop v Epsomu. Zato pa si je rezervirala vstopnice za finalno srečanje, kot pred tridesetimi leti, ko je Anglija v finalu svetovnega prvenstva premagala Nemčijo.

Se bo zgodovina ponovila?

Deklaracija o jezikovnih pravicah vseh manjšin

BARCELONA - V katalonskem glavnem mestu so včeraj odobrili splošno deklaracijo o jezikovnih pravicah manjšin. Dokument je pripravila skupina izvedencev, podpisali pa so jo predstavniki manjšinskih organizacij (teh je okoli sto z vseh krajev sveta) in in zastopniki petdesetih PEN klubov, med temi tudi slovenskega. Listino je

sprejela organizacija Združenih narodov UNESCO z obvezo, da se v ZN začne postopek za spremembo listine v mednarodno konvencijo, za kar pa bo potrebno verjetno kar precej časa.

Listina je daleč najpodrobnejši dokument o jezikovnih pravicah manjšin, kar jih obstaja v mednarodnih organizacijah.

Na 3. strani

Župan Illy se je sestal s slovenskimi svetovalci

TRST - V mestni skupščini se je sinoči nadaljevala maratonska razprava o občinskem poslovniku. Slovenski svetovalci Berdon, Dolenc in Godina so se pred sejo sestali z županom Illyjem, ki jim je potrdil naklonjenost politiki majhnih, a konkretnih korakov za nove odnose med vsemi trzaskimi komponentami. Po-

novil pa je svoje nasprotovanje vključitvi člena o rabi slovensčine v poslovniku občinskega sveta.

O tem delikatnem vprašanju je zavzela stališče tudi SKGZ, ki poziva župana Illyja, naj ne pozabi na predvolilne obveze do slovenskih občanov in naj ne kloni izsiljevanju desnice.

Na 5. strani

RIM / PROCES ZARADI POKOLA V ARDEATINSKIH JAMAH

Karl Hass se je zaman skušal ogniti pričevanju na sodišču

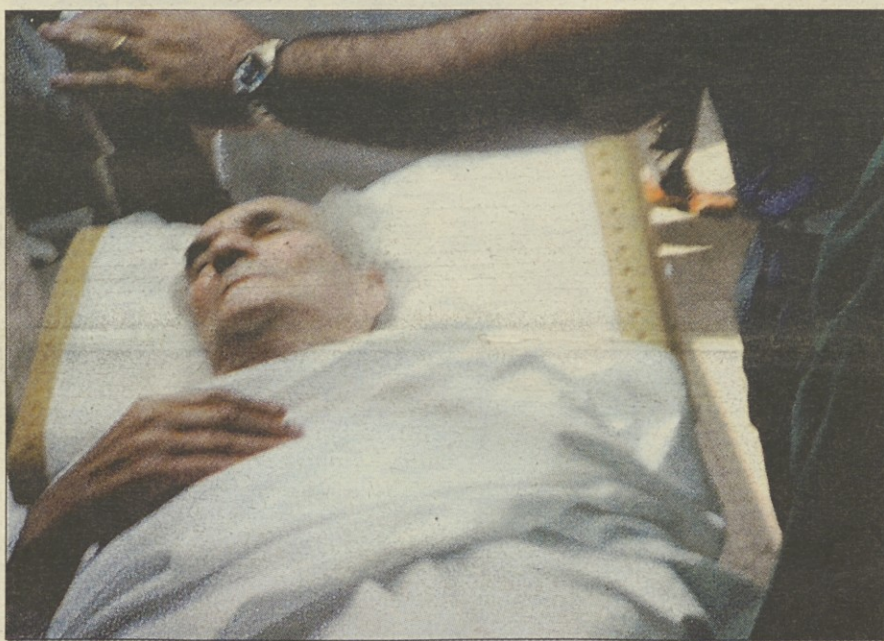
Med poskusom pobega iz hotela se je hudo poškodoval

RIM - Bivši esesovski major Karl Hass bi moral včeraj pričati na procesu proti Erichu Priebkeju, vendar si je premislil - ali so ga k temu prisilili. V brk policijski straži je skušal zbežati iz hotela, skok s terase na pločnik pa se mu je ponesrečil in zdaj bo najmanj 40 dni ležal v vojaški bolnišnici zaradi zloma kolka in poškodbe na vretencih.

Karl Hass, zdaj 84 let star, je bil v obdobju 1943-44 na nemški ambasadi v Rimu in trdi, da ni imel ničesar opraviti s pokolom v Ardeatinskih jamah. Tožilec Intelisano meni drugače, zato je obnovil preiskavo o njegovem takratnem delovanju, ni pa izdal naloga za omejitev osebne svobode, temveč ga je samo poklical za pričo. Starostnika, ki biva zdaj pri hčerki v Zenevi, a je se do nedavnega zivel v milanski okolici, bodo zaslislali v sredo kar v bolnišnici Celio. Prepričani so, da bo razodel marsikaj važnega o Priebkeju, cigar branilec pa obratno zatrjuje, da je ravno Hass prvi na seznamu odgovornih za pokol.

Skratka, vsa zadeva se je zapletla, saj morajo sodniki razčistiti tudi to, ali niso spet (ali se vedno) na delu sile kot organizacija Odesa, o katerih bi lahko Hass povedal kaj preveč.

Na 2. strani

ITALIJA / PRODIJEV ODGOVOR LIGI

Kmalu federalizem

BOLOGNA - V eni roki zakonik in državne strukture, da bi »preprečil vsakršno drsenje v protizakonitost«, po drugi pa odločno zavezovanje za federalno ureditev države. To je strategija, ki jo je včeraj v Bologni obrazložil novinarjem predsednik vlade Romano Prodi. Premier, ki se je srečal z avstrijskim kanclerjem Vranitzkyjem, je poudaril, da je v popolnem sozvočju s predsednikom republike. Oscar Luigi Scalfaro je namreč tudi včeraj iz Krakova pozval vlado in parlament, naj se podvzeta z reformo, ki naj uskladi »pravo avtonomijo z resnično enotnostjo«.

Prodi ni izključil možnosti, da bi prosil parlament za pooblastilo za fe-

deralno reformo. Toda taki rešitvi nasprotuje Kartel svobosčin in tudi Oljka ni povsem soglasna. Ubrati pot parlamentarnega pooblastila vladi ni politično nevtrarno, saj je od tega odvisno, ali bo tudi opozicija pritegnjena v reformo.

Predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini je sicer zavrnil možnost, da bi oblikovali neke vrste »ustavni lok« proti Ligi. Toda iz vrst opozicije so se oglasili ljudje, ki menijo, da je problem Lige že problem javnega reda. Oljka in Kartel sta si o reformah narazen, najbrž pa precej blizu v oceni, da je treba reformo udejanjati v krajevnih upravah.

Na 2. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Uveljavitev slovenščine

Na podlagi sklepa trzaskega pretorja A. Picciotta lahko zahtevamo, da nam na primer zapisnike o globah posredujejo tudi v materinem jeziku.

Stran 6

Ženska ustvarjalnost

Letošnji trzaski knjižni sejem je včeraj posebno pozornost namenil ženskam ustvarjalkam, z razstavo ilustracijza otroke se je predstavila Vesna Benedetič.

Stran 6

Doberdob noče uplinjevalnika

Občinski svet v Doberdobu je predsednici odobril resolucijo proti realizaciji plinskega terminala SNAM pri Trziču.

Stran 8

Kam bo šla šola Trinko?

Goriški župan je na srečanju s tajnikom Sindikata slovenske sole povedal, da občina razmislija o selitvi sole Trinko v Ul. Mascagni, vendar je tudi ta rešitev precej vprašljiva.

Stran 9

Prijetna igrivost Etka Tutte

V goriskem Kulturnem domu bo se do ponedeljka na ogled nekaj nad dvajset slik akademskega slikarja Etka Tutte.

Stran 10

ČEDAD / POMEMBEN SKLEP

Dve šoli za eksperimentalni pouk slovenskega jezika

ČEDAD - Nizji sredni soli iz Spetra in iz Čeda sta ministrstvu za solstvo naslovili prošnjo za uvedbo eksperimentalnega pouka slovensčine. Za to pomembno kulturno in tudi družbeno-politično vlogo sta se vodstvi obeh sol odločili zaradi geografske blizine Slovenije, upoštevali pa sta tudi dejstvo, da v Spetru deluje zasebna dvojezična sola, katere učenci naj bi imeli

možnost, da nadaljujejo z učenjem slovensčine. V spetru pa bodo v kratkem tudi lingvistični liceji, na katerem bodo poučevali nekatere slovanske jezike, med katerimi bo tudi slovensčina.

V videmski pokrajini se v vsaj v solskih krogih rusijo miselne pregrade, ki se obstajajo na Trzaskem in na Goriskem.

Na 3. strani

Danes začetek EP v nogometu

Z današnjo tekmo na stadionu Wembley v Londonu med Anglijo in Svico se bo pričelo evropsko nogometno prvenstvo, ki bo trajalo vse do konca junija. Med favorizirana moštva poznava lci uvrščajo dvakratnega celinskega prvaka Nemčijo, Nizozemsko, Italijo in Anglijo. »Az-zurri« bodo prvo tekmo igrali v torek proti Rusiji.

Na 16. strani

Ul. F.lli Rosselli 16
Corso del Popolo 50
TRZIČ
tel. 0481/411463

intimno perilo
in kopalke

RIM / Z BEGOM SE JE HOTEL IZOGNITI PRIČEVANJU ZOPER ERICHA PRIEBKEJA

Karl Hass skočil s terase in zadobil težje poškodbe

Tudi bivši esesovski major vpleten v pokol v Ardeatinskih jamah?

RIM - Proces proti Erichu Priebkeju zaradi pokola v Ardeatinskih jamah postaja iz dneva v dan bolj zanimiv. Za to je včeraj poskrbel se bivši esesovski major Karl Hass, ki bi bil moral zjutraj nastopiti kot prica na sodišču, a si je iz doslej se nepojasnjenih razlogov premislil in hotel pobegniti, pri čemer pa se je tako poškodoval, da bo moral ležati v bolnišnici 40 dni.

Karl Hass, ki mu je 84 let, je nemški državljani in prebiva v Zenevi s hčerko Enrico Giustini por. Williams, ki se mu je rodila iz zakona z italijansko državljanko, umrlo leta 1981. Toda v Zenevo se je preselil sele pred nekaj tedni, saj je vsa ta leta imel stalno bivališče prav v Italiji, in sicer v Albiateju blizu Milana. Zakaj mu je bilo to dovoljeno oziroma, kdo ga je kril, bo treba seveda razčistiti. Sodnik za predhodne preiskave na rimskem vojskem sodišču Giuseppe Mazzi ga je po naročilu tožilca Antonia Intelisana obtožil »sodelovanja pri nasilju s kontinuiranim ubijanjem, ki so ga zagrešili tuji vojniki na škodo italijanskih civilistov« v Ardeatinskih jamah, ceprav ni izdal naloga za omejitve njegove svobode. Seveda ga je bilo treba poiskati, vendar so agenti Digosa in Ucigosa natančno vedeli, kje. V Albiateju. Toda niso ga našli, ker se je bil malo prej odselil v Zenevo. Ko so ga končno dosegli, so mu povedali, da mora za prico in da za čas bivanja v Rimu ne bo smel prostovoljno

iz Italije.

Je poskusil zbežati zato, ker je mislil, da ga iz Italije sploh več ne bodo izpustili? Se je prestrašil, če, če pričam zoper Priebkeja in me z njim soočijo, me utegne doleteti ista usoda kot njega, torej obsodba na dosmrtno ječo? Ali pa ga je k begu prisilil kdo, ki ni maral, da bi pričal pred sodniki?

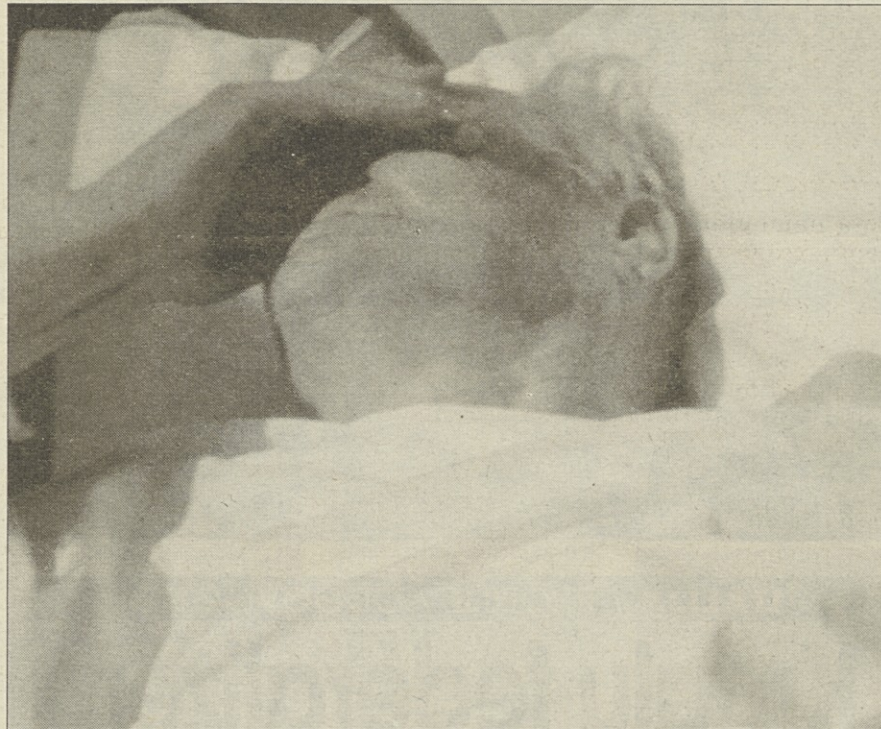
Znailno je, da je skušal Hass zbežati iz hotela Gerber v mestni četrti Prati, kjer so doslej prenočevali, kot trdijo nekateri, vse priče na tem procesu in se je že vnaprej vedelo, da bo tu prešpal tudi on. Bivši major je dopotoval v Rim predvčerajšnjim, vojski tožilec Intelisano ga je takoj zasilal (stiri ure), potem so ga peljali na večerjo v bližnji oficirski krožek, nakar je sel spat v hotel. Se prej je zagotovil, da bo drugo jutro (včeraj) na sodišču. Kaj se je zgodilo ponoči, se ne ve, dejstvo pa je, da je Hass ob 5.15 zapustil hotelsko sobo v drugem nadstropju, stopil v nadstropje nize in se z ondodne terase, na kateri je pustil svoj siv jopić, spustil na pločnik. Mozak je visok 1, 80 metra, kot esesovec pa je bil tudi specialec, zato je takšnih podvigov bil vese. Toda leta so leta, naglica pa naglica: namesto da bi s treh metrov visine pristal na pločniku, je padel na veliko rastlinsko vazo ter zadobil večkratni zlom kolka in si zmečkal dve vretenci.

Na pomoč so mu pršli agenti Digosa in policisti, ki so ga »stražili«, ter ga odpeljali najprej v civil-

no bolnišnico Santo Spirito, malo zatem pa »iz varnostnih razlogov« v vojsko bolnišnico Celio, kjer ga bo tožilec Intelisano v sredo tudi zasilal, »kajti njegovemu pričevanju se ne moremo odreči«. Priebkejev bratnilec Velio Di Rezze trdi, da je Hass prvi na seznamu odgovornih za pokol v Ardeatinskih jamah, bivši major, ki je bil v letih 1943-44 na nemški ambasadi v Vili Wolkonsky, pa je tožilcu že v sredo zaupal, da ima zoper Kapplerjevo desno roko povedati nekaj »zelo važnega«. Priebke naj bi tudi dal ustreliti sindikalista Buozzija in 14 ječnikov v zloglasni Ul. Tasso ter odgnati Mafaldo Savojsko v Buchenwald.

Na ograji hotelskega balkona je ostala suknja, ki jo je major Haas izgubil, ko je nerodno telebnil na tla (Ap)

Major Haas na bolniški postelji v vojaški bolnici v Celiju (Telefoto Ap)

RIM / SKLEP VSS

»Michele Coiro mora zapustiti rimsko tožilstvo«

Odločitev globoko odjeknila in izzvala zaskrbljene reakcije

RIM - Prva komisija Visjega sodnega sveta je z večino glasov (5 za, 1 proti) sprejela odločitev, da sproži postopek za odslovitve glavnega rimskega tožilca Micheleja Coira. Zakaj? Ker da se ne bi bil smel vmesavati v preiskavo milanskega tožilstva v zvezi z najdbo miniaturiziranega prisluskovalnega aparata v rimskem baru Tombini in ker je predlagal poveljniku karabinjerjev Federiciju premestitev častnika Enrica Cataldija, ki je za to vedel. Coiro bo moral 13. junija na avdicijo, na kateri bo lahko imel branilca (sodnika), nakar bo komisija zaslislala priče in odredila poglobitev preiskave ali pa problem razrešila s predlogom za njegovo premestitev oziroma z arhiviranjem zadeve. Arhivirali bi jo lahko v treh primerih: prvič, če bi se izkazalo, da zbrano dokazno gradivo ne opravičuje Coirove odslovitve, drugič, če bi tožilec sam zaprosil za odhod z rimskega tožilstva, in tretjič, če bi podal ostavko. V tem primeru bi VSS razpisal natečaj za sefa tožilstva.

»Odločitev komisije, ki je pršla po globoki civilni debati, je bila zelo težka,« je dejal neki njen član, »saj smo se zavedali, da bo lahko imela zaskrbljujoče učinke na vse sodstvo, tembolj se zaradi važnosti rimskega tožilstva.« V komisiji, ki jo je vodil Vladimiro Zagrebelsky (Movimenti riuniti), so bili Antonio Patrono (Magistratura indipendente), Alessandro Pennasilico (Magi-

Michele Coiro

stratura democratica), Giuseppe Gennaro (Unicost) in Carlo Federico Grosso (»laik« iz vrst DSL). Vittorio Borraccetti, tajnik struje MD, katere soustanovitelj je bil tudi Coiro, je odločitev VSS sprejel »s spostovanjem«, a tudi začudenjem. S spostovanjem zaradi same narave institucije, z začudenjem pa zato, »ker postenih in korektnih sodnikov, ki so morda zagrešili kritike vredno dejanje, ni mogoče obravnavati na enak način kot nepostenjak«.

Micheleju Coiru je izrekla solidarnost velika večina kolegov oziroma podrejenih, ki poudarjajo, da je on prvi vtišnil rimskemu tožilstvu pečat profesionalne etike in razvidnosti, brani pa ga tudi Squillantejev odvetnik Gaetano Pecorella, ki zatrjuje, da ni Coiro nikoli posređoval v korist njegovega varovanja.

NOVICE

Uboj Alpijeve in Hrovatina: Mugne ni prepričal Pititta

RIM - Javni tožilec Giuseppe Pititto je na italijanski ambasadi v Jemenu včeraj zasilal somalskega sultana Abdulahija Museja Yusufa, ki naj bi bil vpleten v umor Ilarie Alpi in Mirana Hrovatina. Danes pa bo verjetno znova pozval na razgovor inženirja Omarja Saida Mugneja, ki ga je že predvčerajšnjim zasiljeval polnih deset ur, a ga njegovi odgovori niso prepričali. Mugne je npr. zatrdil, da je edini lasnik družbe Shifco, ki upravlja podarjene italijanske ribiske ladje, v resnici pa je odkupnino za ugrabljeni ladji dvakrat placalo neko italijansko podjetje. Mugne ni preprčiljivo odgovoril niti na vprašanje v zvezi z domnevno preprodajo orožja.

2000-letnica buri duhove

RIM - Rimski župan Francesco Rutelli je pozval ministrskega predsednika Prodi, naj nemudoma skliče koordinacijski odbor subjektov, ki so zadolženi za proslavitev 2000-letnice krščanstva. Okrog pobude, ki bo privabila v Rim milijone tujcev in bo torej zahtevala ogromne investicije, so se namreč razvile polemike, češ, kdo ob od tega največ imel, zato je treba po zupanovem mnenju javnosti povedati, kdo bo kaj naredil, kako in kdaj.

Cecotti in furlanski CLP

TRST - Neki dnevnik je včeraj pripisal predsedniku deželne vlade FJK avtorstvo sporočila samozvane »furlanske sekcije osvobodilnega odbora Padanije«, ki je sicer po splošnem mnenju lažno. Sergio Cecotti, ki je pristal Severne lige, tega ni maral zanikati, a niti potrditi, »ker je kdo v tem razpozna spretno potezo« in ker je bila ta v določenem pogledu tudi »umestna«.

BOLOGNA / OB POZIVU PREDSEDNIKA REPUBLIKE, NAJ SE VLADA PODVIZA

Premier obljubil zakonski predlog o federalni ureditvi

Predsednik vlade je odločno zavnil izzivanja Severne lige - Kritike Kartela svoboščin večinski koaliciji

BOLOGNA - »Groznje s secesijo so samo odraz obupa Severne lige, ki skuša doseči na ulici to, česar ni sposobna doseči v parlamentu.« Tako je premier Romano Prodi ocenil pobude Severne lige in dodal, da »vlada ne bo dovolila nobene krsitve zakona.« Sama vlada se bo zavzemala za federalno ureditev,« je dejal Prodi in poudaril, da je v tem pogledu v popolnem sozvočju s predsednikom republike Oscarjem Luigiem Scalfarom.

Predsednik republike, ki je včeraj v Krakovu spregovoril študentom na tamkajšnji univerzi se je zaradi vprašanj, ki so mu jih postavili študentje, povrnil k italijanskim vprašanjem. Med drugim je dejal, da je v svojem nagovoru parlamentu ob državnem prazniku ze pozval vlado in parlament, naj se hitro lotita »reformne, ki bo uskladila pravo avtonomijo z resnično enotnostjo«. To je torej recept in poziv, ki ga je Scalfaro naslovil vladi ob ugotovitvi, da politika večkrat kasni s svojimi odgovori.

Izjave predsednika republike, ki se tudi zavezuje, da bi reforme odobrila cimsirša koalicija, niso razburile premiera, ki je napovedal, da bo vlada v kratkem pripravila svoj predlog in da bo dialog med zakonodajno in izvršno oblastjo stalen. Prodi je hotel tudi poudariti odločnost v odnosu do Lige, ki je po njegovem mnenju zaostrišla svojo politiko, ker

ji ni uspelo, da bi postala jeziček na tehničnici med večino in opozicijo. Zato je podčrtal odločnost vlade, da zajamci javni red, in je zavnil možnost pogajanj, ki jih je ponudil Bossi. »Mozen je samo dialog na politični ravni,« je menil premier.

Sicer pa so v Oljki mnenja precej enotna v zavračanju Bossijevega izzivanja, ceprav se ob nekaterih konkretnih vprašanjih stališča razhajajo. Tako je na primer poslanec Luigi Manconi obžaloval, da bi Oljka ni zavzela pogumnejšega stališča do problema prefektov, predsednik SKP Armando Cossutta pa je menil, da je treba prefekte odpraviti, ker so odraz zastarele centralistične države.

Ali bo o reformah možen dialog med večino in opozicijo? Nekateri signali navajajo k pritrdilnemu odgovoru, drugi pa napovedujejo spopad. Desnica je nezaupljiva, predvsem pa noče sodelovati v neke vrste »zaveznistvu ustavnih sil« proti Ligi.

Včeraj je doseg Bossijevih izzivov skusal omiliti milanski župan Marco Formentini, ki je zaradi politike Lige tudi sam v težavah. Predsednik zveze podjetnikov Giorgio Fossa pa je opozoril, da razburjenje podjetnikov in ljudi ni samo navidezno in napetost bo popustila, če bo vlada pokazala jasno voljo, da decentralizira, predvsem pa odpravi zavoro birokracije.

Prodi in Vranitzky o Sloveniji in Evropi

BOLOGNA - Stališča Avstrije in Italije si niso bila se nikoli tako podobna kot zdaj: to sta zatrdila premier Romano Prodi in kancler Franz Vranitzky (foto AP) po sestanku v Bologni, kjer sta obravnavala razne vidike skorajšnjega evropskega vrha v Firencih. Kancler je izrekel zadovoljstvo nad uspešnim zaključkom pogajanj za pridruženost članstvo Slovenije v EU in se zavzel za udrditev italijansko-avstrijsko-slovenskega gospodarskega sodelovanja.

BENEŠKA SLOVENIJA / POMEMBNA KULTURNA IN POLITIČNA ODLOČITEV

Dve šoli bosta uvedli pouk slovenskega jezika

Nizji srednji šoli iz Čedadada in Špetra poslali prošnjo ministrstvu

SPETER - Nekaj se premika na področju beneskega solstva. In v pravo smer. Po vsej verjetnosti bodo s solskim letom 1997/98 tako na nizji srednji šoli v Špetru kot na tisti v Cedadu uvedli tečaj slovenskega jezika.

Odločitev ni pomembna samo s solskega vidika, marveč in predvsem z družbeno-političnega, saj so se v teh krajih podrla določeni miselni zidovi, ki se obstajajo na Trzaskem in Goriskem, kjer nismo se zabeležili volje italijanskih sol, da bi v svoje programe vnesle tudi pouk slovenskega jezika.

Nizji srednji šoli iz Špetra in Cedada sta na solsko ministrstvo že naslovili prošnjo za uvedbo sperimentalne pouka slovenscine. Na nizji srednji šoli Danteja Alighierija iz Špetra se je za pouk slovenskega jezika zavzel zavodni svet na predlog večje skupine staršev. Ravnatelj šole Giorgio Casal nam je povedal, da bo je predviden pouk slovenscine tri ure tedensko kot dodatni tuj jezik. Sicer ne znajo, ali bodo slovenscino vključili v okvir rednega pouka ali pa v dodatnem času, ki je namenjen sperimentalnim predmetom. Vse bo odvisno od stevila dijakov, ki se bodo odločili za tečaj slovenscine.

Ravnatelj dodaja, da bo odgovor z ministr-

stva po vsej verjetnosti prišel komaj prihodnje leto, tako da bodo s poukom, v primeru, da bo ministrstvo naklonjeno tej prošnji, lahko začeli v šolskem letu 1997/98. To velja tudi za nizjo srednjo šolo De Rubeisa iz Cedada. Ravnateljica Maria Carminati ugotavlja, da so se za takšno izbiro odločili, ker odgovarja sodobnim evropskim standardom in se posebno tistim solskim sistemom, ki delujejo na obmejnih območjih.

»Na nasi soli poučujemo angleščino, z izjemo nekaterih razredov, kjer se dijaki učijo francoscino oziroma nemščino«.

Zakaj pa ste se odlo-

čili za slovenscino?

»Ministrska odredba predvideva, da sole, ki imajo od 12 do 24 razredov - in to je naš primer - lahko zaprosijo za dodatna tečaja tujega jezika. Mi smo izbrali slovenscino in nemščino predvsem zaradi geografske bližine Slovenije in Avstrije. Menim, da bosta oba jezika v veliko pomoč našim dijakom tudi v kasnejši dobi, ko bodo iskali zaposlitev.

Ob tem ne smemo pozabiti na dejstvo, da v Špetru deluje zasebna dvojezična šola, ki danes steje sto in več otrok. Tudi zanje je treba na nek način poskrbeti, da bodo tudi

na nizji srednji šoli imeli možnost nadaljevati s studijem slovenskega jezika.

Nazadnje ne gre pozabiti, da bodo v Špetru odprli lingvistični licej, na katerem bodo poučevali tudi nekatere slovanske jezike in med temi bo tudi slovenscina«.

Povejmo, da sta proforski zbor in kasneje zavodni svet nižje srednje šole iz Cedada soglasno podprla predlog po uvedbi tečaja slovenscine. Sedaj pa je na vrsti rimsko ministrstvo, od katerega tukajšnji solniki, starsi in sami dijaki pričakujejo hiter in pozitiven odgovor.

Rudi Pavšič

CANKARJEVA PRIZNANJA / V PONEDELJEK NA OPČINAH

Praznik slovenske besede

Predavanje prof. Paternuja in pesniški večer s Kravosom in Košuto

TRST - Slavistično društvo Trst Gorica Videm je pripravilo večer poezije, ki bo v ponedeljek, 10. junija, ob 18.00 v prostorih Zadrzne kraske banke na Opčinah. Na tem večeru želi društvo počastiti dijake, ki so se udeležili letosnjega tekmovanja za Cankarjevo priznanje, ter pritegniti tudi druge dijake k studiju slovenskega jezika in književnosti. Sicer pa je progam ve-

čera namenjen širsemu krogu poslušalcev.

O temi Poezija in sodobni človek bo razmišljal ugledni literarni zgodovinar Boris Paternu. Po glasbeni točki, ki jo bosta izvedla harmonikarja Mojca Mihalič in Gorazd Ruzzier, pa bo na vrsti pesniški dogodek, ki ga bosta oblikovala Miroslav Kosuta in Marko Kravos.

Sledilo bo nagrajevanje uspešnih te-

kmovalcev - ne samo tistih, ki so že dobili zlato priznanje (teh je bilo 13), ampak vseh, ki so si na deželnem tekmovanju v Trstu pridobili srebrno priznanje (21). Knjižna darila zanje je prispevala Goriška Mohorjeva družba.

Na ta večer poezije so poleg tekmovalcev in njihovih mentorjev vabljeni vsi profesorji in študentje. Se posebno zanimiv bo za maturante.

TRST / POMORSKA POSTAJA

Konferenca o sodelovanju na področju energije

TRST - Ob naraščanju energetskih potreb sredozemskih držav je Evropska unija sklenila, da na vrsti srečanj preveri možnost tesnejšega sodelovanja in bolj smoternih naložb. O tem vprašanju razpravljajo od včeraj na Pomorski postaji v Trstu na srečanju, ki mu predseduje italijanski minister za energijo Pier Luigi Bersani in na katerem sodelujejo ministri in predstavniki podjetij, ki se ukvarjajo z energijo, iz 22 držav. Srečanje je za zaprtimi vrati.

Včeraj so imeli glavno besedo predstavniki podjetij, danes pa bodo protagonisti ministri. Teme, ki jih obravnavajo, so strogo tehnične, imele pa bodo velik vpliv na gospodarstvo, saj predvidevajo, da se bo v prihodnjih 15 letih poraba podvojila in bodo potrebne naložbe za 250 milijard dolarjev.

ŠOLSTVO / DOKUMENT, KI SO GA SOGLASNO ODOBRILO NA PREDVČERAJSNJI SEJI

Deželna komisija o preureditvi manjšinske šole

Predvčerašnjim je Deželna komisija za slovenske šole soglasno odobrila stališče o vprašanju racionalizacije sol, ki ga v celoti objavljamo v slovenskem prevodu.

V manjšini je zelo občuteno vprašanje preureditve solske mreže na podlagi predlogov za racionalizacijo. To dokazujejo razna srečanja in okrogle mize, ki so jih v zadnjih casih posvetili tej temi, kakor tudi raziskava, ki jo je pred kratkim izvedel slovenski raziskovalni inštitut Slo in ki so jo dokončali samo glede osnovnih sol.

Iz analize stanja in zbranih mnenj lahko potegnemo nekaj zaključkov:

1) Tako glede sol kot tudi drugih manjšinskih ustanov ne morejo veljati ista merila, ki veljajo v odnosu do večinskih ustanov. Kulturna identiteta večine ni pod udarom, ker prevladuje na vsem območju italijansko jezikovno izražanje (v medijih, v medosebnih in družbenih odnosih, v ustanovah, v javni upravi...), medtem ko crpa manjšina zivljensko silo za jezikovno in kulturno istovetnost mlajših rodov v prvi vrsti iz »svoje« šole, ki toliko bolj vpliva na družbeno in jezikovno tkivo manjšinske skupnosti, kolikor bolj je kapilarno prisotna na teritoriju.

Ze samo dejstvo, da je manjšina, spravlja manjšinsko skupnost v podrejen položaj, ko si zeli, da strnjeno ohrani svojo specifičnost, kot je naravno in legitimno. Vsekakor živi v Dezeli s posebnim statutom, ki so ga dodelili Furlaniji - Julijski krajini zato, ker so na tem ozemlju prisotne etnicne in jezikovne manjšine.

2) Veljavni zakoni (1012/61, 932/73) in me-

dnarodni sporazumi scitijo našo šolo, vendar teh zakonov in sporazumov večkrat ne spostujejo, sicer pa niso vedno učinkoviti in v nekaterih primerih niso niti več casu primerni.

3) Kot je bilo že velikokrat poudarjeno tudi v tej komisiji, občutimo pomanjkanje specifične solske zakonodaje. To zahtevajo je treba seveda vključiti v politični okvir, ki zadeva v prvi vrsti osrednja subjekta, t.j. Italijo in Slovenijo. Nadalje menimo, da so v okviru pogajanj med državama mešana slovensko-italijanska komisija, ki se je sestala lani naredila prve obetajoče korake v smeri reform na solskem področju. Zal pa doslej ni naše Ministrstvo se objavilo zapisnikov teh zasedanj. V okviru pogajanj med državama mora manjšina poseci kot subjekt, predstaviti svoje konkretne predloge na podlagi stvarnih, sodobnih in realnih razmer, z namenom, da ohranijo prisotnost manjšine, njenega jezika in kulture, pojmov in vrednot, ki so med seboj povezani. Nekateri upravičeno menijo, da spadajo zahteve manjšine na solskem področju v okvir zakona o globalni zasciti, ki ga se ni. Dejstvo pa je, da manjšina terjta ta zakon že 50 let in da je doslej bilo storjenega bolj malo v tej smeri.

4) Danes, ko manjka globalni zascitni zakon, pristopajo do manjšine samo s klestenjem: danes ukinjajo eno šolo, jutri drugo, kaj pa potem? Tako naprej do dokončne ukinitve? Zato je torej povsem razumljivo, da se manjšina v takem položaju bori, in je tudi prav, da se bori, za ohranitev vsake posamezne solske enote.

5) Kljub temu izraza tudi sama manjšina nekatere dvome o koristnosti ohranjanja sol s premajhnim številom učencev; obenem pa ni no-

benega dvoma, da je vsaka šola s slovenskim učnim jezikom nenadomestljiv vir in središče kulture v svojem družbenem okolju in predvsem zagotovilo, da se ohranita slovenski jezik in kultura. Država mora zajamčiti, ob spostovanju 3. člena ustave, tudi kulturno rast manjšine zato, da jo zasciti. Ob upoštevanju dogajanj, bo morda danes država »primorana« odvzeti nekaj, za kar pa bi morala v zameno nuditi druge možnosti za kakovostni razvoj in predlagati nov zakon za solski sistem s slovenskim učnim jezikom, ki naj zadošča zahtevam manjšine.

6) Iz naše skupnosti izhajajo tudi tehnični predlogi v zvezi s skorajšnjim uveljavljanjem solske avtonomije. V tem smislu je potrebno samostojno upravljanje sol s slovenskim učnim jezikom, v okviru te avtonomije pa bi vse probleme lahko reševali odgovorno in v prvi osebi, ne pa sprejemali resitve, ki jih vsiljujejo od daleč.

Glede na vse to, Deželna komisija za slovenske šole posreduje prek Deželnega solskega nadzornistva Ministrstvu za solstvo zahtevo po reformi solske zakonodaje v zvezi s solami s slovenskim učnim jezikom na podlagi novih dvostranskih sporazumov; sporazumi, ki naj vsekakor upošteva stvarne in posebne zahteve same manjšine; novi zakon pa naj bo vključen v splošni okvir reforme solskega sistema, ki je v teku v Italiji. Vse do odobritve take zakonodaje ne bo Deželna komisija izdala poveljnih mnenj v zvezi s sedanjim predlogom o preureditvi solske mreže, ki med drugim nasprotujejo se vedno veljavnim mednarodnim sporazumom.

BARCELONA / OBLIKOVALA JO JE SKUPINA IZVEDENCEV

Splošna deklaracija o jezikovnih pravicah

Listino, ki jo je že sprejel UNESCO, je podpisalo kakih sto predstavnikov manjšinskih organizacij

BARCELONA - Seznam mednarodnih dokumentov o zasciti jezikovnih manjšin se je včeraj obogatil za še eno listino. Ne gre sicer za dokument, na katerega bi posamezne države že pristale, ampak vendarle za listino, ki jo je sprejela organizacija Združenih narodov za kulturo UNESCO z obvezo, da se v ZN začne postopek za spremembo listine v mednarodno konvencijo, ki bi postala obvezujoča za vse države, ki jo bodo podpisale in ratificirale.

Listina je, kot je dejal Aureli Argemi, »dusa« katalonskega inštituta CIEMEN, ki je bil pobudnik za sestavo tega dokumenta, rezultat večletnega dela in je eden redkih dokumentov, ki so jih nevladne organizacije predložile Združenim narodom v tako »svetovni« zasedbi: splošno deklaracijo o jezikovnih pravicah - tak je uradni naslov listine - je namreč podpisalo kakih 100 predstavnikov manjšinskih organizacij z vseh celin: od novozelandskih domorodcev Maorov do afriških manjšin iz Zimbabeveja, od manjšinskih gibanj Bornea in Filipinov do latinskoameriških organizacij indijanskih ljudstev, med katerimi je največ aplavza požela fundacija Rigoberta Menchu: Nobelova nagradjenka za mir se barcelonske manifestacije ni mogla udeležiti, vendar je pristopila k pobudi z občutenim pismom, v katerem je seveda poudarila krčevit boj latinskoameriških ljudstev za ohranitev svoje kulture in svojih tradicij. Poleg manjšinskih organizacij je listino podpisalo tudi skoraj 50 predstavnikov PEN klubov vsega sveta - med temi tudi slovenskega - kot priznanje vloge, ki jo pisatelji pripisujejo jeziku.

Listina, ki je z uradno predajo posebnemu odposlancu generalnega sekretarja Unesca postala že Unescov dokument, je daleč najpodrobnejši dokument o jezikovnih pravicah, kar jih obstaja v mednarodnih organizacijah. Čeprav je malo verjetno, da bo OZN to listino v kratkem osvojila, pa bo ta dokument, zaradi številnih in kvalificiranih organizacij, ki so ga podpisale, verjetno postal v kratkem referenčni dokument o zasciti jezikov, na katerega se bodo vsi sklicevali.

Deklaracija je, kot receno, sad večletnega dela skupine ekspertov vsega sveta in je nadvse podrobna. Po omembi vseh pomembnejših mednarodnih konvencij in drugih dokumentov s področja zascite

jezikov in manjšin so v uvodu deklaracije navedene nekatere osnovne definicije: individualnih in kolektivnih jezikovnih pravic, povezave med jezikom in ozemljem, jezikovnih skupin in nomadskih ljudstev. Navedene so tudi neodtujljive jezikovne pravice: pravica do priznanja obstoja jezikovne skupine, pravica do rabe lastnega jezika, pravica do lastnega imena, pravica do povezovanja med ljudmi, ki govorijo isti jezik in pravica, da oblasti občujejo s pripadniki jezikovne skupine v njenem jeziku.

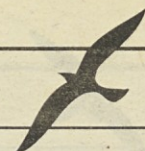
Prvo poglavje vsebuje splošna načela, začeni z ugotovitvijo, da so vsi jeziki izraz kolektivne identitete ter da imajo pravico do lastne organizacije in do samostojne standardizacije svojega jezika. Najmarkantnejše pa je določilo, da imajo vse jezikovne skupine enake pravice in da je diskriminacija kateregakoli jezika nesprejemljiva.

Drugo poglavje vsebuje vrsto podrobnih določil o jezikovnih pravicah: od pravice do rabe jezika v odnosih z oblastmi, vključno z objavo zakonov v tem jeziku, preko pravice do vrste podrobnih določil v zvezi s pravico do pouka v jeziku skupnosti, preko rabe osebnih imen, določil o medijih in novih tehnologijah medsebojnega komuniciranja do kulture in socioekonomskega področja, pri čemer je tudi izrecno predvidena pravica do rabe lastnega jezika v vseh gospodarskih transakcijah: skupno 52 členov posameznih določil, ki, kot že receno, kot celota predstavljajo doslej najboljsežnejši in najpodrobnejši dokument s tega področja.

Deklaracija vsebuje še dve sklepni določili. Prvo obvezuje vse oblasti, da to deklaracijo spostujejo in polno izvajajo, drugo pa predlaga ustanovitev Sveta za jezike pri organizaciji Združenih narodov.

Kot receno, gre zaenkrat sele za predlog konvencije, ki pa ga je UNESCO že sprejel in o katerem bo v kratkem stekla razprava v ZN. Ne kaže si posebej utvarjati, da bo ta listina v kratkem odobrena, saj so ZN za prvo, le načelno listino, potrebovali kar nekaj desetletij. vendar pa predstavlja vsak dokument predvsem sredstvo pritiska na vlade in na mednarodne organizacije. Tako je treba razumeti tudi to listino in v tem smislu je treba poudariti njen pomen.

Bojan Brezigar

PISMA UREDNIŠTVU

Starši proti ukinitvi vrtca pri Domju

Spostovano uredništvo, radi bi tudi mi v teh že vročih dneh spregovorili o problemu, ki že dalj časa bremeni naso manjšinsko skupnost. Tudi sami smo že večkrat brali na straneh tega dnevnika, kako pereci so problemi v našem solstvu in kako se nacrtuje, največkrat nam je v škodo »racionalizacija« v naših solskih ustanovah. Gotovo je, da je vsako zapiranje sol in vrtcev za nas lahko izredno velika izguba. Če že moramo imeti težave zaradi ekonomskih razlogov, ki naj bi narekovali večjo racionalizacijo, je seveda žalostno, da si jih naprtimo se sami zaradi ozkoglednosti nekaterih članov naše skupnosti.

V zvezi s tem bi radi starši otrok, ki obiskujejo otroški vrtec pri Domju pritegnili vaso in siršo pozornost na naš specifični problem. Znano je, da tudi sami trpimo posledice velikega demografskega padca, a včasih ta ni edini vzrok za zapiranje slovenskega vrtca. Pri Domju deluje otroški vrtec že od vsega začetka in je vedno bil s svojo številčnostjo pomemben steber pri ohranjanju slovenske prisotnosti na tem mešanem predmestnem območju. Sedaj pa mu grozi zaprtje.

Starši otrok, ki sedaj obiskujejo ta vrtec in tudi starši otrok, ki so ga obiskovali pred časom, se seveda sprašujemo zakaj tako početje. Z delom osebja smo bili vendar zadovoljni in naši malčki so imeli polno vsestranskih možnosti. Med prvimi so se začeli približevati angleškemu jeziku in tudi na drugih področjih nam ni manjkalo vsestranskih priznanj. Nekaj dni od tega

smo izvedeli, da je eden izmed naših malčkov prejel mednarodno likovno nagrado.

Sedaj pa imamo starši vtis, da zaprtje slovenskega otroškega vrtca pri Domju ni samo posledica trenutnega demografskega padca na tem območju, ampak da prihaja na teritorialno omejenemu področju do nekakšne nesmiselne in neproduktivne konkurence med slovenskimi ustanovami. Prav to pa nas je najbolj prizadelo, saj bi moral v taksem trenutku imeti prioriteto nad vsakim osebnim ciljem skupni cilj ohranitve slovenske ustanove tudi v korist bodočih rodov.

Sprašujemo se zato, ali res ni nihče voljan urediti situacije, ki bi zahtevala morda le malo dobre volje in solidarnosti?

Ali res nihče ne nosi moralne odgovornosti za zaprtje slovenskega vrtca pri Domju?

Ali mora tokrat res naša narodnostna skupnost sama imeti krivdo za zaprtje naše vzgojne ustanove?

Starši otrok slovenskega vrtca pri Domju

Stališče juserskih upraviteljev

Z zanimanjem smo prebrali pismo zgoniške Zupanje Tamara Blazina v Primorskem dnevniku dne 23.05.1996 in ugotavljamo, da je v pismu, po našem mnenju, navedenih nekaj netočnosti oz. da je potrebno pojasniti vrsto vprašanj, ki bi utegnili zbegati bralce.

Najprej bi radi na kratko obnovili stanje juserskih srenjskih zemljišč, se zlasti zdaj je to res potrebno, ko je ta problematika ponovno stopila na prizorišče našega zamejskega prostora po daljšem

obdobju »zatišja«.

Dejstvo je, da so se začeli domaćini na novo zanimati za zemljo, v kateri so se razrastle njihove korenine. Tisto zemljo, ki so jo naši predniki odkupili od grofov, cesarja ali drugih zemljskih gospodov s težko nabranimi prihranki ali z delom - t.i. »rabuto« - in ki je postala skupna, neodtujljiva podlaga vaskih skupnosti tukaj živečega naroda. Skoraj 400 izvoljenih predstavnikov in članov jusov srenj je v boljunskem gledališču 25. februarja letos to potrdilo.

Nasi predniki so tudi skrbeli za uradni vpis lastniške pravice teh zemljišč na ime vaskih skupnosti.

Izkoriščanje in uprava teh površin s strani domačih lastnikov sta večkrat motili razne uprave, ki so večkrat skušale odvzeti lastnino vaskim skupnostim, a brez večjih uspehov, saj ni mogoče spreminjati lastnika v zemljski knjigi brez pogodbe ali razsodbe.

Zgodovinsko dejstvo je tudi, da si je italijanska nacionalistična oblast, ki je v naših krajih zavladala po prvi svetovni vojni »izmisli« novo breme na tej zemlji t.i. »uso civico«. Zakon to tolmači kot splošno možnost uporabe bogastva zemljišč s strani vseh prebivalcev, kar je bistveno različno od lastnine domaćinov, ki so dobrine odkupili. S tezo, da so ta zemljišča občinska ali javna last in da jih krajani lahko samo uživajo, se je potvarjalo resnico. Uprava tega bremena je bila sicer dodeljena Odborom za ločeno upravljanje juserskega premoženja, ki so jih volili vsi stalno bivaajoči.

Občina je začela to zemljo prodajati, kot da bi bila njena, dovoljevala je njeno razlašanje za smešne odškodnine, itd. Vse v škodo skupnosti lastnikov iz posameznih vasi.

Če so se pravi lastniki končno

uprli podobnemu početju, mislimo, da je to tudi njihova pravica. Mar nečemo priznavati lastniku njegovih pravic? Samo v državno planiranem gospodarstvu ni pravice do lastnine zemlje in proizvajalnih sredstev, kar pa ne drži za tržni sistem.

Ne gre tu za »lastninjenje« juserskih zemljišč, temveč za »priznanje« že obstoječe pravice, ki jo nekateri javne uprave zlorablajo.

Trditev, da nekateri »predstavniki manjšine... najbrž nehoti zavirajo nacrt skupine gospodarskih operaterjev« zato ni točna. Kvečjemu bi zupanja Blazina morala zapisati, da »predstavniki lastnikov vaskih zemljišč« skušajo uveljaviti določene pravice lastnikov. Ali ne zanima te operaterje zascita lastniške pravice? Zakaj bi se morala torej skupnosti lastnikov vaskih zemljišč podrediti zanje krivičnim teznjam javnih uprav in nekaterih zasebnikov? Tudi zemlja predstavlja gospodarski potencial, saj jo hočejo obrtniki kupiti in ne po ceni.

Zato se ne strinjamo, da bi občina prodala zemljišče na prosoški gmajni, ne ker smo proti obrtni ceni, ampak, ker smo za spoštovanje lastniške pravice. To je bilo tudi v skupnem programu vseh odborov za ločeno upravljanje juserskega premoženja ob letosnjih voltivah (glej enoten plakat vseh odborov). Odbor za ločeno upravljanje juserskega premoženja ne more namreč dati mnenja o prodaji zemljišč, na katerih samo upravlja breme »uso civico«, ne pa lastniške pravice.

Kritike Zupanje Tamara Blazina niso zato sprejemljive iz naslednjih razlogov:

- nihče ne strukturalizira ali demagoško napihuje problematiko juserskih zemljišč, če išče prizna-

nje lastnih pravic;

- to početje koristi celotni manjšini, saj ji omogoča ohranitev narodnostnega ozemlja, ki je podlaga za njen obstoj in razvoj;

- nihče ne dela skode obrtnikom, če bodo kupili zemljo po isti ceni kot danes, a od zakonitega lastnika; torej nihče ne spletkari ali zeli propada poštenih delavnih slovenskih obrtnikov, se manj tistega, ki se za korist manjšine bori z vidika podjetnika;

- omejitev odborov za ločeno upravljanje juserskega premoženja, torej t.i. »uso civico« ni izguba, če jih nadomestijo odbori skupnih vaskih lastnikov; zato je važno, da se vsak drži svojih pristojnosti;

- obžalovanja vredno bi bilo, ko bi se sami odpovedali lastnini in pravicam, ki se že stoletja prenašajo iz roda v rod.

Nazadnje bi prav zupanja Tamara Blazina lahko bistveno pripomogla k rešitvi sedanjih težav. Naša dežela je letos odobrila zakon za ureditev statusa starih juserskih odborov. Ta zakon se uresničuje zelo počasi, tudi zaradi zadržkov nekaterih strank. Hvalevredno bi bilo, da bi se Zupanja Tamara Blazina zavzela za cimprenjsno rešitev juserske problematike. V tem smislu se je izrekel sam podpredsednik deželne sveta dr. Milos Budin na občnem zboru v Boljuncu in kot so se že zavzeli drugi Zupani naše dežele, dežele Veneto in predstavniki Republike Slovenije.

Z odličnim spoštovanjem.

Predsednik odborov Jusov Srenj v občini Trst g. Sterni Claudio
Predsednik odborov Jusov Srenj v občini Devin-Nabrezina g. Leghissa Marco
Predsednik odborov Jusov Srenj v občini Repentabor g. Milic Valter
Predsednik odborov Srenj v občini Dolina g. Metlika Silvester

SEDAJ SMO V SRVCU TRSTA

USLUGE

Smo vodilno podjetje na tem področju in sposobni, da izpolnimo želje vsake družine.

Nahajamo se v strogem centru Trsta, kakovost pa nam je najbolj pri srcu. Smo vodilno podjetje zato, ker pri nakupu pri nas tudi prihranite.

CENA

In to veliko. Največja trgovina čevljev in usnjenih izdelkov v Trstu je hči trgovine "Città della Calzatura" iz Reana del Rojale pri Vidmu, ki je največja v Evropi. Edini problem bo v veliki izbiri. Pričakujemo vas.

IZBIRA

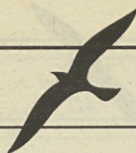

OBUTEV IN USNJENI IZDELKI

PITTARELLO

Korzo Italia 25 - ex BELTRAME

Urniki: od torka do petka 9.00-13.00 in 15.30-19.30. Ob sobotah neprekinjeno 9.00-19.30

OBČINA / RABA SLOVENŠČINE

SKGZ: Illy naj ne popušča pritiskom desničarskih sil

Neformalen sestanek slovenskih svetovalcev z županom

Slovenska kulturno gospodarska zveza je v zvezi z rabo slovenščine v poslovniku tržaske občinske skupščine izdala tiskovno sporočilo, v katerem poziva občinsko upravo h korektnemu ravnanju in doslednemu upoštevanju lastnih programskih usmeritev. SKGZ v izjavi najprej podčrtuje pomen dejstva, da je znala biti Illyjeva uprava glede odnosov do manjšine pozorna in povsem drugačna od prejšnjih uprav.

»Politika postopnih, toda stvarnih korakov za uveljavljanje pravic manjšine in sožitja v našem mestu je dobila z levosredinsko upravo stvarno podlago, kar je glede na dolgoletne zamude in zanemarjanje ali nasprotovanje prejšnjih upraviteljev zacelo blagodejno vplivati na razmere v Trstu. Zato bi bila velika škoda, če bi se v sedanjem trenutku pokazali znaki nazadovanja, in to se posebej v trenutku, ko so se v ugodnejšo klimo usmerile tudi razmere v državi«, podčrtuje SKGZ.

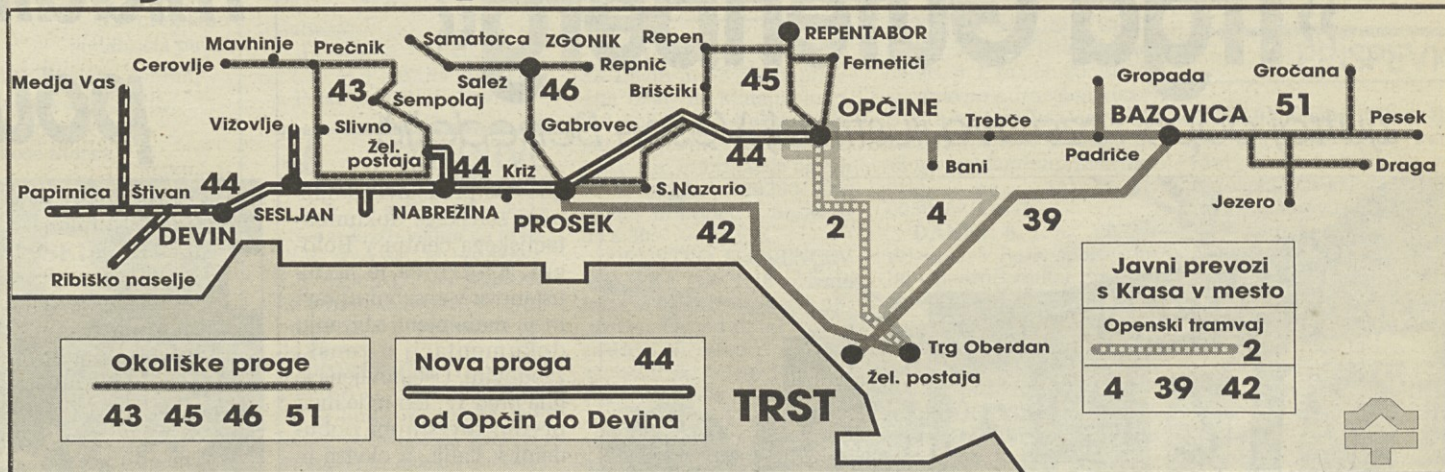
SKGZ obenem ugotavlja, da se pri nekaterih strankah občinske koalicije (zlasti pri Ljudski stranki in Zavezništvu za Trst) znova pojavljajo stara pojmovanja in tabuji, ki neprijetno spominjajo na

se nedavno obdobje, ko je bila javna raba slovenščine na Trzaskem v vsakršni meri nepojmljiva. SKGZ odklanja taka stališča in popuščanje preživelim formulam se posebej, ker bi raba slovenščine v občinskem poslovniku bila le korak naprej k uresničevanju programa uprave, za katero so volili tudi tržaski Slovenci.

Pred sinocnjo sejo občinskega sveta se se slovenski svetovalci Andrej Berdon (SSk), Igor Dolenc (DSL) in Valter Godina (LS) neformalno sestali z Illyjem. Beseda je tekla o slovenščini v poslovniku in tudi o splošnih perspektivah sožitja in prijaznejšega vzdušja v mestu.

Župan je vztrajal pri svoji politiki majhnih, a odločnih korakov za strpnejše odnose do Slovencev. Glede poslovnika pa je vztrajal pri svojem znanem stališču, da je raba slovenščine stvar države in kvečjemu dežele. Illy je tudi izrazil bojazen, da bi morebitna nadaljnja neusklajenost stališča v levosredinskem zavezništvu o teh vprašanjih dala le duška tistim silam, ki od vedno nasprotujejo sožitju in pravicam slovenske manjšine. Zadnje volitve so dokazale, je naglasil še župan, da so te nazadnjaške sile v Trstu še vedno večinske.

Prihodnjo nedeljo »revolucija« javnih prevozov na Krasu

Prihodnjo nedeljo bo stopil v veljavo poletni urnik Konzorcionalnega prevoznega podjetja, sprememba pa bo letos zares korenita, saj ne bodo samo menjali urnikov, pač pa postavili na glavo veliko dosedanjih prog in uvedli povsem novo povezavo, novosti pa zadevajo vse območje od Medje Vasi do Peska.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je »revolucijo« prevozov orisal predsednik podjetja Bruno Megna in naglasil, da so jo okvirno predstavili se prejšnjo zimo in jo preverili z rajonskimi sveti za Vzhodni in Zahodni Kras ter z okoljskimi občinami. Takrat so se odločili, da bo sprememba stopila v veljavo s koncem solskega leta, da ne bi prizadeli ustaljenih navad solarjev in dijakov. Pomembno pa je tudi, da bodo spremembe veljale, vsaj v začetnem obdobju, samo po 8.30 zjutraj, tako da ne bodo prizadeli številnih uporabnikov javnih prevoznih sredstev, ki se peljejo v službo.

Osrednja novost je vsekakor uvedba redne povezave od Opcin skozi Briscke, Prosek, Kriz, Nabrežino, Sesljan in

Vizovlje do Devina. Avtobus st. 44 bo vozil vsakih 40 minut in bo tako postal osrednja prevozna os na tem delu Krasa. Od postajališč nove avtobusne proge bodo krajevni avtobusi povezovali vasi, ki niso ob glavni cesti. Obenem pa bodo odpadle dosedanje neposredne povezave s teh vasi do Trsta in bo treba na Opcinah ali Proseku prestopiti na avtobus oz. tramvaj, ki bo odpeljal vsakih 20 minut.

Tudi na vzhodnem delu Krasa bodo preuredili proge: avtobus st. 39 bo povezoval mesto z Bazovico, od tod pa bo vozil do Opcin skozi Gropado, Padrice, Trebče in Bane. Iz Bazovice pa bo avtobus st. 51 nekajkrat dnevno povezoval Pesek, Drago, Jezero in Gročano.

Namen Konzorcionalnega prevoznega podjetja je torej preprosto in jasno: nič več neposrednih povezav iz Trsta do (skoraj) vseh okoljskih vasi, pač pa pogostejše povezave iz mesta do treh kraskih središč - Proseka, Opcin in Bazovice. Na Krasu bo osrednja »avtobusna tranzverzala« peljala skozi pomembnejše vasi, iz katerih bodo končno

krajevne proge povezovale oddaljenejše kraje. To sicer pomeni, da se bo treba peljati na primer do Sempolaja kar s tremi prevoznimi sredstvi: najprej z avtobusom st. 42 od Oberdankovega trga do Proseka, potem s st. 44 do Nabrežine in končno s st. 43 do cilja. Vsekakor, zagotavljajo pri Konzorcionalnem podjetju, so urniki avtobusov sinhronizirani, da ne bo treba v nobenem primeru čakati, in bo v resnici prevoz hitrejši kot danes. Tudi strošek naj ne bi narasel: predvsem bo vozovnica za en odsek veljala na daljši progi kot doslej in sicer iz mesta do Proseka, Opcin in Bazovice, potniki pa se bodo lahko posluževali rumene vozovnice, ki velja 75 minut, predvsem pa, pripominjajo pri vodstvu Konzorcionalnega prevoznega podjetja, se velika večina 100.000 potnikov, ki se vsak dan peljejo z avtobusi, poslužuje mesečne karte, ki je med najcenejšimi v Italiji.

Novost, na katero so posebno ponosni, zadeva openski tramvaj: namesto dosedanjih 22 minut, bo tramvaj vozil vsakih 20 minut. V zameno pa bo avtobus st. 4 z Opcin do železniške postaje vozil

vsako uro, razen med 12. in 14. uro, ko bo vozil vsakih 20 minut. Avtobus st. 4/ bo vozil vsakih 20 minut z Opcin po krožni poti skozi bližnja naselja. Avtobus st. 42 bo odpeljal vsakih 20 minut z Oberdankovega trga oz. iz Naselja S. Nazario, od 12. do 14. ure pa vsakih 10 minut, ko bo tudi več avtobusov vozilo do Kriza. Krožna povezava st. 43 bo vozila vsakih 80 minut od nabrežinskega zupanstva skozi vasko središče, mimo Sanatorija, skozi Sempolaj, Praprot, Prečnik, Mavhinje, Cerovlje in Slivno. Avtobusa 45 in 46 bosta vozila po dosedanjih progah, a samo do Opcin oz. Proseka, to pa dvakrat pogosteje kot doslej in sicer vsako uro. Končno bo avtobus st. 44 izmenično povezoval tudi Medjo Vas, Štivan in tamkajšnjo papirnico, v poletnem obdobju pa bo vozil tudi do Seslanskega zaliva.

Kar zadeva drugi del Krasa, bo avtobus st. 39 vozil vsake pol ure, avtobus 51 pa samo enkrat zjutraj, enkrat opoldne in dvakrat popoldne, štirikrat pa bo povezoval železniško postajo s raziskovanim območjem pri Padricah.

TRNOVCA / JAVNO SREČANJE KRAJEVNE SEKCIJE SLOVENSKE SKUPNOSTI

Posnetek s pedsinočnega srečanja Slovenske skupnosti v Trnovci (foto KROMA)

Občina Devin-Nabrežina napoveduje nižje davke

Opravljen delo in nacrti devinsko-nabrežinske uprave so bili v središču pozornosti pedsinočnega srečanja, ki ga je v kmečkem turizmu Svara v Trnovci priredila sekcija Slovenske skupnosti. Gosta večera, ki ga je vodil sekcijski tajnik Josko Antonic, sta bila podzupanja ter odbornica za solstvo Vera Tuta Ban ter odbornik za javna dela in občinske servise Dario Pertot. Župan Giorgio Depangher pa bo sodeloval na že napovedani javni skupščini, ki bo posvečena urbanističnim problemom.

Upravitelja sta podala obračun opravljenega dela odbora in tudi večinskega zavezništva "Skupaj-Insieme". Depangherjev odbor je naredil marsikaj koristnega, večkrat pa se navzen ne vidi, kar v resnici dela. Med opravljenim delom sta omenila reorganizacijo občinske solske mreže, pospešene priprave za odprtje Kulturnega doma v Nabrežini in rojstne hiše pesnika Iga Grudna.

V Kulturnem domu je že nastopil službo knjižničar, tako da bodo knjižnico odprli septembra ali najkasneje oktobra. Takrat naj bi tudi odprli Grudnovo hišo (manjkajo se parkirišča), kjer v sodelovanju s Trgovinsko zbornico snujejo Center za razvoj in vrednotenje nabrežinskega marmorja.

Banova in Pertot sta napovedala znižanje davka na nepremičnine ICI (od sedanjih šest nad pet promil) ter tudi znižanje davka na smeti. Manjši davčni pritisk na obcane omogočadejstvo, da je Občina po znanih težavah sanirala bilanco.

V razpravi je tekla beseda tudi o znanih težavah z občinsko tajnico, o katerih se v javnosti v zadnjem času malo govori in piše. Problem pa žal se zdalec ni resen.

NOVICE

V ponedeljek seja zgoniške skupščine

V ponedeljek, 10. junija ob 20. uri bo zasedal zgoniški občinski svet. Na dnevnem redu ima številne upravne sklepe. Med drugim bo tekle beseda o zaposlitvenem planu, o nakupu novega tovornjaka ter o finančni zadevah Občine. Razpravljali bodo tudi o spremembi pravilnika o delovanju občinskih služb in uradov.

Poletni center občine Repentabor

Uprava občine Repentabor prireja v sodelovanju z domačim KD Kraski dom od 8. do 19. julija poletni center za otroke, bivanje v občini, ki obiskuje osnovno solo in otroški vrtec. Vse morebitne informacije nudi občinsko tajništvo v delovnem urniku.

Na ogled fotografije z natečaja krožka La Rupe - Ob Pečini

Zaključil se je prvi tečaj fotografije, ki ga je organiziral Krožek La Rupe - Ob Pečini. Dela tečajnikov bodo razstavljena na sedežu v Brdini, Proseška ulica 109 na Opcinah, od danes do ponedeljka, 17. junija s sledočim urnikom: od ponedeljka do petka, od 17. do 20. ure, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 13. in od 17. do 20.30. Med razstavo bo na razpolago kotiček s fotografsko opremo.

Na hitri cesti se je prevmil tovornjak

Na hitri cesti so bile včeraj spet težave v prometu. V višini Nabrežine se je namreč prevrnila prikolica tovornjaka, ki je prevazal zaganje, ki se je raztreslo po asfaltu. Na srečo tedaj ni bilo nikogar v bližini, sicer bi bile posledice lahko veliko hujše. Tovornjak, ki ga je upravljal sofer iz pokrajine Treviso, je bil iz Trsta namenjen poroti Trziču, ko se je okrog 2-3 km po črpalki, ki je za predorom ob Proseku, prikolica iz nepojasnjenih razlogov odklopila in prevrnila na bok. Koncala je počez po cesti ter jo povsem zaprla. Prislo je do hujših zastojev v prometu, ki so trajali več ur, saj so bili openski gasilci še zvečer na delu. Poleg gasilcev je posegla tudi cestna policija, ki je vozila preusmerila na varnostni pas, kjer so se seveda zelo počasi premikala.

PO DOLGI PREISKAVI / SEDA J JE V ZAPORU

Petdesetletnik zavajal mladoletnike

Obtožen je korupcije mladoletnikov ter opolzkih dejanj - Mlade zvaljbal na svoj dom

Preiskava je trajala nekaj mesecev, potrdila je vse sume, agentom pa je tudi omogočila, da so osumljenca prijeli ravno v trenutku, ko se je z opolzkimi dejanji naslajal nad nekim 11-letnim dečkom.

Moskega (znani sta le začetnici, K.G.) je pred časom policiji prijavila neka ženska: 15-letni sin ji je zaupal, da je K.G. do njega pokazal posebno in neo-

bicajno pozornost.

Kaj kmalu so agenti (s primerom se je ukvarjala sodna policija s komisariata Rocol-Melara) ugotovili, da je bilo stanovanje 50-letnega K.G. pravi romarski cilj fantov, starih od 10 do 17 let. Agenti pa so se odločili, da ne posežejo takoj. Zeleli so primer poglobiti, zbrati neovrgljive dokaze, ki bi moskega pribili k njegovim odgovornostim: za-

sacili so ga, ko je bil v intimnem odnosu z nekim 11 let starim fantom.

Preiskovalci so zaslišali tudi številne druge priče, pri čemer so se poslužili izvedenca, psihologa za vprašanja razvojnega obdobja. S pomočjo raznih pričevanj so tudi ugotovili, kaj je K.G. pravzaprav počel. Mladim se je skušal približati v mestnih dvoranah z video igrami. Zatem jih je povabil na svoj

dom, kjer jim je dal na razpolago razne video igre. Ko je navezal tesnejši odnos in se je z njimi spoprijateljil, je prešel na seksualne igre. Samo v drugi polovici lanskega leta je navezal stik z okrog desetimi mladoletniki. Agenti so ga aretirali pod obtožbo kurupcije mladoletnikov in nasilnih opolzkih dejanj. Sedaj je na razpolago državnemu pravdnistvu pri tržaskem sodiscu.

NA TRGU UNITA' / DOLGA VRSTA KULTURNIH POBUD

Vse živo pod šotori »Trga Gutenberg«

Zjutraj odprli razstavo ilustracij Vesne Benedetič

Posnetek z razstave otroških ilustracij Vesne Benedetič (foto KROMA)

Z včerajšnjim dnem je Gutenbergov trg pod belima sotoroma, ki pokrivata dobršen del Trga Unità, zazivel v rednem bogatem sporedu prireditvev in pobud v dopoldanskih in popoldanskih urah. Ob 11.30 je bila otvoritev razstave otroških ilustracij Vesne Benedetič. Popoldne so se

Vesninim živobarvnim prikupnim okroglicnim mucam in simpaticnim miskam z zasiljenimi gobčki na nasprotni strani sotorora za kulturne prireditve pridružile pretežno sirove risbe Fabia Doseja. Sicer je bilo včerajšnje popoldne posvečeno pretežno ženski problematiki.

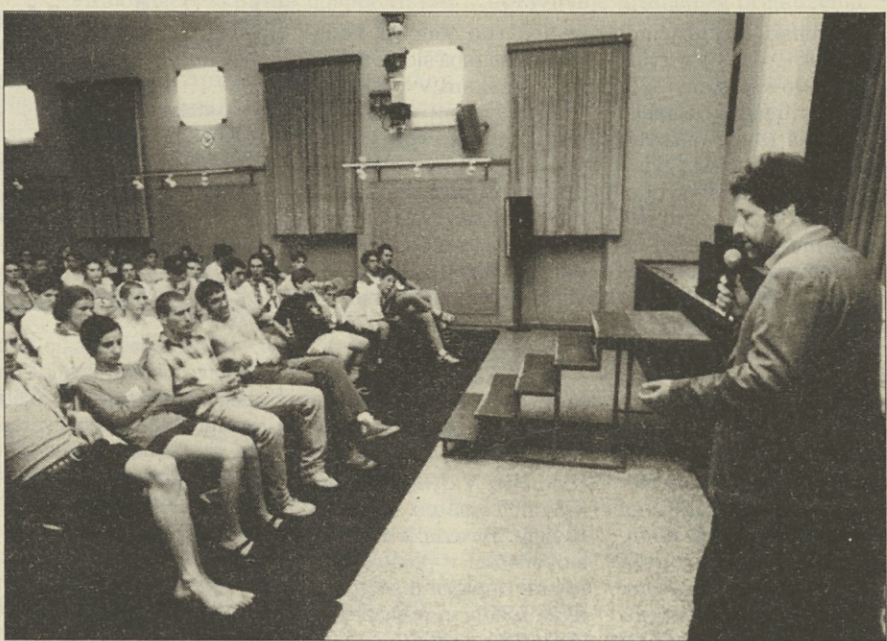
Luigi Fenga je predstavil knjigo Il baule di Giovanna, v je kateri Diana De Rosa podala niz zgodb o pojavu detomora v Trstu in Istri na prelomu 19. in 20. stoletja. Zanimivo delo, ki prikazuje tudi takratno družbo, sloni na raziskavi arhivskih podatkov. Nato je Anna Maria Ta-

gliavini predstavili knjižnico ženskega dokumentacijskega centra v Bologni. Knjižnica je javna ustanova v zasebni upravi in je namenjena zbiranju dokumentacij o ženski zgodovini. Ustanovljena je bila pred 17. leti in je med prvimi tovrstnimi pobudami v Italiji. V okviru te knjižnice deluje tudi Zofijina knjižnica, ki je posvečena otroški literaturi. Lea Melandri je predstavila revijo Lapis o raznih tematikah, na katero gleda z ženskega vidika. Ob 21. uri pa je bilo v gledališču Miela srečanje z Mario Nadotti o ameriški režiserki rafiniranih akcijskih filmov Kathryn Bigelow. Poleg tega so skoraj vsak večer predvidena srečanja v kavarni Tommaso.

Kljub vročini, ki zalsti v zgodnjih popoldankih urah ni ravno vabila obiskovalcev na obsijani trg, so prireditve privabile se kar precej obiskovalcev. Precej je bilo tudi obiskovalcev med standi sodelujočih knjigarn in založniških hiš, med katerimi je tudi letos prisotna Trzaska knjigarna. (bov)

LINHARTOVA SREČANJA / VČERAJ NA OPČINAH

Prikaz najboljših mladinske gledališke poustvarjalnosti

Sinočni začetek Linhartovih srečanj v openskem Prosvetnem domu (f. KROMA)

Z uradno otvoritvijo se je sinoci v openskem Prosvetnem domu začelo letošnje deveto Linhartovo srečanje, mladinski gledališki festival, ki ga v sodelovanju prireja Zveza kulturnih organizacij Slovenije in naša Zveza slovenskih kulturnih društev ob organizacijski pomoči ZKO Sezana in SKD Tabor.

Predstave, ki oblikujejo spored letošnjega srečanja, so se sicer začele vrstiti že od jutranjih ur, najprej v sezanskem Kulturnem centru in Srednji soli Srečka Kosovela, nato pa na Opcinah, na velikem odru in v mali dvorani Prosvetnega doma. Gre nedvomno za pozornosti vredno pobudo, saj nudi javnosti podobo najboljšega, kar se trenutno pojavlja na prizorišču mladinske gledališke poustvarjalnosti. Po drugi

strani pa je letošnje Linhartovo srečanje pomembno, v kolikor se prvič dogaja tudi na naši strani meje (med predstavami festivala sta tudi dve zamejski) in tako v udeležanju sodelujejo dve med največjimi slovenskimi organizacijami ljubiteljske kulture, kot sta

ZKOS in ZSKD.

Prvi uradni pozdrav prireditvi je tako dal Ace Mermolja, deželni predsednik ZSKD. Od nekdanjega gledališkega ena zelo priljubljenih zvrsti ljubiteljske kulture, ker je namreč lahko z različnih zornih kotov zanimiva širšemu krogu. Zato je lepo, da se »v imenu gledališča« srečujemo in spoznavamo. V imenu soorganizatorja ZKO Sezana je spregovoril predsednik David Tercon, ki sicer prisostvuje že drugemu tovrstnemu srečanju s »kipečo ustvarjalnostjo mladih«. Dve sta po njegovem mnenju značilnosti letošnjega Linhartovega srečanja, in sicer svezina izpovedi, ki z raznolikostjo predstav plemeniti duhovni svet in ga širi za sprejemanje drugačnosti, ob tem pa se čezmejna razsežnost, ki daje novi poudarek na sodelovanje med prostoroma na obeh straneh meje. V imenu dejanskih gostiteljev, SKD Tabor, je dobrodoslico izrekel Rinaldo Vremec, ki je poseben pozdrav podal ravnatelju SSG Miroslavu Kosuti. V ze itak sproščeno in prisrčno vzdušje pa je nato »posegel« Iztok Mlakar, gledališki igralec in kantavtor. Ob burnem ploskanju je prisotne pozabaval z ironično-komično igralsko medigro.

Kot rečeno se Linhartovo srečanje danes nadaljuje: se dopoldne so predstave na vrsti v Prosvetnem domu, v popoldanskih urah pa se festival »preseli« zopet v Sezano. Med nastopajočimi je napovedana tudi dramska skupina SKD Igo Gruden, ki bo ob 19. uri predstavila svoj zadnji trud, Nusičovo Sumljivo osebo. Nocoj se bodo mladi udeleženci zbrali na skupnem družabnem večeru, jutri dopoldne pa se bo večernja prireditev sklenila s še zadnjo predstavo: spet bodo na vrsti naši gledalčniki, in sicer člani skupine Metronom, ki so pod mentorstvom Nerine Svab in po kritiki Matejke Grgič pripravili Kratko povest o Eriki.

Damiana Ota

DSI / V PONEDELJEK PREDSTAVITEV

Zapisi Alojza Rebule o »previsnem« triletnju '74-76

Iz tiskarne je pravkar pršla nova knjiga dnevninskih zapisov pisatelja Alojza Rebule z naslovom »Previsna leta«. Gre za dnevnik 1974, 1975 in 1976, za triletnje torej, v katerem se je zgostila cela vrsta pomembnih dogodkov, od Kocbekove druge afere po objavi intervjuja v Pahorjevi in Rebulovi zeleni knjigi do smrti nekaterih imenitnih mož in žena v našem zamejstvu, ki jih je pisatelj označil

v svojih zapisih: casnikar Dusan Cerne, prof. Rado Bernarik, prof. Joze Peterlin, prof. Elza Antonaceva... V novi knjigi je skratka opisan lep del našega življenja pred dvajsetimi leti in ko danes skozi strani tega dnevnika motrimo tisti čas, imamo občutek, da je slo za časovno prelomnico, za previs, ki je tok časa preokrenil v nam takrat se neslutene dogodke. V knjigi je tudi dodatek - farsa, ki v humoristični

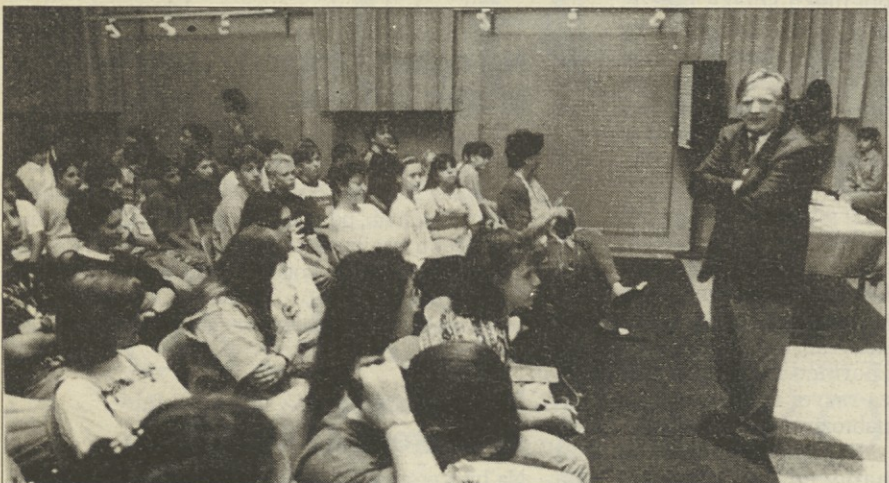
obliki polemizira s tedaj se živimi cenzorji in kritiki zloglasne zelene knjige, in lep izbor fotografij.

Ucinkovit je natis starih fotografij z večera, ki je bil v Trstu posvečen Kocbekovi sedemdesetletnici. Knjigo, ki jo je izdala Mladika in ima preko 330 strani, bodo predstavili v Peterlinovi dvorani v ponedeljek ob 20.30 ob prisotnosti avtorja. Predstavil jo bo Saša Martelanc.

VČERAJ V OPENSKEM PROSVETNEM DOMU

Tone Partljič delil bralne značke

Pisatelj priporočil otrokom, naj predvsem ljubijo resnico

Lepo in praznično je bilo včeraj openskim srednješolcem, saj so dobili priznanja in bralne značke za celoletno vne-mo pri branju. V dvorani Prosvetnega doma se je ob tej priliki zbralo tudi precej staršev. V režiji prof. Olge Lupinc so drugošolci, ki so se celo leto zabavali ob Partljičevi zbirki »Slisal sem, kako trava raste«, uprizorili nekaj drobcev in crtico iz mladinskih del Toneta Partljiča, pisatelja in poslanca. Pod vodstvom prof. Marte Repini je zapela tudi skupina deklet ob spremljavi mladega kitarista Walterja, flavtistke Martine in harmonikarja Egona.

Po nastopu otrok je Partljič duhovito predstavil samega sebe. Mladini je dal nekaj življenjskih napotkov in naglasil, naj predvsem ljubijo resnico. Poudaril je se bogate vezi, ki ga povezujejo s Primorsko se iz solskih klopi, ko mu je podlago za slovenscino nudila izvrstna trzaska profesorica Lučka Grmek. Učenci so s zanimanjem poslušali in radovedno sprasevali prijetnega gosta. Razšli so se nasmejanih obrazov in s priznanjem pod pazduho.

Na sliki (foto KROMA) Tone Partljič v Prosvetnem domu.

SODIŠČE / NA ZAHTEVO POSAMEZNIKOV

Uveljavitev slovenščine

Odredba, s katero je deželna gozdna uprava od Gozdne zadruge zahtevala plačilo globe, je nična, ker ni bila prevedena v slovenscino. Tako je včeraj sklenil pretor Arturo Picciotto, ki je tako osvojil stališče, ki sta ga zastopala odvnetnik Gozdne zadruge Andrej in Bogdan Berdon.

Kaksen je pomen in kaksne so lahko posledice Picciottovega sklepa? »Pomen je v tem,« je menil Bogdan Berdon, »da lahko katerikoli zamejski Slovenec že od vsega začetka zahteva uveljavitev slovenscine v pisni in ustni obliki. Zadostuje, da zahteva izhaja iz zapisnika mestnih redarjev, policije, karabinjerjev, finančnih stražnikov itd. Če pa na primer dobi zapisnik o globi na vetrobranskem steklu avtomobila, je dovolj, da pisмено sporoči pristojni oblasti svojo pripadnost slovenski manjšini in zahteva po rabi slovenscine v upravnem postopku. No-

vost je v tem, da se mora tudi upravna oblast (Obcina, Pokrajina, Dežela, Gozdna uprava itd.) ravnati po zakonu, ki predpisuje spoštovanje slovenscine.«

Dogodek, ki je privedel do včerajšnje sodbe, se je pripetil že pred več kot petimi leti, 9. aprila 1991. Tedaj je gozdni inšpektorat zaradi sečnje borovcev naložil Gozdni zadruzi visoko globo, več kot 10 milijonov lir. Zapisnik o prekršku so izročili predsedniku Karlu Grgiču, ki pa ga ni hotel podpisati, ker ni bil tudi v slovenscini. Čez dve leti je Deželno ravnateljstvo za gozdove in

parke na osnovi omenjene-ga zapisnika ukazalo izplačilo globe. Predsednik Grgič se je spet uprl izplačilu in se je obrnil do sodišča, kjer sta ga zagovarjala Bogdan in Andrej Berdon, ki sta zahtevala proglasitev ničnosti odredbe, ker ni bila izdana tudi v slovenskem jeziku. Pretor Picciotto (deželno ravnateljstvo je branil odv. Crucil, zapisničarka je bila Stella Hrvatina, prevajalka Fernanda Blazina) je po daljši razpravi zastopnikov pravnih strank sprejel zahtevo Gozdne zadruge in proglasil ničnost odredbe deželnega ravnateljstva.

V ponedeljek Oljka o referendumih

V ponedeljek bo v sejni dvorani medicinske fakultete (Ul. Vasari 22) s pricetkom ob 17. uri debata na temo »Pravica do zdravja in deželni referendum«. Debatu prireja »Odbor za Italijo, kot jo zelimo - Gibanje za oljko«, ki hoče postaviti v ospredje političnega zanimanja eno od vprašanj, ki so najbolj občutena med prebivalstvom. Posegel bo deželni odbornik Pietro Fasola, ki bo odgovarjal na vprašanja Sergia Minutilla in Franca Panizona (prvi zagovarja referendum, drugi jim nasprotuje). Moderator bo Vincenzo Livia.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV
ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE
ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ OBČINE SEŽANA
v sodelovanju s SKD TABOR
vabijo na

IX. LINHARTOVO
SREČANJE
Mladinski gledališki in lutkovni festival
danes, 8. junija:
v Prosvetnem domu na Opcinah:
ob 10. uri ATA, TI SI SMOTAN! (Bojan Podgoršek) - ob 11.30 JAJCE ALI KURA (Andrej Rozman - Roza) - ob 12.30 KJE JE MOJ GOZD (Kim Komljanec)
v Kulturnem centru Srečka Kosovela v Sežani
ob 16. uri SKRAJNOSTI (W. Mastro Simone) - ob 19. uri SUMLJIVA OSEBA (Branislav Nušić) - ob 21.30 METEK V CELO! (Dušan Kovačević)
jutri, 9. junija:
ob 10. uri KRATKA POVEST O ERIKI (Matejka Grgić)

KD F. Venturini - Domjo
priredi od 8., 9. in 10. junija

Šagro na Krmenki
Spored: - DANES, 8. t. m. od 20. do 24. ure ples: ansambel Adria kvintet;
JUTRI, 9. t. m., ob 17. uri kulturni program - sodelujejo: godba na pihala iz Sv. Antona pri Kopru, ženski ansambel na diatonično harmoniko "Župan klub", od 20. do 24. ure ples: ansambel Kraški kvintet in pevec Braco Koren;
V PONEDELJEK od 20. do 24. ure ples: ansambel Happy day
Delovali bodo dobro založenimi kioski s specialitetami in domačo kapljico.

SKD PRIMOREC- Trebče
prireja

VASKI POLETNI PRAZNIK
7. 8. in 9. junija
danes, 8. junija nastop telovadne skupine SZ Bor- ritmična telovadba, sledi glasbeni program Kraški kvintet
jutri, 9. junija odprtje kioskov ob 15. uri, razstava ze- lišč učencev osnovne sole P. Tomazič - Trebče in ob 17. uri nastop vaske godbe V. Parma, od 20. ure dalje glasbeni program Status Symbol
Pijace in jedi na zaru

VSEDRŽAVNO ZDRUŽENJE PARTIZANOV ANPI
Prosek - Kontovel
obvešča, da se bo jutri, 9. t. m., ob 16. uri pri spomeniku ob cesti, ki pelje na prosekko železniško postajo vršila
KOMEMORACIJA 10 TALCEV
ki so jih nacifasisti obesili pred 52. leti.
Govorila bosta Licia Chersevani in Alojz-Zvonko Marković.
Sodelovali bodo Godba na pihala s Proseka, MPZ V. Mirk in A. O. J. Stoka.

VČERAJ-DANES
Danes, SOBOTA, 8. junija 1996
ZMAGA
Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.51 - Dolžina dneva 15.34 - Luna vzide ob 1.05 in zatone ob 12.57.
Jutri, NEDELJA, 9. junija 1996
PRIMOZ
VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 25,5 stopinje, zračni tlak 1026,5 mb, narašča, veter severo-zahodnik, 5 km na uro, vlaž- nica 59-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 20,9 stopinje.
ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI
RODILI SO SE: Nicoletta Furlan, Andrea Trevisani, Enrica Camilla Piombo, Luca Vinas Lopez, Manuela Paoli, Simone Dri, Cristina Antonioli, Lisa Collarini, Paolo Fantuz.
UMRLI SO: 64-letni Vittorio Stefanuto, 74-letna Dea Dagnelut, 83-letni Gio- vanni Matevc, 64-letna Li- liana Mozina, 88-letna Lu- giua Penasa, 40-letni Roberto Pilati, 93-letna Virginia Podlogar, 71-letni Guido Alessandri, 81-letna Laura Gallico, 91-letna Jolanda de Carli.
OKLICI: trgovec Mauro benci in kuharica Federica Torresin, zobotehnik Stefa-

MoPZ V. Mirk
Prosek - Kontovel
priredi danes, 8. t. m., ob 20.30 v župnijski cerkvi na Kontovelu
CELOVEČERNI KONCERT
Pri programu sodelujeta pevki Edith Kocjan - sopran, Marta Valentic - alt, ob spremljavi Aljose Starca
Vabljeni!

ŽENSKI IN MOŠKI PEVSKI ZBOR I. GRUDEN
vabita vse člane in ljubitelje petja na
ZAKLJUČNI KONCERT
ki bo danes, 8. t. m., ob 21. uri
v Radovičevi domačiji v Nabrežini

Piccolo in delavka Serena Ferletti, električar Roberto Steiner in gospodinja Morena Sedmach.
LEKARNE

Od PONEDELJKA, 3., do SOBOTE, 8. junija 1996
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Pasteur 4/1 (tel. 911667), Ul. XX. septembra 6 (tel. 371377), Mazzinijev drevored 1 - Milje (tel. 271124).
PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše pri- mere.
Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Pasteur 4/1, Ul. xx. septembra 6, Ul. dell'Orolo- gio 6 (vogal Ul. Diaz 2), Mazzinijev drevored 1 (Milje).
PROSEK (tel. 225141/225340) - samo po telefonu za najnujnejše pri- mere.
NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'Orologio 6(vogal Ul. Diaz 2) (Tel. 300605)

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure. - tel. 573012.
Zdravstvena dežurna služba
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predprazni- na od 14. do 20. ure in praz- nična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE- USL: 399-1111.

KINO
ARISTON - 18.30, 20.20, 22.15 »Vampiro a Brooklyn«, i. Eddie Murphy, Angela Bassett.
EXCELSIOR - 18.25, 20.20, 22.15 »Difesa ad ol- tranza«, i. Sharon Stone.
EXCELSIOR AZZURRA - 18.10, 20.05, 22.00 »Girl 6 - Sesso in linea«, r. Spike Lee.
AMBASCIATORI - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Pocahontas«, prod. Walt Disney.
NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Screa- mers - Urla nello spazio«, i. Peter Weller.
NAZIONALE 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Hackers«.
NAZIONALE 3 - 17.30, 19.45, 22.00 »L'esercito del- le dodici scimmie«, i. Bryce Willis, Brad Pitt, Madeleine Stowe.
NAZIONALE 4 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Dun-

ston - Licenza di ridere». MIGNON - 16.00 - 22.00 »Superfemmine in calore di Miami«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom. CAPITOL - 17.30, 19.50, 22.10 »Schegge di paura«, i. Richard Gere. ALCIONE - 20.00, 22.10 »Tre vite e una sola morte«, r. Raul Ruiz, i. Marcello in Chiara Mastroianni, Anna Galiena. LUMIERE - 18.20, 20.15, 22.15 »Le affinità elettive«, r. Paolo in Vittorio Taviani.

PRIREDTV

O.S. A. Sirk in otroški vrtec v Krizu vabita na otvo- ritev razstave, ki bo danes, 8. t. m., ob 17. uri. Razstava bo odprta tudi jutri, 9. t. m. od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. DIDAKTIČNO ravnatelj- stvo pri sv. Ivanu sporoča, da se bodo učenci in učiteljske poslovice od letošnje- ga šolskega leta po sledečih urnikih: OS F. Milcinski - Katinata danes, 8. t. m., ob 10.30 v šolskih prostorih; OS F.S. Finžgar - Barkovlje v sredo 12. t. m., ob 11. uri v šolskih prostorih s prire- dnitvijo in otvoritvijo ročnih in likovnih izdelkov; OS Ba- zovski junaki - Rojan v sre- do, 12. t. m., ob 11. uri v šolskih prostorih s priredit- vijo in podeljevanjem bral- nih značk in OS O. Zu- pancič - Sv. Ivan v sredo 12. t. m., ob 17. uri v Mariji- nem domu, Ul. Brandesia s prireditvijo, podeljevanjem bralnih značk. Ob tem bo razstava izdelkov združenja Starsi skupaj.

1. razred COS M. Samsa in otroški vrtec iz Domja bo- sta razstavljala ročne iz- delke jutri, 9. t. m. od 9. do 12. ure in od 17. do 19.30 in vrtec iz Ricmanj v sodelo- vanju z vrtcem iz Doline bo istega dne razstavljal v svojih prostorih poleg ro- čnih izdelkov se eksperimen- talno dejavnost v slikah in risbah.

SLAVISTICNO DRUST- VO Trst-Gorica- Videm pri- reja ob podelitvi priznanj zmagovalcem deželnega tekmovanja v znanju slo- venskega jezika VECER PO- SVEČEN POEZIJ. O poeziji in sodobnemu človeku bo predaval prof.dr. Boris Pa- ternu. Pesmi bosta brala Mi- roslav Kosuta in Marko Kra- vos, glasbo pa izvajal har- monikarski duo Glasbene matice Mojca Mihalič in Goran Ruzzier (razred prof. Claudia Furlana). Prireditve bo v ponedeljek, 10. t. m., ob 18. uri v dvorani Zadrug- ne kraske banke na Opci- nah. Vabljeni!

DRUSTVO SLOVEN- SKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 v Peterlinovo dvorano na predstavitev knjige Alojza Rebule PREVI- SNA LETA. Delo bo pred- stavljal Sasa Martelanc.

NIZJA SREDNJA SOLA sv. Cirila in Metoda vabi starše in prijatelje na zaključno šolsko prireditve, ki bo v torek, 11. t. m., ob 20. uri v veži pred telovad- nico na sedežu v Ul. Cara- vaggio.

BARKOVLJANSKO DRUSTVO prireja v torek, 11. t. m. v cerkvi sv. Jerneja v Barkovljah KONCERT vokalne skupine Resonet, ki jo vodi Aleksandra Pertot. Zacetek ob 21. uri. Izku- piček koncerta je namenjen za društvena popravila. A.O. J. STOKA bo v čet- tek, 13. t. m., ob 20. uri po- novno uprizoril otroško igro Zarka Petana PET PEPELK. Glasba Aljosa Starc, režija Sara Baldé. Vljudno vablje- ni!

KD LIPA vabi na otvori- tev razstave narodnih noš "ODPRLE SMO SKRINJO" v petek, 14. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu. Sodeluje Gallus konsort: Dina Slama, Erika Slama in Milos Pahor. Urnik razstave; 15., 16., 22. in 23. junija ob 18. do 21. ure. Vabljeni!

SKD CEROVLJE- MAVHINJE prireja v sode- lovanju z dekliskim pev- skim zborom Devin in moškim zborom Fantje iz- pod Grmade v nedeljo, 16. t. m. PROSLAVO OB 200- LETNICI MAVHINJSKEGA ZVONIKA. Program: ob

10.30 masa, ob 11.30 ex- tempore za otroke in ama- terje, ob 20.30 kulturni spo- red z nastopom pritkoval- cev in recitalom "Zvon sem slisal pod nehom nočjo". Na ogled bo tudi razstava slik o kraskih jamah (JK Grmada). Vljudno vabljeni!

IZLETI

PLANINSKA ODSEKA SK Devin in SZ Sloga prire- dita izlet na Matajur jutri, 9. t. m. ob 25. srečanju ob- mejnih planinskih društev. Prijave in informacije na tel. st. 2916004 ali 226283. Zbi- rališče in odhod v Sesljanu ob 8.30.

DRUSTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE prireja izlet v Idrijo v soboto, 15. junija. Ogledali si bomo rudnik in mestni muzej, zgodovinski center in kosili v gostilni, kjer nudijo samo domače jedi. V popoldan- skem času bomo obikali bolnico Franjo. Prijave in pojasnila nudi Vesna, tel. st. 271862 v opoldanskem ca- su.

OBVESTILA

JUTRI, 9. t. m. od 9. do 14. ure bo v Mladinskem domu v Boljuncu razstava izdelkov iz tečaja sivanja in krojenja.

UPRAVA OBČINE Zgo- nik razpisuje javno selek- cijo za mesto animatorke/ja poletnega centra, ki bo od 1. do 12. julija. Rok za pred- ložitve prošelj zapade 15.6.1996.

POLETNA SREDISCA SKLADA MITJA CUK: 1. Poletno središče v otroškem vrtcu na Proseku od 1. do 15. avgusta od 8. do 17. ure; 2. poletno središče v otroškem vrtcu na Opcinah od 19. do 31. avgusta od 8. do 17. ure; poletno varstvo na Opcinah od 1. julija do 31. avgusta od 8. do 13. ure. Vpisovanje do 10. junija v uradih na Narodni ul. 126 na Opcinah, vsak dan med 10. in 12. uro razen ob sobo- tah (tel. st. 212289).

SZSO - sv. masa. Cutis, da pri sv. masi lahko dal in dobil kaj več? Nisi edini, ki tako cuti. Pridi, da bi vsi skupaj razjasnili dvome in našli pravo pot danes, 8. t. m., ob 20. uri v Marijanišču na Opcinah. Vabljeni vsi, se posebno mladi. SZSO - klan razklan.

SZ SLOGA vabi člane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 10. t. m. v Prosvetnem domu na Opcinah ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem skli- canju. Dnevni red: predsed- nisko poročilo, tajniško po- ročilo, nagajevanje naju- spešnejših ekip, pozdravi gostov in razprava.

SD SOKOL vabi ljubitelje sporta in zabave, da se prija- vijo na turnir 24 ur odbojke, ki se bo odvijal v soboto, 13. in v nedeljo, 14. julija ne- pretrgano 24 ur. Vsa poja- snila glede turnirja, progra- ma in pravil igre ter vpiso- vanja dobita na tel. st. 208065 (Tanja in Lara) in 299632 (Marjanka v večer- nih urah). Pohitite!

ČESTITKE

Danes praznujeta naša KATJA 12 let, nona SILVA- NA pa malo več. Vse naj- boljše jima želijo vsi dragi, Martina pa jima pošilja koš poljubčkov. Vročilo se pridružujejo vsi ostali so- rodniki.

Danes slavi v Krizu 80 let NINO KOSUTA " De- ronki". Se mnogo zdravih in srečnih dni v družbi svojih dragih mu želijo Norči, Nino in Marij z družinami.

Danes slavi v Krizu ok- roglih 80 let NINO KOSU- TA. Se na mnoga srečna in zdrava leta mu voščijo žena Vera, sin Ljubo in hči Luca-

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN se sprejemajo od 8.30 do 12.30 od ponedeljka do petka OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdirivo 36 - 1. nad. Tel. 361888 - Fax 768697

na z družinami. Danes se mnogi veseli- mo, ker BARBARO in MARKA poročimo. Iz vsega srca vama želimo vsi neste- to tako lepih dni. Prijatelji in prijateljice.

MALI OGLASI
tel. 040-361888

TAJDA SINGELS CLUB vabi v Koper, Hotel Triglav danes, 8. t. m., ob 20. uri na spoznavno - družabni večer. Gosta večera sta sorodni klub iz Nemčije in folklorna skupina Mandrac. Informa- cije na tel. st. 0038667/21613.

DANES, 8. t. m., ob 21. uri se bo v Boris sports clu- bu - Sportni center Ervati - Brisciki odvijal velik kon- cert blues skupine Midnight Express Blues Band. Na raz- pologo bodo jedi na zaru in hladna piva. Ne zamudite! V DOLINSKI občini pro- dam hiso z vrtom potrebno poravil. Tel. st. 040/226225.

RAZNOVRSTNO pohist- vo novo in rabljeno dobite pri pohistvu Korsic po zelo ugodnih cenah. Tel. st. 040/54390, fax 350150.

PRODAJAMO rabljeno kosilnico Goldoni FC 85 po ugodni ceni. Tel. st. 040/632200.

HISO z vrtom prodajamo v Vižovljah. Tel. st. 369907 (v uradnih urah).

PRODAJAM zazidljivo zemljišče na Padricah. Tel. st. 040/212736 od 19. do 20. ure.

PRODAM gliser 4 m z motorjem Johnson 25 in vo- zičkom za približno 4.000.000 lir. Tel. st.040/229100.

VALVAZORJA, 1. izdajo (1689), prodam najboljšemu ponudniku. Pismene po- nudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Dre- vored XXIV Maggio 1- 34170 Gorica, pod sifro "Valvazorje".

PODIJETJE v obrtni coni Dolina isce izkušenega ključavničarja (saldocarpen- tiere). Tel. st. 040/228563 (8-12, 13-18).

GOSPA srednjih let nudi pomoč v gospodinjstvu tri- rat tedensko. Tel. st. 0038667/82551.

AVTOMEHANIČNA de- lavnica in avtokaroserija Gustin, Ul. Carsia 45, isče resnega avtokleparja- delav- ca. Tel.040/214522.

NUDIM pomoč starejši onemogli osebi, nekaj ur dnevno, tudi v večernih urah. Tel. st. 573560.

VDOVA, upokojenka, stara 35 let, pomagam v go- spodinjstvu ali čiščenju do- ma. Tel. st. 0038667/77305 - Mira.

RABITE pomoč in druž- bo za starejšo osebo med po- letnimi počitnicami! Prosta sem 24 ur dnevno. Pisati na Publist Srl, Ul. Valdirivo 36, 34132 Trst, pod sifro" Poletje".

PODIJETJE isce 12 po- dročnih koordinatorjev do 28. leta starosti za organizi- rano delo. Mesečna plaća 2.000.000 lir. Tel. st. 0421/75468.

V GORICI oddam stiri- sobno stanovanje za pisarno v bližini mednarodnega mejnega prehoda pri Rdeči hiši. Tel. st. 0481/33511 med 16. in 18. uro.

DAM v najem stanovanje v predmestju z vrtom za ne- rezidente. Tel. st. 826459 v večernih urah.

GORISKO podjetje isče mladenica/ko (max 25 let) z vozniskim dovoljenjem za poletno sezono. Ponudbe na tel. st. 0481/21065.

NUJNO kupim avtomobil v dobrem stanju za primer- no ceno. Tel. st. 228390.

V NAJEM nudimo pro- stor v centru mesta prime- ren za trgovino. Klicati na tel. st. 040/300826 (8-16).

V SOBOTO, 1 junija se je v Sesljanu pri ribarnici iz-

DAROVE in PRISPEVKE
za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.
Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri- tičje) tel. 360072, s sledečim ur- nikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30 od ponedeljka do petka.

gubil bel perzijski maček z zeleno ovratnico in zvončkom. Tel. st. 040/291371 - nagrada. MEDJA VAS 1 - pri Zu- panovih je osmica. OSMICO so odprli pri Coljetovih, Samatorca 20. OSMICO so odprli pri Miskotu na Opcinah, Ul. delle Peonie/ul. Potonik st. 3.

PRISPEVKI

Ob 9. obletnici smrti Bo- gomirja Sirka daruje žena Marica 50.000 lir za vz- drzevanje kriskega spome- nika padlim v NOB.

V spomin na drago se- strično Liljano daruje Sonja z družino 50.000 lir za Godbo Viktor Parma in 50.000 lir za Ljudski dom v Trebach.

V spomin na drago Lilja- no darujeta Stana in Sonja 40.000 lir za Ljudski dom v Trebach.

Ob 11. obletnici smrti moza Franca Kalca daruje žena Tončka 50.000 lir za KD Skala.

V trajni spomin na necaka Uroša daruje nona Karla 10.000 lir za vzdrze- vanje kriskega spomenika padlim v NOB.

V spomin na Ado Gabro- vec darujeta Giuliano in Marica Kosuta 20.000 lir za vzdrzevanje kriskega spome- nika padlim v NOB.

Ob praznovanju svoje 65-letnice (2.5.) darujejo udeleženci 200.000 lir za vzdrzevanje kriskega spome- nika padlim v NOB.

Ob 15. obletnici smrti dragega moza in očeta Fer- dinanda Kosute darujeta žena Viktorija in hčerka Ni- ves 50.000 lir za vzdrze- vanje kriskega spomenika padlim v NOB.

V spomin na Mimi Ce- bulec daruje Aleksander Zerjal 50.000 lir za CPZ Sv. Jerneja.

V spomin na Edija Persi daruje Gigi Purič 50.000 lir za vzdrzevanje spomenika padlim v NOB na Opcinah in 50.000 lir za sklad za po- pravilo orgel v openski cerkvi.

V spomin na drago Maj- do daruje Stana (Bajta) 20.000 lir za samatorsko cerkev.

Ob 2. obletnici smrti ne- pozabne Majde Legisa da- ruje Zmago Milic z družino 100.000 lir za elektrifika- cijo zvonov samatorske cerkve.

Ob 2. obletnici smrti Majde Legisa Milic daruje Kristina Milic 50.000 lir za pevski zbor Vigred iz Sem- polaja.

V spomin na pokojni prijateljci Milko Vodopi- vec Stofa in Marijo Vodo- pivec daruje Kristina Milic 50.000 lir za zgonisko cerkev.

Namesto cvetja na grob Venčka Starca daruje Stojan Pertot z družino 30.000 lir za SKD Barkovlje.

Ob 7. obletnici smrti dragega moza in očeta Er- nesta Kosmina daruje družina 50.000 lir za Cen- ter za rakasta obolenja.

V spomin na Majdo Le- giša Milic in gospoda Al- berta Miklavca daruje družina Legisa 100.000 lir za Skupnost Družina Opci- ne.

V spomin na pokojnega zupnika ASlberta Miklavca daruje Rudi Zahar 50.000 lir za PD Slovenec.

V spomin na Marijo Son- ce Giorgi daruje moz 25.000 lir za Godbeno društvo Na- brezina in 25.000 lir za Zbor Fantje izpod Grmade.

Iskreno sozale ob iz- gubi drage none izrekajo Moniki in družini
prijateljice Biserka, Veruska, Martina, Zaira in Elena

SPREJEM OSMRTNIC
od ponedeljka do petka ob 8.30 do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697
ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

TERMINAL SNAM / OBČINSKI SVET V DOBERDOBU

Občina Doberdob noče uplinjevalnika

*Vsekakor upoštevati tudi mnenje Kraševcev
Kompromisna rešitev za rezervoar SIOT v Jamljah*

Predsinoci je zasedal doberdobski občinski svet. Na dnevnem redu je bilo nekaj točk, ki so za občinsko skupnost velikega pomena. Po pomenu gotovo izstopata ekološko-energetski vprašanji plinskega terminala SNAM v Trzicu in rezervoarja SIOT pri Jamljah.

Glede terminala SNAM v Trzicu je občinski odbor predstavil osnutek resolucije, s katero izraža velike pomisleke in zaskrbljenost glede načrta in zato zavrača njegovo realizacijo na predvideni lokaciji. Resolucija opozarja na veliko škodo, ki bi jo uplinjevalnik prizadel okolju, tako na kopnem kot v morju; navedena je nevarnost, da bi izginile nekatere ekonomske dejavnosti in da bi terminal SNAM samo delno nadomestil izgubo delovnih mes; resolucija se nadalje sklicuje na negativno mnenje ministrstva za kulturne dobrine, ki je opozorilo na »nepopravljivo škodo«, ki bi jo objekt prizadel okolju. Poseb je poudarjena zaskrbljenost za varnost prebivalstva, ki bi jo tako uplinjevalnik v bližini naselij kot plovba metanosenilk močno ogrozila. Besedilo vsebuje se dva za doberdobsko stvarnost specifična odstavka, v katerih se poudarja zahteva, naj bo doberdobska občina soudeležena pri odločitvah, ki zadevajo njen teritorij in da bo tudi kraško področje moralo biti soudeleženo pri morebitni zaposlitvi ljudi, ce bo terminal kljub vsemu uresničen. Vsekakor je stalisce Obcine Doberdob proti realizaciji uplinje-

valnika SNAM pri Trzicu in poudarja, da je treba v vsakem primeru dati prednost zaščiti okolja in privilegirati ekokompatibilne oblike razvoja.

Resolucijo je delno kritiziral svetovalec Marko Jarc, ki se ni strinjal s tem, da se kratkoma odpravi možnost pridobitve pomembnega in čistega vira energije, kot je metan. V razpravo so posegli se odbornik Viljem Gergolet in svetovalec Milko Vizintin in Marija Ferletič. Vsi so z različnimi poudarki podprli resolucijo, ki jo je nato občinski svet odobril z glasovi vseh svetovalcev razen Jarca, ki se je vzdrl.

Občinski svet je razpravljati tudi o problematiki zbiralnika SIOT v Jamljah. Iz razprave je bilo razumeti, da so stalisce bolj umirjena, kot so bila se pred kratkim. Kritike so padle le na račun trditve podpisnikov pisma zupanu, čes da prazni rezervoar ogroža zdravje in varnost vasi, kar se je zdelo nekaterim sad dezinformacije in morda podpihovanja. Svetovalec Semolič pa je vse pomiril in povedal, kako so se odvijali dogodki in kako sta s svetovalko manjšine Vizintin-Zulianovo dosegla treznejše razmišljanje o zadevi. Semolič je tudi z veseljem pozdravil sporočilo zupana, da je morala družba SIOT poskrbeti za nov načrt, ki predvideva popoln vkop rezervoarja vse do pokrova. Ko bo načrt nared, je napovedal zupan, bo maketa predstavljena Jamljcem, ki se bodo morali dokončno odločiti. Tudi opozicija je podprla odločitev, naj se

izrečejo Jamljci, čeprav je svetovalec Ferletičeva vztrajala pri zahtevi, da se betonski sod zgradi drugje. Sicer pa je med svetovalci prevladala zavest o koristnosti rezervoarja, ki bi v primeru okvare na naftovodu preprečil ekološko katastrofo Krakemu vodovodu v Brestovici.

Občinski svet je se odobril spremembe v proračunu, ki so bile potrebne, ker je računovodkinja podala odstavko in tudi novega geometra se ni v službo. Zupan Lavrencić je povedal, da novega geometra ne bo vsaj do 1. septembra, natečaj pa bodo opravili med 24. in 26. junijem. Svetovalec SSK Milko Vizintin je opozoril na problematiko prevozov učencev in dijakov iz Laskega. Zupan je povedal, da je uprava imela že dve srečanju, da bi ugodno rešili problem. Odbornik Viljem Gergolet je predstavil svetovalcem pogodbo med tržiskimi občinami, ki bi v kraju Isola Morosini uresničile dnevni center za desetino zasvojenih z mamili. Občina Skocjan ob Soci je dobila od države v ta namen 250 milijonov lir. V centru bi delali trije operaterji, psiholog in dva vzgojitelja. Občina Doberdob bo prispevala dva miliona letno. Predlog je bil sprejet soglasno. Občinski svet je soglasno potrdil tudi sklep, da ostanejo odškodnine upraviteljem nespremenjene.

Pri zadnji točki je opozicija zahtevala v pojasnila o ljudski hiši na glavnem trgu v Doberdobu, o zmagovalcih natečaja za ljudska stanovanja in o datumu vselitve.

POLETJE / V DIJAŠKEM DOMU

Poletno središče ponuja kup novosti

Številne nove dejavnosti in delavnice - Izleti na morje s tečajji plavanja in vodnih športov

Slovenski Dijaski dom Simon Gregorčič organizira tudi letos poletno središče. Namenjeno je otrokom od tretjega do trinajstega leta starosti. Središče bo delovalo 17. junija do 19. julija vsak dan razen sobot in nedelj od 7.30 do 14.30. V poletnem centru bodo lahko udeleženci sledili številnim interesnim dejavnostim, ki bodo seveda upoštevale različno starost in raznolika zanimanja otrok.

Letosnje poletno središče ima kot vedno bogat in zanimiv program, ki predvideva poleg že »tradicionalnih« laboratorijev celo vrsto novih dejavnosti. Tako bodo poleg računalništva, glasbe, risanja in slikanja, izvedli letos še slaščičarsko in modno-kreatorsko delavnico, la-

boratorij modelarstva, lutkovno gledališče, zelo živahno pa bo tudi pri animaciji.

Program dejavnosti bo namenjal veliko pozornosti spoznavanju bližje okolice. Nekateri delavnice se bodo tako odvijale na prostem, veliko bo tudi ekskurzij in krajsih izletov v naravo. Pogosto se bodo otroci vozili na kopanje v Sesljan, kjer se bodo lahko sproščeno hladili v vodi, igrali beach volley, se poskušali v surfu in v drugih vodnih športih. Za mlajše bodo organizirali tudi tečaj plavanja, starejši pa bodo lahko spoznavali osnovne veščine jadrnanja na tečaju, ki ga prirejajo v sodelovanju z jadrlnim klubom Cupa. Ker je tečaj kajakstva, ki so ga v po-

letnem središču lani organizirali skupaj s kajakaskim društvom Silec, doživel izreden uspeh, so se odločili, da ga ponovijo tudi letos. Ne bodo pa manjkale tudi letos »nove« športne panoge: Zdenka Ferlat, državna prvakinja v panogi, bo otroke učila lokostrelstva.

Otroci dobijo v centru malico in kosilo; za otroke iz doberdobske in sovedenjske občine je zagotovljen prevoz. Otroci se centra lahko udeležijo samo za en teden ali za več tednov.

Starsi naj pohitijo z vpisom, ker je razpoložljivih mest se malo. Prijave sprejemajo v dijaškem domu Simon Gregorčič (tel. 533495), kjer nudijo tudi vse podrobnejše informacije v zvezi s središčem.

Priprave na človeško verigo proti vojašnici na letališču

V Gorici se množijo pozivi strank, gibanj in drugih organizacij, ki vabijo občane naj se jutri popoldne množično udeležijo manifestacije proti financerski soli na letališču. Manifestacijo prireja Odbor za varstvo in razvoj goriskega letališča v prepričanju, da boj za rešitev letališča se ni izgubljen in da bodo prav naslednji tedni odločilni za izbiro, ali se bo financerska sola gradila po sedanjem načrtu na letališču, ali pa bodo preverili druge možnosti, kot na primer to, da se sola ralizira v opušteni vojašnici v Locniku.

Včeraj je k manifestaciji pristopil tudi goriki krožek Stranke komunistične prenove, ki nasprotuje novim oblikam militarizacije teritorija in potratu ogromnih denarnih sredstev v ta namen. Glede financerske sole SKP

poudarja absolutno nasprotovanje gradnji na letališču, ki je vrhu vsega v nasprotju z občinskimi in deželnimi urbanističnimi načrti, in zato vabi somišljenike, naj se jutri popoldne udeležijo shoda.

Udeleženci se bodo zbrali ob 17. uri na delu letališča, kjer je predvidena

gradnja vojašnice in ga obkolili s človeško verigo. Zbirali bodo tudi podpise pod petico ministru za javna dela Antoniu Di Pietru in ministru za okolje Edu Ronchiju. Odbor za letališče ju zeli opozoriti na sporne značilnosti načrta financerske sole, kot so vojska tajnost, sum podkupnin in druge. Srečanje na letališču bodo popestrili nastopi glasbenih skupin in kioski s pižajo.

KINO

GORICA
CORSO 17.30-19.45-22.00 »L'esercito delle dodici scimmie«. (Pražnik kina: vstopnica 7.000 lir)

PIREDITVE

GLASBENA MATICA GORICA vabi na zaključne nastope gojencev: v ponedeljek, 10. junija, ob 18. uri v avli Glasbene matice v Gorici; v torek, 11. junija, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah; v četrtek, 13. junija, ob 18. uri v sodelovanju s Pihalnim orkestrom Kras v glasbeni sobi v Doberdobu; v ponedeljek, 17. junija, ob 20. uri v sodelovanju s KD O. Zupancic v domu A. Budal v Standrežu.

KD OTON ZUPANČIČ vabi v sredo, 12. junija ob 20. uri v dom Andreja Budala v Standrežu na predstavitev knjige PREGNANI Vilija Princitca.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV vabi danes ob 16. uri na 6. redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

IZLETI

SKD KREMENJAK IN VZPI DOL-JAMLJE sporočata, da bo avtobus za izlet v Benecijo jutri odpeljal kot sledi: ob 8.00 iz Jamelj (spomenik NOB), 8.05 s Palkisce (spomenik NOB), 8.10 od Devetakov (pred gostilno).

SPD GORICA obvešča, da bo avtobus za srečanje na Matajurju jutri odpeljal ob 8. uri s Travnika. V soboto 15. in nedeljo 16. junija bo izlet na Koroško z vzponom na Peco. Zaradi pravčasne ureditve prenočišča v domu na Peci, naj zainteresirani javijo udeležbo na sedežu društva do 13. junija. Izlet bo z lastnimi sredstvi.

ČRPALKE

Danes in jutri so na Goriskem dežurne bencinske črpalke

GORICA
AGIP - Ul. d'Aosta
ESSO - Ul. Brass
IP - Ul. Lungo Isonzo
ERG - Ul. Brig. Re
GRADISČE
IP - Trg Unità
TRZIC
ESSO - Ul. Boito
API - Ul. Cosulich
MONTESHELL - Ul. Boito

AGIP - Ul. Duca d'Aosta
RONKE
MONTESHELL - Ul. Redipuglia
ZAGRAJ
API - Trg Garibaldi
KRMIN
API - Drev. V. Giulia
DOBERDOB
CHEVRON - Palkisce

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg S. France-sco 4, tel. 530124.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.
DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Ul. I. Maja 76, tel. 882578.

POGREBI

Danes: 9.00, Maria Marussi iz splosne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče; 9.30, Enrico Parisi na glavnem pokopališču; 10.30, Vilma Zorat vd. Voncina iz splosne bolnišnice v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče.

ZBOROVSKO PETJE

MePZ Podgora je nastopil v Furlaniji

V mesecu maju se je v kraju Gris-Cuccana med Palmanovo in Codroipom v osrednji Furlaniji odvijala že deveta izvedba zborovske revije, ki jo vsako leto organizira domaći zbor Synphonia. Prireditelji so se tokrat odločili, da povabijo tudi slovenski zbor in tako je pevce MePZ Podgora doletela cast, da predstavijo naso zborovsko kulturo. Pod vodstvom dirigenta dr. Mirka Spacapano so nastopili s programom, ki je obsegal dva madrigala J.P. Gallusa "Opto placere boni" in "Livede quare tibi", U. Vrabca Veter, M. Spacapano Poslednje pismo Ivana Gradnika, J. Brucknerja "Locus iste" ter furlansko narodno "La biele stele".

Obcinstvu, ki je do kraja napolnilo prostorno cerkev, sta se predstavila se zbor Synphonia iz Gris-Cuccane in Renato Portelli iz Mariana. Oba ta zbora sta v svoj program vključila priredbe svetovno znanih motivov lahke glasbe z elektronsko spremljavo, pred njima pa je s podobnimi skladbami nastopil se otroški zbor iz domaćega kraja. Ob teh novostih, ki jih beležimo pri italijanskih zborih in ki ocitno pevcem in poslušalcem zelo dopadejo, se lahko zamislimo tudi pri nas, ko radi tarnamo zaradi upadajočega zanimanja za zborovsko glasbo.

VRH / NASTOP MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA

Otroci posvetili prireditev mamiciam

Izvedli so pevske in glasbene točke, recitacije in lepo obdarili vse mame

Mladinski pevski zbor Vrh sv. Mihaela je priredil v torek, 28. maja, prirčno in res bogato prireditev pod geslom Mama, rad te imam!

»Mama je nenadomestljiva, je največji dar, ki so ga otroci dobili, zato ji je treba izkazovati ljubezen, dokler njeno srce bije za nas otroke.« S to uvodno mislijo Sare Devetak se je pricela prireditev.

Otroci mladinskega pevskega zbora z Vrha in otroškega zborčka Rupa-Pec so veselo prikorakali v nabito dvorano centra Danica ob spremljavi narodnih poskočnic, ki jih je izvajal mladi harmonikas Danjel Primožič. Skupno sta zapela pesem ob spremljavi Orff-instrumentov. Zbora vodita Marjanka in Damjana Cevdek. V svet glasbe pa so nas popeljali mladi učenci glasbene sole Emil Komel iz Gorice: Alice Cernic (violina), Roman Rizzi (trobenta) in Bogdan Podversic (klarinet). Ozadje je bilo okrašeno s scenografijo g. Francesche Devetak. Petje, recitali in glasbene točke so obogatili pester pro-

gram. Večer je dosegel višek z recitalom posvečenim mamiciam, ki ga je sestavila in oboževala s svojimi pesmimi domaćinka Dorjana Devetak. Branje pesmi je s čarobno flavto spremljal prof. Fabio Devetak, ki je s poučevanjem Orff-instrumentov popestril celotno delovanje MIPZ Vrh sv. Mihaela. Otroci so podari-

li mamiciam, vzgojiteljicam, učiteljicam in babicam sopek roz in darilo, ki so jih sami pripravili z veliko ljubeznijo.

Večer se je zaključil s pesmijo posvečeno vsem mamiciam. Sledila je zakuska, ki so jo pripravile pridne roke naših mamic v zadovoljstvo vseh prisotnih.

(MC)

ŠOLSKE VESTI

V KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH bo danes ob 18. uri prireditev ob 15. obletnici podeljevanja bralnih značk. Sodelovale bodo vse osnovne sole doberdobskega didaktičnega ravnateljstva.

SLOVENSKA OSNOVNA ŠOLA V ROMJANU bo danes ob 10.30 v zupnijski dvorani v Romjanu praznovala 15-letnico delovanja na prireditvi, ki jo prirejajo v sodelovanju s Slovensko komisijo pri JVKC. Nastopili bodo otroci iz vrtca v Romjanu in učenci OS Romjan in OS P. Voranc iz Doberdoba.

OS ALOJZ GRADNIK V STEVERJANU vabi v ponedeljek, 10. t.m., ob 14.30 na sklepno prireditev. Učenci bodo uprizorili igrico Volk in kozlički in predstavili splet pesmi Od jeseni do pomladi. Gostovala bo tudi OS BBO z Dobrovega.

RAZSTAVE

V GALERIJ KULTURNEGA DOMA V GORICI je razstava likovnih del novogoriškega slikarja Etka Tutte na ogled do ponedeljka, 10. junija.

ŠOLA TRINKO / TAJNIK SSŠ SEMOLIČ PRI GORIŠKEM ŽUPANU

Občina spet preverja rešitev v Ul. Mascagni

Še vedno ni jasno, ali je tam dovolj prostora za dve šoli

Sindikata slovenske sole je v teh dneh aktivno zaposlen na dveh frontah, zato da bi od občinske in pokrajinske uprave dosegel konkretne obveze za pravčasno rešitev prostorskih problemov dveh slovenskih sol v Gorici, tako da bi z mesecem septembrom lahko delovali v primernejšem okolju. Včeraj smo poročali o problemu slovenske sekcije ITI in o tem, da pokrajinska uprava se vedno ni dala nobenih točnih zagotovil glede njene preselitve v slovenski solski center pred pričetkom novega solskega leta.

Kje pa bo v novem solskem letu delovala srednja sola Ivan Trinko? To vprašanje je tajnik Sindikata slovenske sole prof. Livio Semolice postavil županu Gaetanu Valentiju in občinski odborniki za solstvo Marileni Francioso na srečanju, ki ga je z njima imel te dni. Semolice je tudi hotel vedeti za točne razloge, zaradi katerih je odpadla napovedana dodelitev soli Trinko trajnega sedišča v Ul. Cipriani, in kako namerava sedaj, po enoletnem cakanju v nemogočih prostorskih razmerah pod Kapelo, občinska uprava rešiti problem sole Trinko.

Župan je povedal, da je občinska uprava za solo Trinko imela v okviru racionalizacije razporeditve sol v mestu od vsega začetka dve opciji. Priznal je, da bi idealna rešitev bila v Ul. Cipriani, da pa je ta možnost odpadla, ker zanjo niso dosegli soglasja vseh zainteresiranih kompo-

nent. Odločilen je bil torej protest staršev učenecv sole Ungaretti. S tem v zvezi je Valenti dejal, da uprava nima namena vsiljevati svojih izbir, ampak bo sprejemala le take odločitve, s katerimi bodo soglašale vse komponente, od solskega skrbništva do staršev.

Za solo Trinko pride sedaj v postev se druga opcija in sicer selitev v poslopje v Ul. Mascagni, kjer že deluje italijanska srednja sola Favetti, s katero bi si slovenska sola delila prostore.

Tajnik SSS Semolice je županu iznesel veliko zaskrbljenost in razočaranje, ker dejansko ob koncu solskega leta se vedno ni videti jasne in zadovoljive rešitve za solo Trinko, take rešitve, ki bi po besedah samega župana, imela soglasje vseh komponent. Rešitev v Ul. Mascagni, ki jo napoveduje Valenti, bo po Semolicevem mnenju težko izvedljiva, saj se ni jasno, če je v tistem poslopju dovolj prostorov za obe soli. Svoje mnenje glede tega bosta morala povedati solsko skrbništvo in ravnateljstvo sole Trinko, ob tem pa je tajnik SSS izjavil, da bi tudi morebitno pozitivno mnenje teh dveh organov bilo le prvi korak v sirsi analizi, ki jo bodo morale glede nakazane rešitve narediti vse komponente slovenske manjsine. Predlagana rešitev namrec gotovo ne predstavlja tega, kar si manjsina zeli in upravičeno zahteva: to, da se po 50 letih slovenski srednji soli končno zagotovi primeren in dokočni sedež.

Pismo staršev županu in skrbniku

Starši dijakov sole Trinko so nam poslali v objavo sledeče odprto pismo, ki so ga naslovili goriskemu županu in solskemu skrbniku:

»Po zadnjih dogodkih v zvezi z iskanjem primernega sedišča za našo Nizjo srednjo solo Ivan Trinko moramo starši znova opozoriti na nevzdržno stanje, v katerem živi in deluje ze celo solsko leto sola Ivan Trinko.

Razumemo protest staršev otrok osnovne sole Ungaretti, ki branijo obstoj osnovne sole v svojem rajonu, zlasti zato, ker smo sami večkrat prisiljeni braniti obstoj svojih sol.

Slovenska manjsina ima v goriski pokrajini samo eno nizjo srednjo solo, to je Nizjo srednjo solo Ivan Trinko. Ne moremo dovoliti, da bi ta edina srednja sola živel in delal v neprimernih pogojih, ki bi ji s časom popolnoma odjedali možnost obstoja. Prav tako kot italijanske srednje sole potrebuje tudi naša poleg učilnic za posamezne razrede tudi prostore za vse specifične in dodatne dejavnosti, ki solo bogatijo in ji dajejo pravi pečat. Prav tako potrebni so prostori za ravnateljstvo, tajništvo in profesorski kader. Vsa dobra volja profesorjev, ki si prizadevajo za napredek določene sole, ni zadostna, če ne obstajajo dodatni objektivni dejavniki kot na primer potrebni prostor za uresničitev programiranih dejavnosti. Za to pa so odgovorne krajevne uprave, v našem primeru Občina, ki mora poskati primerno rešitev, da zadosti legitimnim potrebam državljanov.

Ko govorimo o vzgoji in izobraževanju, se moramo zavedati, da ni dopustno sklicevanje na krcenje izdatkov, saj vsi vemo, da se to dolgoročno zelo maščuje.

Najlajša politika je politika racionalizacije v neprofitnih dejavnostih, kot je sola, istocasno pa je tudi najbolj kratkovidna in škodljiva.

Ponovno naj spomnimo, da Občina razpolaga s primerno stavbo, namenjeno solski uporabi, ki pa je noče vrniti zakonitemu uporabniku. Govorimo o znanem poslopju v ulici Marconi, v katerem so namesceni mestni redarji.

Starši otrok, ki obiskujejo Nizjo srednjo solo I. Trinko, smo eno leto bili potrpežljivi in se strpno dogovarjali z ustreznimi institucijami in skupaj skušali najti za vse sprejemljivo rešitev.

Za naslednje solsko leto zahtevamo le to, kar nam je Občina dolžna zagotoviti in sicer: primerne in potrebne prostore, ki bodo naši srednji soli I. Trinko omogočali nadaljni obstoj in razvoj.«

PREDSTAVITEV / VČERAJ V KATOLIŠKI KNJIGARNI

Novi beli priročniki krožka V. Šček

Študije in njihove avtorje je včeraj v Gorici predstavil urednik zbirke Ivo Jevnikar

V Katoliški knjigarni so včeraj predstavili zadnje stiri publikacije Krožka V. Šček iz Trsta. Novi»beli priročniki«tudi tokrat poglajbljajo polpreteklo zgodovino naše zemlje oz. aktualne teme današnjih dni. Večer je uvedel urednik publikacij Ivo Jevnikar, ki je predstavil avtorje ter njihova dela.

Rafko Dolhar je spregovoril o svoji studiji Leva sredina in trzaski Slovenici. Gre za studijo o letih, ko smo Slovenci prišli na oblast v raznih trzaskih občinah.

Mladi trzaski zgodovinar Piero Purini je spregovoril o Trstu med leti 1954-1963 ter o etničnih, ekonomskih ter političnih metamorfozah, ki jih je mesto preživelo od priključitve k Italiji pa do nastanka dežele FJK.

Nazadnje se je predstavil Salvatore Venosi, avtor z Ireno Sumi studije Govoriti slovensko v Kanalski dolini. Gre za zgodovinski pregled solstva na tem delu zamejstva od terzijanske dobe vse do da-

našnjih dni. Posebno zanimiv pa je tudi uvodni del publikacije, kjer nam avtorja, ki obenem vodita teca je slovenskega jezika v Kanalski dolini, pred-

stavljata slovenske vasi v Kanalski dolini.

Na večeru so predstavili tudi zbornik s posveta o Kraskem parku, ki je bil leta 1994 na Opčinah. (EJ)

NOVICE

Srečanje klubov Soroptimist iz Avstrije, Italije in Slovenije

V Gorici se bodo danes zbrale predstavnice ženskih klubov Soroptimist iz Italije, Avstrije in Slovenije, ki bodo ob 10. uri na Univerzi sodelovale na posvetu na temo Preseganje meja: stare vezi, nova prijateljstva. Posveta se bo udeležila tudi evropska predsednica zveze Soroptimist, ki steje 3 tisoč klubov v 107 državah, Finka dr. Irmeli Torssonen. Predavateljice na posvetu bodo spregovorile o raznih vidike kooperacije treh sosednjih držav, pa tudi o skupnih kulturnih koreninah. Posvet je odprt za javnost. Srečanje udeleženk se bo jutri nadaljevalo z obiskom na gradu in sprejemom pri županu.

»Magični alpski svet«: posvet in koncert na gradu

Občinsko odbornistvo za kulturo in Tolkienjansko združenje iz Vidma prirejata danes in jutri na gradu posvet na temo Magični alpski svet. Od 15. ure dalje bodo antropologi in preučevalci ljudskih tradicij govorili o kratkih, carovnicah, divjih mozeih in drugih likih iz ljudskih bajk v alpskem okolju. Ob 18. uri bo sledil tudi prikaz zdravilnih zelišč, zvečer ob 21. pa v prireditvenem sotoru koncert keltske glasbe. Jutri se bo posvet nadaljeval ob 10. uri. Napovedano je tudi sodelovanje tajnika Tibetanske skupnosti iz Londona Tseringa Dhundupa, ki bo govoril o duhovnosti v gorskem okolju.

Žeparji okradli upokojenca

Trije moški, dva srednjih let in eden mlajši, so včeraj pozno dopoldne pred postnim uradom v Ul. Rossini okradli upokojenca, ki je pravkar dvignil penzijo. Upokojenca, cigar imena karabinjerji niso javili, so se približali na pločniku. Eden mu je s sprayjem pomazal obleko, druga dva pa sta se takoj ponudila, da mu jo očistita. Pri tem so mu izmaknili listnico z milijonom 700 tisoč lirami in se oddaljili. Upokojenec se ni takoj zavedal, da so ga okradli, ko pa je ugotovil, da nima več listnice, je bilo ze prepozno.

Priznanje za gorške industrije

Ravnatelj goriske Zveze industrijcev dr. Armando Zandomeni bo na povabilo organizatorjev zastopal Italijo na konferenci o komercialnem sodelovanju med Evropsko unijo in južnoameriškim skupnim trgov (Mercosud), ki bo julija v Recifeju v Braziliji. Goriski industrijci se veselijo tega priznanja in upajo, da se bo obrestovalo s povečanjem poslov.

Nastop v parku Arcobaleno

V parku skupnosti Arcobaleno, Ul. sv. Mihaela 28, se danes nadaljuje niz solskih nastopov v okviru pobude »Mir ima tisoč barv«. Danes ob 18. uri se bodo uenci sole Ferretti predstavili z nastopom »Farsa storica«.

Naravoslovni izlet v Čepovan

Goriski krozek Legambiente prireja jutri naravoslovni izlet v Čepovan in na Trnovsko planoto. Zbirališče ob 13. uri na trgu pri Rdeči hiši, povratek po 19. uri. Prijave in informacije na tel. 32273 v urniku trgovin.

PREDSTAVITEV / NA POBUDO KŠD KREMENJAK

Knjiga Vilija Prinčiča Pregnani doživela dober sprejem tudi v Doberdobi

Tako kot ze v Gorici je tudi v Doberdobi prejšnji večer dokaj številno občinstvo pozorno sledilo predstavitvi knjige Vilija Prinčiča Pregnani, v kateri so zbrana številna dragocena pričevanja naših ljudi o enem najbolj kočljivih obdobij v zgodovini tega stoletja in sicer o letih prve svetovne vojne in begunstvu, ki je zaznamovalo kolektivni spomin tukajšnjih ljudi.

Predstavitve, ki jo je v občinski sejni dvorani priredilo jameljsko kulturno društvo Kremenjak, sta uvedla predsednik društva Silvan Semolice in podžupan občine Doberdob, ki je bila pokrovitelj večera, Viljem Gergolet. Avtorja in njegovo delo je nato predstavil Aldo Rupel in posebej podčrtal

pomen pisane besede v okviru manjšinske skupnosti, ki je s Prinčičevo knjigo pridobila novo pomembno in koristno knjižno publikacijo. V imenu založbe je pozdravil Aleksander Furlan, glavno besedo na večeru

pa je seveda imel avtor knjige, ki je pripovedoval o tem, kako se je porodila zamisel in kako je zatem nastajala knjiga pričevanj.

Večer je popestrila pesem dekliskega zbora Jezero pod vodstvom Patricije Rutar.

KRONIKA / VČERAJ PRI FARI

Patrizia Pillisi spet žrtev nasilja

Policija preverja njene izjave

Policija raziskuje ozadje skrivnostnega dogodka, v katerega je bila včeraj ponovno vpletena 33-letna Goričanka Patrizia Pillisi. Zenska je ze nekaj časa v ospredju crne kronike. Pred nekaj leti je bila žrtev poskusa umora, ko naj bi jo bivši prijatelj Paolo Pascoletti surovo pretepel in jo potem porinil v skarpo nad bregom Soce. V zadnjih nekaj mesecih pa je Pillisi jeva ze večkrat poskusila samomor in bila se drugače v središču dogodkov, za katere se je zanimala policija.

Včeraj se je zenska vidno zmedena pojavila v bližini hiše v Ul. Rosta pri Fari, zraven vstopa na avtocestni odsek. Gospodinja C. S. ji je takoj priškokila na pomoč. Pilli-

sijeva je imela z embalažnim lepilnim trakom zvezane roke, imela je globoko rano na desni roki, znake udarcev in podplutbe po obrazu in telesu. Z možem in sinom ji je zenska pomagala, nato so poklicali policijo in Pillisijevo pospremili v bolnišnico, kjer so jo pridržali na zdravljenju.

Zenska je izjavila, da jo je predsinoči pretepel Pascoletti in jo zvezano zapustil v baraki ob Soci. Policija sedaj preverja te izjave. Opisane barake niso našli nikjer v bližini, prav tako pa preverjajo Pascoletti jeve premike. Mož namrec prestaja kazen prav zaradi poskusa umora Pillisijeve, ceprav cez dan lahko zapuša zapor, kamor se vrača ponoci.

LEPO USPEL IZLET NAŠEGA DNEVNIKA

S Primorskim po

Dvatisoč stiriseto kilometrov vožnje po bolj ali manj lepih cestah petih držav Srednje Evrope, bežni ogledi Železna, Bratislava, Brna in Dunaja, podrobnejši obisk v Krakovu, za mnoge prvi stik z današnjo stvarnostjo v treh vzhodnoevropskih državah po padcu berlinskega zidu in pretresljiv ogled krajev nehumanih grozodejstev polpretekle dobe, so bila globoko občutena doživetja nad 200 zvestih bralcev in naročnikov, ki so se v dveh izmenah podali na dokaj zahteven letošnji sedemdnevni izlet Primorskega dnevnika. Zahteven tudi zato, ker se je v piclem tednu nabralo toliko doživljajev, spoznanj in vtisov, da jih je bilo po povratku težko vzkladiti v smotrno zaokroženo celoto.

Zacelo se je v Trstu in Gorici, od koder sta dva avtobusa z nad sto izletniki zapeljala proti Trbižu na avstrijsko stran. Prijetna je bila vožnja po lepi, v bujno zelenje ode- ti, Koroski ob, v jutranjem soncu lesketajočem se, Vrbskem jezeru. Bezen pogled na mogočno verigo Karavank proti jugu in ob razlagi o znamenitostih Koroske, prado- movine Slovencev, ki so svoje kneze ustoličevali pri Krnskem gradu, so izletniki obsli koroško glavno meto Celovec. Se vožnja mimo Velikovca, kjer je po prvi svetovni vojni general Maister imel svoj glavni stan za obrambo severne slovenske meje, in dalje po Labotski dolini proti deželi Stajerski.

Pred Gradcem kratek postanek in dalje po lepi avtocesti do Wiener Neustadta, ob prostranih rumenih poljih cvetoče oljate repice, na vinorodno Gradiscansko, domovino okrog 60 tisoč Hrvatov, ki so se od 16. stoletja dalje umikali sem pred napadajocimi Turki. Postanek v mirnem, kmetijskem glavnem mestu Železnu, in bezen ogled impozantne barocene rezidence madžarske aristokratske družine Esterhazy, kjer je v drugi polovici 18. stoletja kompiral Hayden. Grad je bil zaprt za obiske, zato je marsikdo zasel v tipične pivnice na kozarec odličnega gradiscanskega vina. Marsikje so izletniki doživeli prijetno presenečenje, da so jih domaćini ogovorili v hrvaščini in sprasevali, odkod prihajajo, kar se žal redko dogaja med Slovenci na Koroskem.

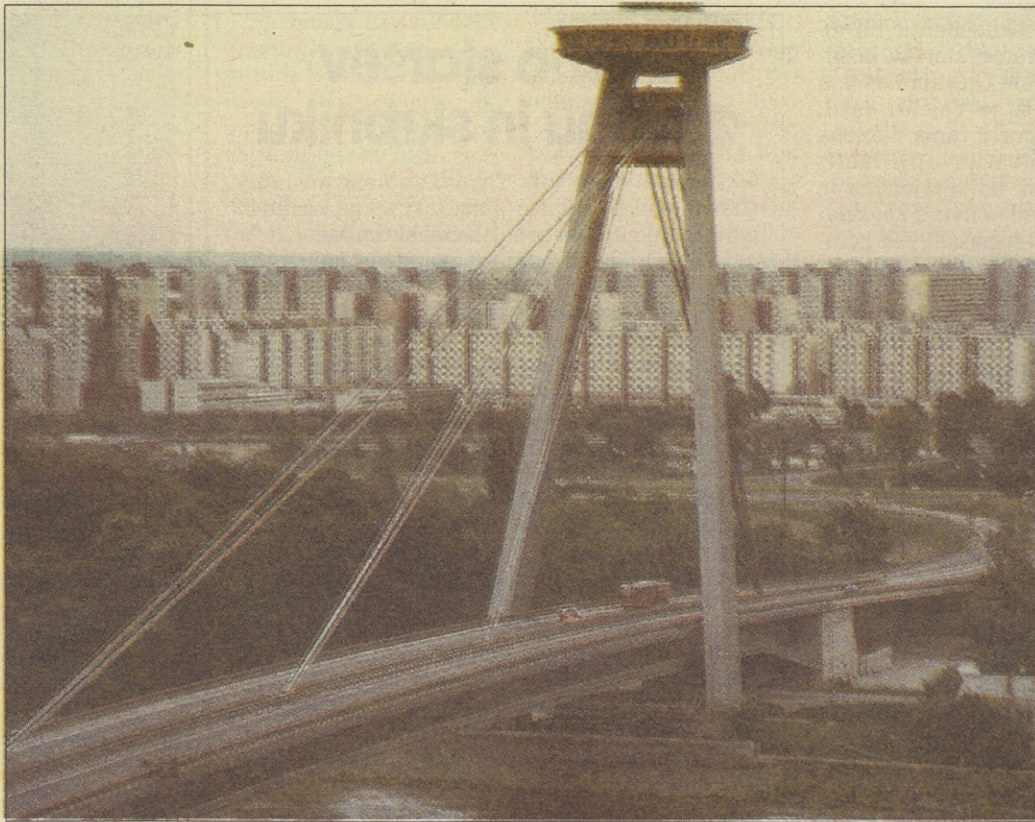
Po prostranem in plitvem jezeru Neusiedl so se podile jadnice, avtobusa pa sta drvela proti slovaski meji v samem predmestju Bratislave. Obicajni pregledi in mejne formalnosti so trajale nekaj casa, medtem ko so mnogi stegovali vrtove in se ogledovali po glavnem metu Slovaske, ki je kot na dlani ležala pred nami. Z meje so se izletniki zapeljali naravnost v mesto po novem mostu čez Donavo, po katerem je speljana hitra cesta, ki ločuje stari del mesta z ostanki obzidja in stare židovske cetrtri, od grica, na katerem se dviga znameniti grad. Nekaj odvečnih krogov po ulicah je zakrivila nepazljivost pri iskanju prave poti, a ni trajalo dolgo in znasli smo se pred hotelom Bratislava, večnadstropno zgradbo v stilu prejsnjih desetletij. Po večerji so se nekateri podali na kratek sprehod po temnem mestnem predelu enolčnih, stanovanjskih sivih zgradb v brezuspešnem iskanju lokala. Morda je bila kriva utrujeno-

st, da se ni nihče spomnil in se zapeljal v živahnejše središče mesta.

V BRATISLAVI

Kasnitev vodičev je naslednji dan povzročila negodovanje med izletniki, katerim se je mudilo na ogled znamenitosti Bratislave. Končno se je pojavila vodička, ki je razlago posredovala izmenično v obeh avtobusih. Zato so se kot na filmskem traku kar iz avtobusa vrstili nagli ogledi pomembnih kulturnih spomenikov in stavb, od Grossalkovičeve rokokajske nekdanje rezidence madžarske aristokracije, letne palače nadškofov Esztergom, na trgu Svobode, danes sedež slovaske vlade, do moderne zgradbe bratislavske televizije v obliki narobe obrnjene piramide in spomenika padlim ruskim vojakom v bitki za osvoboditev Bratislave, na skoraj 300 metrov visokem griču Slavín. Potem se skupni postanek na gradu, ki je bil od 10. stoletja dalje najprej utrdba, potem rezidenca madžarske kraljeve hise in je danes, po obnovitvi v prejšnjem stoletju, reprezentančni sedež predsednika Slovaske republike.

Z gradu se pogled na industrijski, precej onesnazujoci predel mesta, na mestno cetr

Petrzalko na desnem bregu Donave, pravi čebelnjak novejših gradbenih posegov okrog prejšnjega parka, kjer živi okrog 150 tisoč ljudi. Spredaj pa se dviga 85 metrov visok edini nosilni betonski steber novega mostu z restavracijo na vrhu okrogle ploščadi, simbol prejšnjega režima. Neprimerno zanimivejši je bil pogled na stari del mesta s stolnico sv. Martina v ospredju s 83 metrov visokim zvonikom, na vrhu katerega stoji pozlačena krona v spomin na kronanja madžarskih kraljev.

Ni bilo casa, da bi se izletniki sprehodili po ulicah stare Bratislave in si ogledovali posamezne spomenike, zelo pa so se zanimali za socialne in politične probleme sedanje

Slovaske. Po osamosvojitvi od Češke republike se mora Slovaska soočati s težkimi problemi: zaskrbljujoča je naraščajoča brezposelnost, močno se siri kriminal, vedno manj je socialnih uslug, draginja je velika in vračanje nacionalizirane lastnine povzroča se večjo krizo, ker ni denarja za popravilo in obnovo vrnjenih zgradb. Sicer je posegel tuj kapital, dobrin ne manjka, a si jih Slovaki, s prečno plačo okrog 500 tisoč italijanskih lir, ne more privoščiti.

Problemi in krizno stanje, posledica uvajanja tržnega gospodarstva, so prisotni prav tako na Poljskem kot na Ceskem in s temi problemi so se na nadaljni poti v Krakov in Brno soočali nasi izletniki v pogovorih z ljudmi, predvsem z vodiči.

NA POT V KRAKOW

Iz Bratislave se je vožnja nadaljevala po avtocesti sredi slikovite pokrajine proti Poljski in zgodovinskemu mestu Krakow. Potovali smo mimo Trnave na pobojih Mladih Karpatov, najstarejšega slovaskega mesta, omenjeno že v 13. stoletju, dalje po široki dolini reke Vah ob vznožju Belih Karpatov ter strmeli v številne gradove ali na grajske razvaline na visokih pečinah, neme priče nekdanjih močnih fevdalskih domovanj, s katerih so nadzorovali trgovske poti in bila obenem obrambe proti turskim napadom. Za nami je ostalo mestece Trenčin z znanimi toplicami, industrijsko mesto Zilina in Dolny Kubin, kjer sredi zelene doline strlijo v nebo sivi dimniki ogromne, sedaj opuščene tovarne, zalosten primer pretirano in nesmotrne industrijalizacije, v samem kraju pa se na vzpetini dvigajo kalupne stanovanjske zgradbe, v kricecem neskladju z gricevnatim okoljem. Slikovita je bila pot po ozki dolini reke Orave v Oravski Podzamok z mogočnim gradom iz 13. stoletja na previsni pečini. Se nekaj kilometrov poti, po kateri smo v daljavi občudovali gorsko verigo Visokih Tater v sončnem zatonu in bili smo

na slovasko-poljski meji v kraju Chyžne.

Svet se tu sprevrže v pusto pokrajino Malopolsko z naselji v značilni srednjeveski arhitekturi, kjer so se žive starodavne sege in navade globoko vernih prebivalcev, ki so bili zaradi revščine do tega stoletja prisiljeni zapustiti svojo zemljo in se izseljevati v Združene države. Našim primorskim ljudem je ta pokrajina bolj poznana z imenom Galicija, kajti tod so se od staro avtroogrske monarhije borili številni nasi dedje. Zal smo po tem predelu potovali v poznih večernih urah, kajti prihod v Krakow se je zakasnil zaradi zapletenih in dolgotrajnih mejnih formalnosti. V luksuznem in udobnem hotelu Continental je se čakala večerja.

KRAKOW

Krakow je najlepše poljsko mesto. Kot nekdanja prestolnica od 11. do 16. stoletja, pod kraljevskima dinastijama Piastov in Jageloncev, se Krakow ponaša z bogato zgodovino in kulturo. Premore izredno lepe kulturne spomenike, zavirljive umetniške stvaritve, lepo stolnico na Wawelu, v kateri so bili kronani vsi poljski vladarji, prvo univerzo v srednji Evropi, ki jo je leta 1364 ustanovil kralj Kazimir Veliki, številne cerkve, mnogo srednjeveskih stavb in je tudi sedež nadškofije. Najpomembnejši dogodek v zgodovini Krakowa je vsekakor izvolitev nadškofa kardinala Karola Wojtyla za papeža leta 1978, na kar so Krakovčani zelo ponosni.

V zadnji vojni mestno zgodovinsko in spomenisko bogastvo ni utrpelo velike škode, vendar je osvoboditev mesta, 18. januarja 1945, terjala velik krvni davek. V boju z nemskim okupatorjem je padlo 15 tisoč Poljakov.

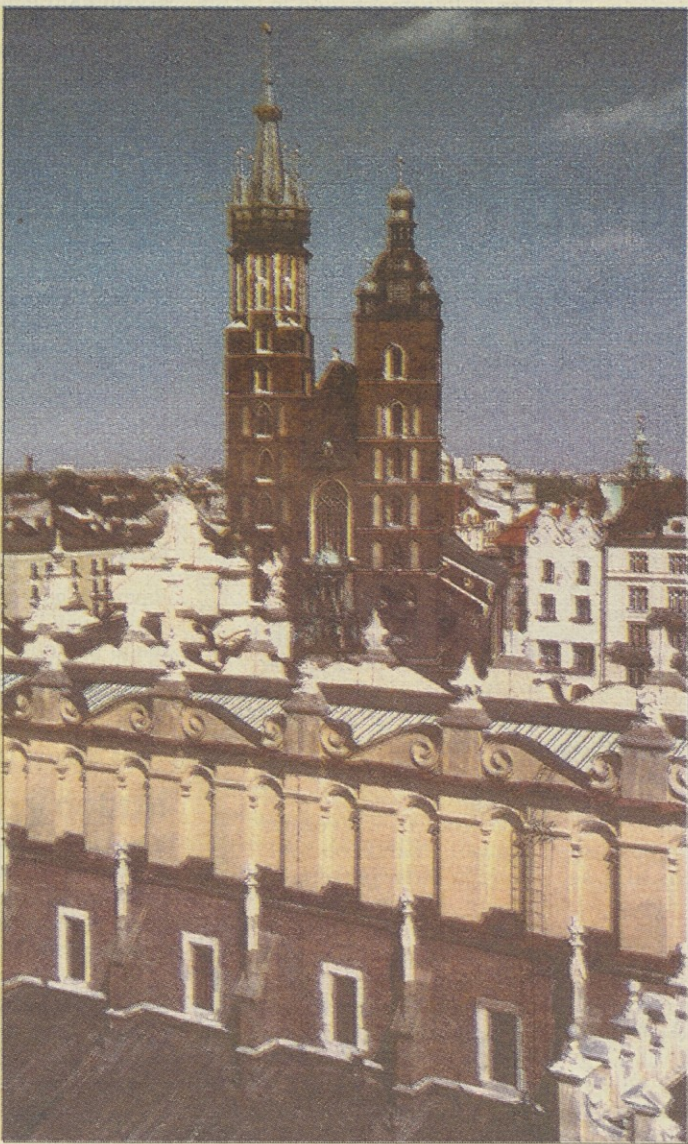
Obvezen ogled najznanejših zanimivosti mesta se je pričel pri nekdanjem getu, iz katerega so nacisti iztrebili skoraj vso židovsko prebivalstvo Krakowa, nadaljeval pa se je s sprehodom na Wawel, na grič nad levim bregom reke Visle, na katerem stoji obzidan grad Zamek iz 15. stoletja, na njegovem območju pa stolnica sv.

Vaclava in sv. Stanislava, v kateri so v 19 stranskih kapelah razporejene umetniško izdelane grobnice poljskih vladarjev, kraljic in skofov, sredi glavne ladje pa je predmet čaščenja sarkofag s posmrtnimi ostanki krakovskega škofa sv. Stanislava. Zraven stolnice, na njenem levem krilu je vhod v grad Zamek, pravzaprav na veliko grajsko dvorišče iz 16. stoletja, delo italijanskih arhitektov Fiorentinija in Bereccija.

Zapušcamo območje Wawela in se peš napotimo po parku Planty mimo franciskanske cerkve do sedeza univerze, kjer si ogledamo notranje dvorišče Collegium Maius, osrčje krakovske univerze imenovane Jagellonica. Vmes se pogled na starodavne stavbe, v katerih je sedež glasbene sole in arheoloskega muzeja, potem pa prihod na osrednji trg Rynek Główny, eden največjih srednjeveskih trgov v Evropi. Tam se dviga vsoko v nebo rotovžev stolp, sredi trga pa je zanimiva gotška zgradba Sukienice, nekdanja tržnica platana iz 13. stoletja, v kateri je danes pravi bazar s številnimi trgovinami s spominki. Nasproti stojita spomenik pesniku Adamu Mickiewiczu in gotška cerkev Kosciel Mariacki posvečena Mariji Devici, v notranjosti katere je Marijin največji gotski oltar v Evropi v obliki triptiha, ki ga je iz lipovega lesa v letih 1477-89 izdelal nürnbergski umetnik Veit Stoss. Oltar so leta 1940 odnesli nemški okupatorji, a so ga iz Münchna vrnili šest let kasneje. V levem cerkvenem stolpu pa se vsako uro oglasa trobentac. Vsem stirim vetrovom zaigra marijino himno, ki jo ne nadoma prekine. Legenda pravi, da je prvega trobentaca ubila tatarska puscica, ko je igral to himno.

V veliki gruci ljudi so tudi nasi izletniki poslušali trobentaca, vendar so se potem bolj zanimali za tržnico sredi trga in trumoma hiteli pred trgovinice, kjer so pasli svoje oči in sklepal kupčije. A bil je čas za kosilo, zato so se vsi odpravili v hotelsko restavracijo nedaleč od trga.

Popoldne je bil na sporedu obisk v trinajst kilometrov oddaljenem mestecu soli Wiliczki, v središču katerega se odpira najstarejši evropski rudnik soli, ki ga izkorišča že od 11. stoletja. Rudnik je posebnost svoje vrste in ga je UNESCO proglasil za svetovni kulturni in naravni spomenik. V rudniku se zdaj kopljejo sol na osmih nivojih do 515 metrov globine in v rovih v dolžini 150 kilometrov. Obiskovalci rudnika pa se po lesenih stopnicah spustijo 135 metrov globoko pod zemljo in se v dolžini treh kilometrov sprehodijo po številnih rovih, kapelkah in dvoranah, v katerih jim vodiči razkazujejo iz soli izklesane osebnosti iz poljske zgodovine in svete figure, delo ljudskih umetnikov rudarjev. Najbolj občudujes ogromno, skoraj 60 metrov dolgo in 25 metrov široko dvorano, ki jo razsvetljujejo trije ogromni lestenci iz soli, na stenah pa so izklesani basreljeji z upodobitvami najpomembnejših zgodij iz svetega pisma nove zaveze. Zanimiv je tudi muzej starinarskega rudarskega orodja.

V PETIH DRŽAVAH SREDNJE EVROPE

»novem«vzhodu

Rudarsko dvigalo je obiskovalce pripeljalo na površje, kjer jih je presenetil dez. Intenziven dan ogledov Krakowa se je z vožnjo mimo krakovske industrijske četrti Nova Huta, zaključil zvečer v tipični restavraciji Hawelka na trgu Rynek Główny ob obilni večerji, ob petju, plesu in zvokih domače glasbe, ki jo je izvajala priznana krakowska folklorna skupina v tipičnih poljskih nosah.

OSWIECIM - AUSCHWITZ

Pretresljiv je bil obisk v taborišču smrti Auschwitz, ki ga je leta 1940 dal postaviti nacistični vodja Himmler.

Tam so nacisti pomorili in v krematorijskih pečeh sezgali 5 milijonov ljudi iz 28 držav, pretežno Židov, in le redki so preživeli strahotno morijo. Ze ob vходу, kjer v opomin se stoji obok s ciničnim napisom "Arbeit macht frei", te stisne pri srcu, ko se zamisliš v to nečloveško, strahotno pobijanje, ki so ga sistematično izvajali predstavniki razbesečnega nacističnega novega reda. Sam sprehod do opečnatih blokov, v katerih je danes urejen spominski muzej, deluje moreče, kaj sele pogled na tone ženskih las, iz katerih so izdelovali neke vrste klobučevino, na veliko stevilo ortopedskih protez, na 48 tisoč parov čevljev, mnogo otroških, na nakopocene kovčke in na stavbo imenovano blok smrti, v kateri je zloglasni zdravnik Mengele deloval svoje poskuse na živih telesih in kjer so prvič uporabili smrtonosni plin Zyklon B. Med zadnjima dvema blokom pa presune zid smrti, pred katerim so nacistični krvniki, s strelom v tilnik pobili okrog 20 tisoč ujetnikov, pretežno ruskih. Med tistimi žrtvami je bil tudi pater Maksimilijan Kolbe, ki je ponudil svoje življenje, da reši danes še živečega sorojaka. Zbrali smo se pred zidom smrti, da počastimo spomin na toliko človeških žrtev krvavega nasilja. Položili smo venec in zbrano zapeli žalostinko "Zrtvam".

Na koncu pa se pogled v podzemno stavbo, kjer ti grozo vzbujajo ostanki kremato-

peljali do nekaj kilometrov oddaljenega koncentracijskega taborišča Brzezinka, bolje poznano z nemškim imenom Birkenau, v katerega so nacistični krvniki v živinskih vagonih dovažali nedolžne žrtve in jih množično morili v plinskih celicah. V tem taborišču, ki je največje pokopališče na svetu, stoji še vrsta barak za ženske, na koncu rampe smrti, kjer so krvniki odbirali zdrave, za delo sposobne ljudi, od bolnih in otrok, ki so jih kar naravnost stlačili v plinske celice, stoji danes spomenik vsem žrtvam tega zloglasnega taborišča smrti.

Po tem obisku se razpoloženje izletnikov dolgo ni sprostil. Sele po povratku v Krakow je tesnoba popustila, ko so si privoščili prosto sprehajanje po ulicah starega mesta in kupovanje spominkov, nekateri pa sprehod po zelenicah ob Visli pod Wawlom, kjer so se zagledali v divjega bronastega zmaja, ki naj bi po legendi imel svoje domovanje v votlini pod gradom.

NA ČEŠKO

Napočil je tudi trenutek za povratek. Izpred krakovskega hotela Continental so se izletniki že zgodaj odpeljali proti zahodu, proti Česki. Po enourni vožnji so si bežno ogledali

mestece Wadowice, papežev rojstni kraj in se za nekaj minut ustavili pred cerkvijo, v kateri je Karol Wojtyła bral prvo mašo. Dalje proti Velsko Viali, drugo tekstilno središče Poljske in industrijski center za proizvodnjo avto-

mobilskih motorjev fiat.

Spet dolgotrajne mejne formalnosti v Cieszynu na Poljski in Cesky Tešinu na češki strani, odkoder smo po prepotrebem postanku nadaljevali vožnjo mimo Novega Jičina in Prostějova v velesejmsko mesto Brno.

Ob prihodu pred hotel Vornez je domača vodička odpeljala popotnike na kratek ogled starega mesta. Na znameniti Spilberk, na grad-jeco, v katerem so v prejšnjem stoletju bili zaprti Silvio Pellico in skupina italijanskih karbonajev, ni bilo dostopa, ker ga trenutno obnavljajo. Izletniki so se zato povzpeli do stolnice na Petrove iz 12. stoletja, sedaj v neogotski preobleki, in se nato napotili na spodnji zelenjadni trg, sredi katerega se dviga zanimiv vodnjak v obliki jame imenovan Parnas. Se na trg Svobode in do cerkve sv. Jakoba in treba se je bilo vrniti. Bil je to bežen ogled značilnosti mesta, od katerega pa izletniki niso dosti odnesli, kajti spremljevalka ni bila bogve kaj govorna. Avtobus je že čakal, da odpelje obiskovalce v hotel na večerjo.

ŠE DUNAJ

Iz Brna je bila vožnja po tem južnem predelu Češke

prijetna. Uživali smo z razgledom na umetno jezero, ki ga napaja reka Dyje. Tu so pri nedavnih izkopavanjih arheologi našli na pomembne ostanke paleolitskih naselij. Privlačen je bil tudi pogled na mestce Mikulov, ze na česko-avstrijski meji, kjer so se ponovile mejne formalnosti. Poldrugo uro kasneje pa smo dopotovali v predmestje avstrijskega glavnega mesta. Ozirali smo se naokrog, saj se je v daljavi videl donavski stolp, grč Kahlenberg s parkom in celo zvonik Stefanove stolnice.

Brez težav je avtobus pripeljal pred dunajsko mestno hiso, odkoder se je nad sto izletnikov preko Ringa napotilo na kosilo. Sledil je ogled dunajskega središča v spremstvu podkovane vodičke, ki je skupino popeljala najprej na ogled zgornje palače Belvedere, ena najlepših princčevskih rezidenc v Evropi z obseznim parkom. Od tam do Hundertwasserhaus, fantastično barvite stanovanjske gradnje, ki si jo je zamislil ekstravaganten arhitekt Hundertwasser. Zal ni bilo casa, da bi se peljali do Schönbrunn, kamor so si nekateri zeleli, razgledovali pa so se lahko po najpomembnejših palacah, kulturnih in zgodovinskih spomenikih med vožnjo po Ringu do Opere, odkoder so

se napotili pes po znani Kärntner Strasse do stolnice sv. Stefana, znamenite gotske zgradbe, danes neoporečni simbol Dunaja.

V preostali prosti uri so najbolj zagnani sli se po Grabnu in na ogled Hofburga, Albertine, obeh muzejev in avstrijskega parlamenta, dokler jih ni pregnal dez, in so se vrnili na zbirno mesto pred Opero. Od tam so se skupaj odpeljali v dunajski Grinzing na večerjo. V Heurigen Passauerhof ni manjkalo veselja in priscrne zabave do ure, ko je bilo treba k počitku, v približno 30 kilometrov oddaljen hotel Wienerwald v Eichgrabnu.

Na povratku domov smo se iz Eichgrabna vračali na Dunaj, tako da so izletniki iz avtobusa imeli priloznost videti palačo Schönbrunn. Ustavili smo se potem pred Gradecem, odtod pa je pot peljala na avstrijsko-slovensko mejo na Sentilju in mimo Maribora v Celje na pripravljeno kosilo v hotelu Evropa. Popoldne so izletniki zapuščali nekdanjo domovino celjskih grofov in se preko Trojan pripeljali v Ljubljano in nato domov v Trst in Gorico.

Naslednji dan je na isto pot in na iste ogledne odpotovala druga skupina stotih citateljev in naročnikov Primorskega dnevnika, ki so prav tako kot izletniki iz prve skupine, se nekaj dni po povratku urejevali vtise in izkusnje o vsem kar so videli in doziveli na tedenskem potovanju po petih državah srednje Evrope.

Lojze Abram

Na slikah: na prejšnji strani zgoraj novi most v Bratislavi, spodaj pa staro osrcje Krakowa; na tej strani, levo zgoraj shrhljiv utrinek iz nekdanjega taborišča Auschwitz, desno zgoraj Brno s stolnico, spodaj pa skupinski sliki izletnikov, levo prva, desno pa druga skupina izletnikov (vse fotografije Lojze Abram, razen zadnje, skupinske, ki jo je posnel Antek Tercon).

LIKOVNA UMETNOST / GORIŠKI KULTURNI DOM

Prijetna igrivost Tuttovih kompozicij

V goriskem Kulturnem domu je se do ponedeljka, 10. junija, na ogled lepa razstava slovenskega akademskega slikarja Etka Tutte (foto Studio Reportage).

Etko Tutta se je rodil 7. maja 1961 v Postojni, izhaja iz zelo znane slikarske družine, saj je njegov oče Bruno Tutta znan slikar, se bolj pa je poznan njegov brat Klavdij Tutta, katerega smo lahko spoznali tudi pri nas. Likovno umetnost je Etko Tutta studiral na ljubljanski Pedagoški Akademiji, kje je tudi diplomiral leta 1985. Po končanem studiju je nekaj časa poučeval po solah na Goriskem, sedaj pa že vrsto let dela v igralništvu v Novi Gorici. Za kroniko povejmo se to, da se je nekaj časa ukvarjal tudi z grafičnim oblikovanjem, sele leta 1992 pa se je spet začel intenzivneje ukvarjati s slikarstvom.

V goriskem Kulturnem domu je na ogled nekaj nad dvajset slik Etka Tutte, ki so vse izdelane v mešani tehniki ali pa v tehniki akvarela, za katerega likovni kritiki menijo, da umetniku najbolj "leži". Že takoj na začetku lahko povemo, da je goriska razstava mladega slikarja zelo prijetna, kot so vesele in igrive tudi njegove slikarske kompozicije. Etka Tutta lahko upravičeno imamo za slikarja metafor, saj je na njegovih slikah povsod prisotna neka ironija, ki slikarju služi, da se lahko umakne na primerno razdaljo od stvarnosti in se od tam zdaj prešerno zdaj ironično smeje, slika likovne upodobitve, ki nam govorijo o slikarjevi drži do sveta. Odnos Etka Tutte do sveta pa je vca-

sih prav prešerno ironičen, pa čeprav lahko z gotovostjo rečemo, da skorajda vse njegove slike preveča nek optimizem do življenja in tisti "elan vital", ki življenje dela bolj polno, a vseeno dopušča prav do tega življenja tudi ironično distanco in včasih žalosten razmislek.

Mislím, da bi bilo premalo, če bi rekli, da Etko Tutta slika abstraktne slike, ki imajo svoje nadihe tudi v modernem in modnem ekspresionizmu, saj je na njegovih kompozicijah se kako prisotna tudi v modernem in modnem ekspresionizmu, saj je na njegovih kompozicijah se kako prisotna tudi izrazita figuralika, pa naj gre samo za posamezne stvarne elemente ali stevilke, ali pa celo za stvarne objekte-predmete-tudi zivali, ki jih seveda umetnik slikarsko ironizira in postavlja v harmonično kompozicijo; ta pa nas sili v razmišljanje o umestnosti našega vsakodnevnega

jemanja življenja zelo in preveč resno. Res je, da je to samo en vidik njegovega slikarstva, je pa ta zelo močan in domala na vseh njegovih slikah tudi prisoten. Sicer pa je njegov slog čist in jase, slike so izdelane dovršeno, lahko bi rekli, da so "ciste", tako jasno so namreč zarisani in med sabo loceni posamezni deli kompozicije slike.

Ce je njegova tehnika akvarela izredno dobro izvedena in dovršena, potem lahko rečemo za njegovo mešano tehniko predvsem to, da uporablja v tej tehniki temnejše, težje in nesvetleče akrilne barve, s katerimi nam umetnik pričara svoj slikarski svet. V tem svetu pa je veliko prostora za naravnost fantastične kompozicije, v katerem razpoznavamo človeške slabosti in vrline. Tako slike Etka Tutte delujejo večkrat kot imenitne geometrične kompozicije, na katerih so nevtralna barvna polja in na njih simbo-

li, figure, svet, odmaknjen svet, v katerem lahko prepoznamo tudi slikarjev včasih zelo pesimističen odnos do naše civilizacije.

Vseeno pa si upam zapisati, da je slikarski svet Etka Tutte precej prešeren in nekako vesel, že zaradi same palete lepih in izjemno prijetnih in toplih pastelnih barv je tako za tisti svet umetnikovega li, figure, svet, odmaknjen svet, v katerem lahko prepoznamo tudi slikarjev včasih zelo pesimističen odnos do naše civilizacije.

Jurij Paljk

NOVA GORICA / ŽELEZNIŠKA POSTAJA

Dokumentarna razstava o »čudežnem« Solkanskem mostu

Na začetku našega stoletja, ko so gradili železniški solkanski most, je to bilo pravo svetovno čudo. Ko so novembra 1905 kamniti most zgradili, je bil most z največjim lokom na svetu, saj je bil lok dolg kar 85 metrov. Most so pričeli graditi v juliju 1904, končali tik pred koncem leta 1905, služil je železniškemu prometu na Bohinjski progi.

Devetdesetletnico proge so v Novi Gorici počastili že pred časom. Bilo je letos sredi maja, ko je iz Ljubljane v Novo Gorico pripeljal sopihajoči muzejski vlak. V pritlični sobi železniske postaje v Novi Gorici so odprli razstavo o solkanskem mostu. Dokumente in slike za to razstavo je zbral, tudi s pomočjo muzejev v Novi Gorici in Trstu, inž. Gorazd Humar. Gradivo zbira že več časa, napisal je tudi knjigo o mostu, ki bo izšla na jesen.

Na razstavi na kolodvoru v Novi Gorici so dokumenti in slike od začetka stoletja do 2. svetovne vojne. Razstava bo sicer tam stalno nameščena, soba pa je iz razumljivih razlogov zaprta, saj so v njej bodisi reprodukcije dokumentov in slik kot tudi originali. Kdor si razstavo zeli ogledati, naj zaprosi na upravi postaje, da mu odprejo vrata v razstavní prostor.

Na ogled je prvi avstrijski nacrt za izgradnjo mostu. Najprej so postavili lesen ogradnjo, zatem so na tem ogradju most zgradili iz nabrežinskega kamna. Progo od Jesenice do Trsta so gradila razna podjetja, nekatera iz osrednje Avstrije, druga iz naših krajev. Sam most je gradilo podjetje Redlich & Berger. Velja se omeniti, da je dostopna viadukta do mostu gradilo gorisko podjetje Sard - Lenassi. Lenassijevo ima pa ima v Gorici nek pomen. Dodal bi se, da je najdaljši predor na Bohinjski progi gradil podjetnik Cecconi, sicer doma iz Pordenona, ki pa živi v Trstu in Avstriji. Znan je bil, ker je bil prej zgradil najdaljši avstrijski železniški predor pod Aarlborgom, ki povezuje Tirolsko s najzahodnejšim delom Avstrije in svicarsko mejo. Cecconi si je potem v Gorici, na Svetogorski cesti, zgradil veliko vilo, ki nosi njegovo ime.

Vrtno se k razstavi. Na njej je veliko slik o gradnji mostu, tu so številni nacrti. Solkan je bil prav na bojni črti v prvih mesecih 1. svetovne vojne. Z zvonika cerkve v Stmavru so italijanski opazovalci topničarjem naročali, kam streljati čez Sočo. Granate so takrat poškodovale tudi solkanski most, o čemer priča tudi

slikovita avstrijska fotografija s Prevala. Na njej je razvidno, kako pokajo bombe na Solkanskem polju, v Pevmi in tudi v neposredni bližini mostu. Most so sicer porušili Avstrijci, ko so se 8. avgusta 1916 umaknili iz Gorice. Uporabili so 930 kilogramov eksploziva, da se je most zrušil v Soco.

Po kobariskem prodoru, ko so Avstrijci znova zasedli Gorisko, so v februarju 1918 pričeli montirati železnisko Roth - Wagnerjevo konstrukcijo. Vlaki so pričeli spet voziti po Bohinjski progi, ki so jo popravljali se zlasti Nemci. Ta zasilna železna konstrukcija je služila devet let. Sele leta 1925 so Italijani pričeli obnavljati solkanski most. Delo je prevzelo podjetje iz Vicenze, iz tamkajšnjih kamnolomov so pripeljali kremenje, s katerim so most obnovili. Dokumenti in slike o tej obnovi so na ogled sedaj v Novi Gorici.

Ni se vse. Med 2. vojno je železniska proga bila zelo pomembna na nemško nacistično vojsko. Zaradi tega so jo napadali bodisi slovenski partizani kot zavezniški bombniki. Tik pred koncem vojne so letala večkrat napadla mostove na tej progi in tudi solkanskega. Nemci pa so se nekaj dni pred koncem vojne, 15. marca 1945, naredili nacrt kako popraviti most, ki ga je k sreči bila zadela le ena zavezniška bomba. Na razstavi je tudi ta nemški nacrt, poleg njega pa je na ogled tudi zavezniška fotografija solkanskega mosta. Domov, v Solkan, je prišla na dokaj čuden in nenavaden način. Med vojaki, ki so takrat bili v službi Anglaмериканov na jugu Italije, je bil tudi Venceslav Gomišček, doma iz Solkana. Bil je med tistimi vojaki italijanske kraljeve vojske, ki so se opredelili za jugoslovansko partizansko vojsko, sodeloval je z zavezniki. Slučaj je hotel, da je nekega dne na letališču, po povratku zavezniških letalcev, slisal v pogovoru med letalci ime »Salcano Bridge«. Seveda ga je stvar pobliže zanimala, dobil je fotografijo mostu in okolice narejene z višine 5.000 metrov, in jo prinesel domov. Tudi ta slika je na razstavi v Novi Gorici.

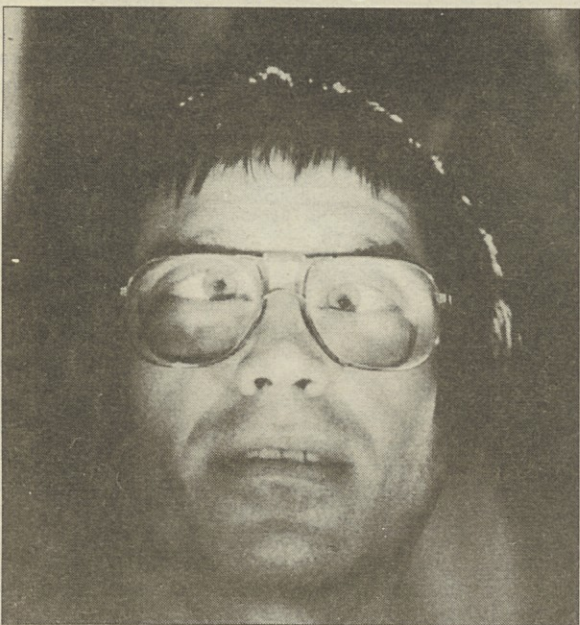
Sedanja Bohinjska proga je tudi turistično zanimiva. Po njej se vozijo, od Nove Gorice do Bleda in nazaj, muzejski vlaki s staro lokomotivo in vagoni. Tak izlet je brez dvoma nekaj nanavadnega. Informacije dobite tudi na postaji v Novi Gorici.

Marko Waltritsch

EXODOS / IZTOK KOVAČ IN EN-KNAP

Vitalna energija plesa

S plesno predstavo Struna in zelo - prvi dotik, v kateri pride do izraza odločna in energična vitalnost koreografa Iztoka Kovača in njegove skupine En-knap (definicijo si je predstava pridobila na nedavni turneji v Londonu), se je v četrtek zvečer v ljubljanskem Cankarjevem domu zaključil Exodus, festival sodobnih odskih umetnosti. Z isto oz. z eno izmed številnih inacice predstave (Kovač koreografijo stalno prireja glede na nastopajoče in na kraj) bo skupina tudi nastopila na letošnjem Mitelfestu (v torek, 23. julija). V četrtek so delo izvajali plesalci Mala Klíne, Claudia de Serpa Soares, Kathleen Reynolds, Antoine Lubach in Iztok Kovač in igralec-pevec Ales Hadalin (na sliki). Glasbeno matrico (zelo

lepo) sestavlja niz skladb za godalni kvartet Play on sting, ki jih je (razen ene) izrecno za ta plesni projekt napisal Boris Kovač, izvaja pa jih godalni

kvartet Enzo Fabiani. Mlada (ne preveč številna) publika je bila nad mladostno in rahlo ironično predstavo navdušena.

Drevi v kontovelski cerkvi zaključni celovečerni nastop zbora Vasilij Mirk

Letošnja sezona se postopoma izteka. Med tistimi, ki so precej aktivni v tem zaključnem delu, so tudi člani pevskega zbora Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela. Prejšnjo soboto so pevci gostovali na Koroskem, kjer so se udeležili tradicionalnega srečanja z zbori iz Železne Kaple, Strazišč in Brezic. Drevi pa bo v kontovelski cerkvi tradicionalen celovečerni koncert ob zaključku sezone. Zborovodjo Mirana Zitka smo vprašali, za kakšen spored pesmi se je odločil?

»Koncert bi lahko udeležili na tri dele. Na začetku prvega bosta solisti, ki v tej sezoni sodelujeta z nami, in sicer sopranistka Edith Kocjan in altistka Marta Valetič, zapeli pet sakralnih pesmi, na orgle jih bo spremljal Aljoša Starc. Nato bo zbor zapel stiri pesmi, vedno na sakralno tematiko. Prvi del koncerta bomo zaključili z »latinsko maso« Kamila Maseka, slovenskega skladatelja prejšnjega stoletja (1831-1859), ki je bil eden od prvih slovenskih glasbenikov, ki je začel v svoja dela vnašati prvine romantične izraznosti in veliko

prispeval, da se je glasbeno ustvarjanje približalo tedanjim evropskim umetniškim tokovom. Pesem za moski zbor, sopran in alt je v starih stavkih: Kirye eleison, Gloria, Sanctus, Agnus Dei. V drugem delu pa bomo zapeli devet umetnih pesmi slovenskih sodobnih avtorjev.

Medtem se je v nas razgovor vpletel predsednik zbora Marjan Versa. »Pesmi drugega dela koncerta smo v glavnem že posneli na naslovo prvo kaseto, ki smo jo izdali pred kratkim. Na njej je skupno 18 pesmi, naslov pa smo ji dali »S pesmijo k srcu«. Kaseta bo na voljo tudi na nocojsnjem koncertu, kupite pa jo lahko v Trzaski knjižarni.

Kaj imate se v programu pred koncertom sezone?

»V nedeljo, 16. t. m., bomo peli Masekovo kompozicijo pri sv. masi na Kontovelu. V soboto, 22. t. m., pa bomo imeli v dvorani glasbene sole v Postojni celovečerni koncert v sklopu prireditve, ki jih organizira Turistično društvo Postojna. Skupaj z Godbenim društvom Prosek, bomo od 5. do 8. ju-

lija priredili vasko sagro na prireditvenem prostoru za prosekskim kulturnim domom. Ta neobčajna »prireditve« je namreč naša edina »sponsorizacija«. Kljub živahni dejavnosti ne dobivamo zadostnih podpor in zato si moramo pač pomagati, ker ne uspemo več kriti stroškov našega delovanja.

Kakšna je trenutna sestava zbora in kaj načrtujete za prihodnjo sezono?

»Trenutno steje zbor 25 pevcev. Pozitivno je vsekakor, da smo v tej sezoni nekoliko pomladili vrste. Upamo, da bomo tudi v prihodnji sezoni dobili kakega novega mladega pevca. Glede prihodnje sezone imamo dva pomembnejša cilja: proslaviti 110-letnico ustanovitve zbora, obenem pa načrtujemo, da bi se naucili cimvec slovenskih in italijanskih trzaskih tipičnih pesmi. Prepricani smo, da bi se s takim izborom pesmi lahko predstavili tudi italijanskim somesčanom, katerim bi seveda podali tudi izbor slovenskih trzaskih motivov.

Bruno Rupel

gospodarstvo in finance

JAVNE FINANCE / NAPOVED

Prodi: manever čez dva tedna

Toda finančni minister Visco pravi pravi, da ukrepe šele preučujejo

RIM - Predsednik vlade Romano Prodi je včeraj potrdil, da bo korektivni javnobilančni manever pripravljen do zasedanja Evropskega sveta, ki bo 21. in 22. junija v Firencih, tako da ga bo ob tisti priložnosti mogoče orisati evropskim partnerjem. Dejstvo, da se je ministrski svet v četrtek ukvarjal tudi s privatizacijami, je po premierovih besedah »močan signal«, ki dokazuje, da se bo ta proces nadaljeval po hitrem načinu.

Ce bo manever res nared ze cez slaba dva tedna, mora biti njegova zasnova ze na nogah, toda finančni minister Vincenzo Visco trdi, da vsaj davčni - posegi se niso določeni. Govorice, ki krožijo v zvezi s predvidenimi ukrepi in zneski, ki naj bi jih vlada načrtovala, so popolnoma neutemeljene, je izjavil Visco, saj so ukrepi se vedno v fazi preučevanja zainteresiranih ministrov. No casa za preučevanje je zdaj res malo, ce želi vlada privariti ukrepe pred evropskim vrhom v Firencih.

Po četrtkovih nasvetih Mednarodnega denarnega sklada in napovedi o sugestijah Evropske unije, se je včeraj glede sanacije italijanskih javnih financ izrekel tudi evropski komisar, sicer mednarodno ugleden ekonomist Mario Monti. Po njegovem mnenju je treba sanacijski proces se pospešiti, kajti napredek zadnjih let ne zadoštuje. Eden od glavnih instrumentov tega procesa so za Montija privatizacije, ki imajo to prednost, da poleg dohodka v državno blagajno omogočajo tudi večjo kompetitivnost in prožnost trgov. Evropska unija, je dejal komisar za notranji trg EU in za davčne za-

deve, sama po sebi nima preferenc glede javnega ali zasebnega lastništva podjetij, tisto, kar je zanj pomembno, je to, da je obnašanje podjetij v skladu z logičnimi potrebami za konkurenco odprtega gospodarstva. Glede na to je na dlani, je zaključil Monti, da lahko privatizacije koristijo javnim financam in da so eden od virov, na katerega je mogoče zanesljivo računati v procesu sanacije javnega proračuna.

T E D E N N A T R G I H

Tudi pretekli teden so se svetovni trgi premikali po že znanih tirnicah, brez večjih novosti in presenečenj.

V ZDA se nadaljuje zmer-na ekonomska rast, ki se sicer kaže v nasprotujočih si podatkih: ti vplivajo na trge izmenično pozitivno in negativno, vendar so ti vplivi vedno zelo kratki. Temeljni trend je pozitiven in tudi predvidevanja za drugo polovico leta so ugodna, kar bo verjetno privedlo do nadaljnje krepitve dolarja do nemške marke in jena.

V Evropi je situacija bistveno drugačna: v najboljšem primeru bo letos ekonomija stabilna, bolj verjetno pa je, da se bo nadaljevala recesija. Ta teden sta centralni banki

Nič novega, le pričakovanja

EVA VESEL

Francije in Velike britanije znižali uradne obrestne stopnje, kar se povečuje pričakovanje za znižanje obrestnih mer v Italiji. To bi bilo se kako potrebno, saj se je italijanska ekonomija v prvem trimesečju izognila statistični recesiji samo zaradi ugodnega kalendarja (bilo je nekaj delovnih dni več). Vprašanje pa je, ali znižanje obrestnih mer zadostuje za ponovni zagon ekonomije: v vsej Evropi je poraba nizka, ker so družinski dohodki v nazadovanju.

Na italijanskih trgih je teden minil zelo mirno.

V pričakovanju manevra za znižanje državnega primanjkljaja, ki ga je vlada začela oblikovati v zadnjih dneh, ni prišlo do večjih premikov na borzi vrednostnih papirjev.

Nekaj polemike je izzvala potrditev dosedanjega vodstva družbe Stet, ki naj bi po mnenju nekaterih bila v nasprotju z izjavami ministrov nove vlade, da bodo pospešili proces privatizacije. Te namene je vlada potrdila in napovedala naslednje korake v tej smeri: v teku julija bodo prodali nove transe družb Ina in Imi (delnice, ki so se v rokah države, bodo ponudili samo institucionalnim investitorjem), jeseni pa bošla na trg nova tranša družbe Eni.

LIRA

PON TOR SRE ČET PET

1543,4 1545,1 1546,9 1545,7 1546,6

\$

DM

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

1012,1 1009,9 1009,4 1012,9 1012,2

SREČANJE / PRIHODNJO SOBOTO

Brez meja med slovenskimi podjetniki

TRST - Kot smo že poročali ob predstavitvi v Novi Gorici, bo prihodnjo soboto, 15. junija v dvorcu Vogrsko srečanje slovenskih primorskih podjetnikov iz Slovenije in Furlanije - Julijske krajine. Pod geslom Med nami ni meja ga prirejajo Slovensko deželno gospodarsko združenje iz Trsta, Gospodarska zbornica Slovenije, Območna GZ za Severno Primorsko, Območna obrtna zbornica iz Nove Gorice in Slovensko gospodarsko združenje iz Gorice.

Program srečanja, ki se bo začelo ob 9. uri, predvideva naslednje posege: dobrodoslico predsednika Območne GZ za Severno Primorsko Mirana Martelanca, poseg predsednika GZS Jozka Cuka o slovenskem gospodarstvu in Evropski uniji, predsednika SGZ Gorica Hadrijana Corsija o nalogah slovenskih gospodarskih združenj v Italiji, podpredsednika Obrtne zbornice Slovenije Mira Kljuna o vlogi malega gospodarstva v obmejnem prostoru, predsednika sekcije za zunanjo trgovino pri SDGZ Roberta Vidonija, ki bo posredoval sporočilo primorskim gospodarstvenikom ob evropski integraciji Slovenije, in glavnega ekonomista Nove Ljubljanske banke Franja Stiblarja, ki bo poročal o ekonomskem položaju v Sloveniji. Ob 12. uri se bo zasedanje nadaljevalo po sekcijah, po sprejemu ob 13. uri pa bo na vrsti ogled Goriskega sejma.

SDGZ in SGZ vabita člane k čim večji udeležbi na tem koristnem srečanju, v organizacijskem tajnistvu SDGZ pa sprejemajo prijave se v ponedeljek, 10. junija (tel. 040/362949, faks 362692).

BANKE / ŠTUDIJSKO SREČANJE DEŽELNE ZVEZE ZADRUŽNIH BANK

Kreditna strategija in kakovost storitev

To sta odločilni karti, s katerima se združnim bankam ni bati napovedane krize

TRST - Med pomembne značilnosti združnih bank, nekdanjih kmečkih in obrtnih posojilnic, pod prav gotovo njihova vraščnost v okolje, iz katerega so nastale in v katerem delujejo. Brez tega lokalizma, a ne v slabšem pomenu besede, si združnih bank sploh ni mogoče zamisljati. Posebno v zadnjem času, ko so veliki sistemi v splošni krizi, pridobiva prav ta vidik velik pomen.

Te neovrgljive ugotovitve so narekovale Deželni zvezi združnih bank, da je o tem problemu organizirala posebno študijsko srečanje za odbornike in nadzornike vseh 19 združnih bank, kolikor jih je po nedavnih združitvah v naši deželi. Odziv na ta koristen seminar v Vidmu prvo soboto v tem mesecu je bil več kot zadovoljiv. Udeležili so se ga tudi predstavniki slovenskih združnih bank. Vodil ga je znani izvedenec za vprašanja organizacije dela Alberto Trivero.

Takoj na začetku je poudaril pomen, ki ga ima skrbno organizirana združna banka v krajevni skupnosti. Na območju svojega poslovanja mora biti gibalo vsega gospodarstva. To pa pomeni, da ne sme zanemariti podjetniškega duha, ki je neobhodno potreben za vsako podjetje, torej

tudi za združno banko. Pravilno naravnana ustvarjalna podjetnost daje zaposlitev vsej krajevni skupnosti, kar ni zanemarljivo dejstvo.

Po ne ravno roznatih predvidevanjih naj bi v začetku naslednjega tisočletja v Italiji izginile številne banke. To pa ne bodo nujno majhne banke, ampak tiste, ki v svojem poslovanju ne bodo dovolj prozne in ustvarjalne ter bodo le pasivno sprejemale spremembe, ki se nam obetajo v družbenem življenju. Te spremembe bodo doživljali že v naslednjih letih, ko bodo po predvidevanjih zajele Italijo nove oblike krize s številnimi odpusti z dela. Izginila bodo predvsem taka delovna mesta, ki ne bodo ustvarjalna. Zato mora tudi vse osebe v združnih bankah pod ravnateljevim vodstvom in v skladu s strateškimi zmogljivostmi upravnega odbora postati čim bolj ustvarjalno. Kdor bo takoj razumel spremenjene razmere in jih prilagodil podjetniški logiki, ta se nima česa bati. Prav to pa je dano združnim bankam, ker pač poznajo okolje, v katerem delujejo. Vztrajanje na pridobljenih pravicah namesencev bo imelo za posledico izgubo delovnih mest. Zato bo treba sestaviti nove delovne pogodbe, ki bodo v

pravilni meri upoštevale predvsem rezultate dela.

V drugem delu predavanja, ki je bil namenjen tudi razpravi, je prof. Trivero zlasti poudarjal potrebo po jasnem upoštevanju posameznih pristojnosti v združni banki. Upravni odbor ima predvsem nalogo, da s podjetniškim duhom izdeluje strategijo banke in preverja, ali je banka zastavljene cilje tudi dosegla. Ravnatelj pa je metodološki in strokovni konzulent upravnega odbora, vendar ne sme v nobenem primeru prevzemati njegovih nalog. Ravno tako ne sme ravnatelj prevzemati predsednikovih funkcij, kajti sicer bodo v banki prej ali slej nastali spori. Posebno funkcijo ima seveda tudi nadzorni odbor. Njegove naloge so navedene predvsem v civilnem zakoniku. Nadzorniki sicer sledijo celotnemu delovanju banke, ne odločajo pa o ničemer.

Vsi dejavniki v banki torej sodelujejo v okviru enotnega strateškega načrta, vendar vedno v mejah svojih pristojnosti. Ravno pravilno zasnovana kreditna strategija bo s kakovostnimi storitvami združnim bankam omogočila, da bodo uspešno prebrodile kritično obdobje, ki ga napovedujejo že v bližnji prihodnosti.

Marijan Bajc

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		7. JUNIJ 1996	v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni
		ameriški dolar	1536,00	1567,00
		nemška marka	1005,00	1027,00
		francoski frank	296,00	303,00
		holandski gulden	898,00	917,00
		belgijski frank	48,20	50,20
		funt šterling	2369,00	2424,00
		irski šterling	2410,00	2483,00
		danska krona	258,00	266,00
		grška drahma	6,20	6,60
		kanadski dolar	1116,00	1150,00
		japonski jen	14,00	14,50
		švicarski frank	1221,00	1248,00
		avstrijski šiling	142,60	145,80
		norveška krona	233,00	240,00
		švedska krona	226,00	233,00
		portugalski escudo	9,60	10,00
		španska pezeta	11,70	12,30
		avstralski dolar	1199,00	1236,00
		madžarski florint	11,00	14,00
		slovenski tolar	11,00	11,60
		hrvaška kuna	265,00	290,00

KMEČKA BANKA - GORICA		7. JUNIJ 1996	v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni
		ameriški dolar	1532,00	1562,00
		nemška marka	1005,00	1023,00
		francoski frank	293,00	303,00
		holandski gulden	888,00	913,00
		belgijski frank	48,33	50,13
		funt šterling	2347,00	2427,00
		irski šterling	2405,00	2500,00
		danska krona	257,00	267,00
		grška drahma	6,21	6,81
		kanadski dolar	1114,00	1149,00
		švicarski frank	1214,00	1239,00
		avstrijski šiling	141,19	145,69
		slovenski tolar	11,20	11,50

MILANSKI DEVIZNI TRG			
7. JUNIJ 1996		v LIRAH	
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1546,610	—
ECU	—	1911,920	—
nemška marka	—	1012,180	—
francoski frank	—	298,570	—
funt šterling	—	2394,460	—
holandski gulden	—	904,560	—
belgijski frank	—	49,216	—
španska pezeta	—	11,975	—
danska krona	—	262,140	—
irski funt	—	2453,540	—
grška drahma	—	6,405	—
portugalski escudo	—	9,806	—
kanadski dolar	—	1133,460	—
japonski jen	—	14,218	—
švicarski frank	—	1228,050	—
avstrijski šiling	—	143,830	—
norveška krona	—	236,740	—
švedska krona	—	230,120	—
finska marka	—	329,800	—

NOVICE

Ira preučuje dogovor Londona in Dublina

LONDON (STA) - Viri blizu Irski republikanski armadi so sporočili, da Ira »preučuje dokumentacijo«, ki sta ji jo po sredini medvladni konferenci izročili irska in britanska vlada. London in Dublin sta namreč določila pogoje večstranskih pogajanj o usodi Severne Irske, ki se bodo začela v ponedeljek v Belfastu. Britanski premier Major je včeraj izjavil, da pričakuje napredek na konferenci tudi, če na njej ne bodo sodelovali predstavniki Sinn Feina. Medtem pa so na Severnem Irskem in v Londonu včeraj aretirali pet moskih, ki so osumljeni sodelovanja pri terorističnih napadih. Po nepotrjenih vesteh naj bi peterica sodelovala pri bombnem atentatu 9. februarja letos v Londonu, s katerim je Ira po 17 mesecih prekinila premirje, ki ga je sama razglasila. V eksploziji sta takrat dve osebi izgubili življenje, več deset pa jih je bilo huje ranjenih.

Baskovski separatisti se skrivajo v katedrali

BAYONNE (STA) - Enote francoske policije od sinoci obkrožajo katedralo v mestu Bayonne na jugozahodu Francije, kamor se je v ponedeljek zatekel deset »baskovskih političnih pregnancev«. Skupino Baskov, ki so vsi spanski državljani, so francoske oblasti pred približno desetimi leti izgnale v Venezuelo, Alžirijo ter v Kapverdsko republiko, ker naj bi delovali v okviru baskovske separatistične organizacije. Španski notranji minister Oreja je ocenil, da ta skupina nima pomembnejše vloge v teroristični organizaciji Eta. Nek drugi vir pa je za francosko tiskovno agencijo povedal, da deseterica nima urejenih dokumentov za bivanje v Franciji, zato bi se morali vrniti v Španijo.

Muslimanski gverilci se bodo pogajali s filipinsko vlado

MANILA (STA) - Predstavniki muslimanskih gverilcev na Filipinih so pristali na pogovore s filipinsko vlado o oblikovanju prehodne vlade, je včeraj v Manili potrdil vladni pogajalec na mirovnih pogajanjih Manuel Yan, ki pa ni vadel podrobnosti in datuma teh pogovorov. Yan se je s predstavniki Fronte Moro za nacionalno osvoboditev ta teden v Džakarti pogovarjal o muslimanski zahtevi za ustanovitev muslimanskega avtonomnega območja na jugu Filipinov.

Velike vojaške vaje turške mornarice

ANKARA (STA) - V mednarodnih vodah Egejskega morja in v Sredozemlju so se včeraj začele velike turške vojaške vaje, imenovane Morski volk. Vojaske ladje so iz pristanišč in pomorskih oporišč v Goldzuku, Carigradu in Marmarisu odplule proti Egejskemu morju in Sredozemlju; poleg ladjevja sodeluje na vajah, ki bodo trajale 28 dni, tudi turško letalstvo. Njihov namen je preverjanje bojne pripravljenosti turške mornarice in sodelovanja pomorskih in letalskih enot. Vaje spremljajo opazovalci iz Albanije, Makedonije, BiH, Bangladeša, Indonezije, Pakistana, Singapurja in Jordanije.

DELNI ARABSKI VRH V DAMASKU

Iskanje miru in pravice za Arabce

DAMASK - (Reuter, M.S.) - Voditelji Sirije, Egipta in Saudove Arabije so včeraj v Damasku začeli pogovore o bliznjem mirovnem procesu, ki ga po mnenju države gostiteljice s svojim pristopom ogroža novoizvoljeni izraelski premier Netanjahu. Uradna sirska tiskovna agencija SANA je sporočila, da so se predsedniki in njihovi svetovalci prvic sesli ze popoldan, srečanje pa so nadaljevali se ponoči.

Saudski princ Abdulah je v svoji pisni izjavi pred prihodom v Damask sporočil, da je namen tristranskega srečanja pokazati »svetu, ki ljubi mir, da iščemo mir, ne predaje«. »Želimo, da bi tudi drugi imeli mir in varnost, kot si ga mi želimo za svoja ljudstva. Varnost lahko dosežemo le z mirom in pravičnostjo ... Agitacije in jezik nepravilne sile vodijo le k zapletom,« je sporočil Abdulah, ki je očitno meril na Netanjahujeve povolilne izjave.

Sirski mediji, ki so se razpisali o arabskih skrbah za usodo mirovnega procesa, so pred srečanjem sporočili, da Neta-

njahujevi komentarji o novem pristopu k mirovnemu procesu z Damaskom, ogrožajo regionalno stabilnost. Sirski državni radio je celo sporočil, da Netanjahujeve ocene ne ogrožajo le mirovnega procesa, temveč »opozarjajo na se večje nevarnosti in ogrožajo varnost mir celotnega območja in sveta«. Da so Netanjahujevi predlogi o »izgrajevanju zaupanja« s Sirijo se pred mirovno pogodbo razburili vodstvo v Damasku, prica tudi uvoznik vodilnega sirskega časnika Al Taura: »Ce bo Netanjahu vztrajal pri sloganih 'mir za mir', ki pravzaprav pomenijo najprej mir in varnost Izraela

Židje na Golanu, opogumljeni z zmago Netanjahuja, veselo postavljajo svoje naslebine (Reuter)

na račun arabske varnosti, potem Sirija ne more ponuditi ničesar več, ker tudi ti solgani nimajo nič skupnega z mirom.« Al Taura se dodaja, da »obstaja le ena pot do miru - da vse ozemlje, ki so ga zasedli Izraelci znova postane arabsko«.

Egiptovski zunanji minister Amr Musa je ohranil manj pesimistično stališče. Pred začetkom srečanja je novinarjem izrazil mnenje, da je mirovni preoces dovolj močan, da bo preživel spremembe v izraelskem vodstvu. »Mirovni proces je večji od vseh sprememb tukaj in

tam,« je izjavil Musa. Izdal je tudi namen srečanja, na katerem naj bi se pogovarjali o »zasciti mirovnega procesa v okviru temeljev, na katerih je postavljen, torej 'zemlji za mir'«. Po Musinih besedah naj bi se sogovorniki pogovarjali tudi o siršem arbskem vrhu o vprašanju mirovnega procesa.

Politični analitiki napovedujejo, da bodo Asad, Mubarak in Abdulah v skupni izjavi po koncu srečanja vnovič podprli sirske zahteve po popolnem umiku židovske vojske z Golanske planote kot predpogoju za

mirovno pogodbo z Izraelom. Tem zahtevam se je včeraj pridružil tudi palestinsko gibanje islamskih skrajnežev Hamas, ki je voditelje hkrati pozvalo, naj podprejo »ljudski odpor« proti Izraelu, vse dokler arabske države ne bodo uspele doseči vojskega ravnotežja z židovsko državo.

Tripartitni pogovori v Damasku so že četrto srečanje arabskih voditeljev po izvolitvi Netanjahuja. Medarabski spori od zailvske vojne leta 1991 preprečujejo izvedbo skupnega arabskega vrhunškega srečanja.

TURČIJA PO RAZPADU KONSERVATIVNE VLADNE KOALICIJE

Novi mandatar bo islamist Erbakan

ANKARA (Reuter, B.Z.) - Turski predsednik Sulejman Demirel je včeraj sporočil, da bo mandat za sestavo nove vlade zaupal voditelju muslimaske Stranke blaginje Nemetinu Erbakanu.

Demirel je dejal, da mu noben od strankarskih prvakov, s katerimi se je srečal, ni mogel predstaviti načrta za sestavo učinkovite vladne koalicije. Politični analitiki menijo, da tudi Erbakanu takšen podvig brzcone ne bo uspel, saj v parlamentu nima večine, ostale parlamentarne

stranke pa ga ne podpirajo. Poleg tega je nekdanja turska premierka Tansu Ciller vse posvetne sile, v katerih je zaradi Demirelove odločitve zavladal pravi preplah, pozvala, naj združijo vse moči in islamistom onemogočijo pohod na oblast. Cillerjeva predlaga koalicijo starih

strank - Stranke prave poti, Yilmazove Domovinske stranke in dveh manjših levih strank, ki ju vodita nekdanji zunanji minister Deniz Baykal in nekdanji premier Bulent Ecevit. Vendar po mnenju političnih opazovalcev tudi takšna koalicija ne bi zdržala dolgo. Levi stranki sta bili namreč od sedaj velikokrat zelo kritični do reformistične politike konservativcev, predvsem tiste, ki jo je vodila Cillerjeva. S predse-

dnikoma obeh levih strank pa se je o morebitni vzpostavitvi nove koalicije pogovarjal tudi Yilmaz.

Voditelj Stranke blaginje je priznal, da mu ostale stranke pod noge mečejo polena in mu hočejo na vsak način preprečiti dostop do premierskega stolca. »Vedo, da bi bila naša vlada uspešna in bi oni zato izgubili se več glasov,« je dejal Erbakan po pogovorih s predsednikom Demirelom. Turska posvetna

elita, ki ima zelo močno podporo vojske, se boji, da bodo islamisti v javno življenje uvedli religijo in Turčijo, ki je članica Nata, se bolj oddaljili od Evropske unije. Yilmaz je namreč med nedavnim obiskom v Bruslju priznal, da je imel veliko težav, ko je hotel Turke ogreti za vstop v EU. Evropski ideji so nenaklonjeni tako parlament, kot turski mediji in vodilni gospodarski krogi, je potarnal Yilmaz.

FELJTON

Božje mesto, prekletstvo ljudi (3)

Zdi se nemogoče, da bi trezno razmisljali o sedanjosti in prihodnosti svetega mesta Jeruzalem. To kažejo že grafiti, ki so se bolj neposredni kot drugod po svetu. »Vi ste nacistični cionisti... Vi ste morilci Jezusa,« piše na zidovih. Izraelski pisatelj Amos Oz pravi, da sta Hitler in mesija v svojih delih mesta vedno obvladala zidove in pomesala občutke ljudi. Amos Oz je dejal, da ne more več živeti v božjem mestu, zato se je odselil v pušcavsko mesto Arad.

Morda nobeno drugo mesto ni tako trpelo zaradi mitov kot prav Jeruzalem. Židje in muslimani tudi z zgodovinskimi prevarami skušajo upravičiti svojo zahtevo po svetem mestu. Jeruzalem z vzhoda ogroža puščava, mesto nima rudnih bogastev, je dalec od glavnih prometnih poti in dalec od morja - tako to mesto nikoli ni imelo idealnega položaja: Jeruzalem je

torej rezultat načrtovanja, ne pa geografskih danosti. Židje se danes trdijo, da njegovo ime izhaja iz »ir shalom« (mesto miru), toda v resnici leži osnova imena Jeruzalem v zgodnjo kanaaitskih besedah »jara salem«, kar pomeni »ustoličenje kralja duhovnikov Salema«. Mesto se kot Urusamem pojavi tudi v egiptovskih tekstih, starih več kot stiri tisoč let.

Jeruzalem Hebrejcem ni padel v roke brez bojev. David je različna izraelska plemena združil v zadnjem desetletju 11. stoletja pred našim stetej, premagal je Filistejce in se pustil ustoličiti za kralja v »gradu Cion«, kot je zapisano v Stari zavezi. Kralja Davida, bojevnika s pračo in pevca s harfo, je nasledil kralj Salomon, ki je zgradil prvi tempelj in mesto utrdil z židovi. Nic drugega v Svetem pismu ni opisano tako podrobno in s tolikšnim zanosom, kot to. Toda tudi

koran slavi tega vladarja, ki pa se v njem imenuje Sulejman. Salomonovo kraljestvo je kmalu razpadlo zaradi napadov Asircev in Babiloncev, katerih vojaški voditelj Nebukadnezar je pri zidih povzročil njihovo prvo zgodovinsko travmo: babilonsko ujetništvo. Zacelo se je leta 587 p.n.s., ko so novi gospodje zazgali tempelj iz cedrovine, podrl židove in iz

templja odnesli zlato. V izgnanstvu, »ob vodah Babilona«, so židje bridko jokali, toda v diaspori so zbirali tudi moči - in nikoli niso pozabili na svoj skupni cilj: Jeruzalem. Nadaljevalo se je obleganje tega mesta: Perzijci, Makedonci Aleksandra Velikega in Ptolomejci. Nekateri so v znak »dokončnega uničenja« mesta na njegove razvaline metali sol.

Nato je prišel čas Rimljanov, katerim drevesa okoli mesta kmalu niso več zadoštovala za krizanje vseh na-

pol sestradanih meščanov - ne le Jezusa Kristusa in dveh razbojnikov. Židje so v času Rimljanov, takó kot pogosto v svoji zgodovini, v diaspori ziveli veliko mirneje, kot pa doma, v bližini svojega svetega templja. Tega je prav od židov osovraženi kralj Herod znova zgradil, tako da je bil se bolj razkošen kot prej: ta tiran si je želel postaviti spomenik in prebivalstvu dovoliti »kulturno udejstvovanje«, dokler se mu seveda ne upira. Z uničenjem drugega templja s strani Titovih sil leta 70 se je začelo veliko potovanje ljudstva, ki ga je izbral Jahve. Danes stoji le še zahodni del obzidja, torej »Zid objokovanja« naslednje velike židovske travme. Kot da bi želel vse spomine na Jeruzalem izbrisati, je cesar Hadrijan leta 135 ukazal Jeruzalem pozgati do tal - želel je to uporniško mesto izbrisati iz zgodovine.

Pod Bizantinci, katerih

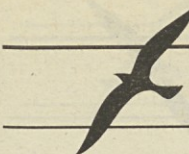
cesarica Helena je leta 326 ukazala gradnjo nagrobne cerkve, je Jeruzalem postal povsem krščansko mesto. Za njegovim obzidjem je živele le se nekaj sto židov, revnih in ponižanih. »Celo za pravico, da jočejo nad razvalinami svojih hiš, morajo plačati,« je zapisal sodobnik Hieronim. Skupna zgodovina kristjanov in židov v tem mestu je skoraj ves čas zelo temnačno poglavje; drugačen pa je bil odnos z muslimani. Ko so muslimani vladali Jeruzalemu (Kalif Omar ga je osvojil leta 638, nepretrgoma pa so mestu vladali kar 450 let), so se do drugih »ljudi knjige« obnašali zelo strpno: Jezusa so spoštovali, čeprav je kot versko središče služila razkosna moseja »Kubat Sara«, ki jo je zgradil kalif Abd el-Malik.

Krizarji pod vodstvom Gottfrieda Bouillonskega so leta 1099, ko so napadli Jeruzalem, zagrešili pravi pokol.

Ostali so 88 let - David in Salomon sta svojemu kraljestvu vladala le 70 let. Arabski oblastniki so svetemu mestu skupaj vladali 1300 let, toda nikoli Jeruzalem ni bil glavno mesto kakšne arabske države. Jeruzalem se je razvijal naprej tudi po začetku osmanske vladavine, ki je trajala od leta 1517 do prve svetovne vojne: sultan Sulejman Velikastni je obnovil mestno obzidje in je bil v dobrih odnosih z židovsko skupnostjo v mestu. Po Sulejmanovi smrti leta 1566 je mesto vnovič začelo propadati, vladali so mu namreč podkupljivi uradniki.

Sele proti koncu 19. stoletja se je mestu prebudilo iz svojega »sna Trnuljčice«. Leta 1880 se je začela prva židovska »alija«, selitev v Sveto deželo, »vzpon« v Jeruzalem. Sprva to Arabcev sploh ni motilo.

Der Spiegel
Nadaljevanje jutri

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi - Dvorana Tripcovich
Mednarodni festival operete 1996

V torek, 18. t. m., ob 20.30 premierska predstava operete »Sissi« z glasbo Fritza Kreislerja - ponovitve 19., 20., 22. in 25. t. m; od 23. t. m. do 13.7. bo na programu »Cantando sotto la pioggia«, glasba Nacio Herb Brown; od 14.7. do 2.8. opereta »Scugnizza« Maria Coste.

Predprodaja vstopnic za vse predstave je že v teku pri blagajni Dvorane Tripcovich (9-12, 18-21).

Trg Zedinjenja Italije
»Trg Gutenberg«

Danes, 8. t. m.,: Srečanja z avtorji: ob 10. uri Alfredo Castelli in Franco Devescovi; ob 11. uri Conrad A. Bohm; ob 16.45 Alfredo Castelli in Franco Devescovi; ob 17.45 Ade Capone; ob 20.45 Vittorino Andreoli; ob 12. uri predstavitev revije Geografia nelle scuole; ob

16. uri srečanje z ilustratorjema stripov: Davide Ceccon in Enzo Scarton; ob 18.30 »Vlak in literatura«, ob 19.15 otvoritev razstave v Državni knjižnici v Ul. Teatro Romano 7; Laboratorij: ob 9. uri srečanje z Luciano Comida; ob 10. uri risanke - vodi Davide Ceccon.

Linhartovo srečanje

Prosvetni dom na Opcinah:

danes, 8. t. m., ob 10. uri skupni nastop sezanske srednje in osnovne sole »Ata, ti si samotar!« Bojana Podgorska; ob 11.30 »Jajce ali kura«; ob 12.30 gledališko-plesna postavitev pesmi Kim Komljenec »Kje je moj gozd«.

Kulturni center Srečka Kosovela v Sezani: ob 16. uri »Skrajnosti«, ob 19. uri Nušičeva »Sumljiva oseba«.

Kulturni center Srečka Kosovela v Sezani: jutri, 9. t. m., ob 10. uri nastop skupine Metronom s »Kratko povest o Eriki«.

KOROŠKA

CELOVEC: Modestov dom: v torek, 11. t. m., ob 19. uri nastop učencev Glasbene sole.

ŠENTJANŽ V ROŽU: K&K center: danes, 8. t. m., ob 20. uri koncert skupine Ausser Hardbradler.

ŠENTJAKOB V ROŽU: Drustvena soba
SPD Roz: v torek, 11. t. m., ob 18.30 nastop učencev Glasbene sole.

ZGORNJE BOROVLJE: Pri Ledincah na Fridrnovem skednju: danes, 8. t. m., ob 20.30 koncert in predstavitev CD

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST:

Gledališce Rossetti

Danes, 8. t. m., ob 21. uri nastop gojencev Società Ginnastica Triestina s predstavo »Flash Dance«.

GLASBA

TRST: Gledališce Rossetti

V petek, 14. t. m., ob 20.30 prirejata gledališce Verdi in Združenje Punto Musicale koncert Harvard-Ratcliffe Orchestra pod vodstvom Jamesa Yannatos. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališca Rossetti in v galeriji Protii.

V soboto, 22. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Rossetti nastop Slovenske filharmonije iz Ljubljane. Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripcovich.

Gledališce Miela - Glasbena mladina Italije-Koncertna sezona 1996

Koncertna sezona se bo zaključila 13.6., ob 20.30 s koncertom Kvarteta iz Veneta ter mezosopranistke Patrizie Belloni in pianistke Sabine Arru.

Avditorij Muzeja Revoltella

Poletni koncerti gledališca Verdi
V ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 klavirski recital Emre Sen; 17. t. m. klavirski recital Andrea Trovato; 24. t. m. klavirski recital Roberta Poli ter 1. julija klavirski recital Lorenza Di Bella in Roberta Prosseda. Predprodaja vstopnic je že v teku pri blagajni dvorane Tripcovich (9-12, 18-21).

Dvorana Tripcovich

V petek, 28. t. m., ob 20.30 koncert orkestra

GORICA: Kulturni dom

Se danes, 8. junija bo v Kulturnem domu v Gorici - Mednarodni simpozij - Evropska skupnost: Vloga in perspektive, ki ga prireja Accademia Europeistica.

NABREŽINA: Radovičeva domacija: danes, 8. t. m., ob 21. uri zaključni koncert ZPZ in MPU Igo Gruden.

BARKOVLJE: Cerkev Sv. Jerneja: v torek, 11. t. m., ob 20.30 koncert vokalne skupine Resonet, ki jo vodi Aleksandra Pertot.

KORTE (Izola): Kulturni dom Korte: danes, 8. t. m., ob 20.30 letni koncert komornega moskega zbora pod vodstvom Oskarja Trebca.

KONTOVEL: Zupnijska cerkev: danes, 8. t. m., ob 20.30 celovečerni koncert MoPZ Vasilij Mirk. Sodelujeta pevki Edith Kocjan (sopran) in Marta Valetić (alt) ob spremljavi Aljose Starca.

OPČINE: V domu na Brdini prireja Kulturno društvo La Rupe-Ob Pečini razstavo fotografskih posnetkov udeležencev prvega fotografskega tecaja; na razpolago bo kotiček s fotografsko opremo za vse obiskovalce, ki se želijo preizkusiti v portretiranju. Razstava bo odprta od sobote 8. do ponedeljka 17. junija od 17.00 do 20.00 ure.

KOROŠKA

CELOVEC: Galerija Freund: razstavlja

Herbert Schügerl.

Galerija Carinthia (Stari trg 30): razstavlja

Gottfried Fabian.

Galerija pri Joklnu (Badgasse 7): razstavlja

ta. Paolo Pascutti (slike) in Damjan Balbi (fotografije).

BELJAK: Muzej Mesta Beljak: Skriti zakladi (mineralogija in zgodovinsko rudarstvo na Koroskem).

Galerija Holzer: razstavlja Walter Maisterl.

ŠENTJANŽ V ROŽU: k-k center: na ogled je Fotorazstava »Asservate-Auschwitz, Buchenwald, Yad Vashem« - Naomi Teresa Samón.

TINJE: Galerija Tinje: svoje akvarele razstavlja Peter Gsettnar.

BILČOVS

Kulturna delavnica Gasser: na ogled je razstava »Glineno pohistvo za raj« Corneliusa Colige

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA

Erjavčeva 1, Ljubljana

tel: 061/221-511

Peter Handke:

URA, KO NISMO NICESAR

VEDELI DRUG O DRUGEM

Na fotografiji Jette Ostan Vejrup kot MLADA ZENSKA V LAHKI PISARNISKI OBLEKI.

Danes, 8. junija, ob 19.30, za abonma SOBOTA in IZVEN.

Sreda, 12. junija, ob 19.30, za abonma SREDA in IZVEN.

Cetrtek, 13. junija, ob 19.30, za abonma CETRTEK in IZVEN.

D. Zajc: GRMACE

Torek, 11. junija, ob 19.30, za IZVEN in KONTO. ZADNJA PONOVITEV V SEZONI.

Petek, 14. junija, ob 19.30: A. Hieng: LAZNA IVANA,

za IZVEN in KONTO.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANA

Krekov trg 2

tel.: 061/314-962

Roald Dahl - Alja Tkacev: **VELIKI DOBRODUSNI VELIKAN - VDV.**

Danes, 8. junija, ob 11. uri:

DAN ODPRTIH VRAT za otroke iz Prekmurja.

Danes, 8. junija, ob 18. uri, za IZVEN.

MESTNO GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKO, Čopova 14

tel: 061/210-852

Jean-Jacques Bricaire:

DOHODNINA

Danes, 8. junija, ob 20. uri,

za IZVEN in KONTO.

Torek, 11. junija, ob 20. uri,

za abonma TOREK in IZVEN.

Sreda, 12. junija, ob 20. uri,

za IZVEN in KONTO. ZADNJA PONOVITEV V SEZONI.

Arthur Miller: **POGLED Z MOSTU**

Ponedeljek, 10. junija, ob 20. uri,

za abonma STUDENTSKI B in IZVEN.

Cetrtek, 13. junija, ob 20. uri,

za abonma CETRTEK in IZVEN.

Petek, 14. junija, ob 20. uri,

za abonma RED V in IZVEN.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

Vilharjeva 11, Ljubljana

tel: 061/125-33-12

M. Pograjc: **MESTO KJER NISEM BIL**

Nedelja, 16. junija, ob 21. uri.

PRIMORSKO DRAMSKO

GLEDALIŠČE

Trg E. Kardelja 5, Nova Gorica

tel: 065/25-326

Roberto M. Cossa: **NONA**

Režiser Osvaldo Bonet

Danes, 8. junija, ob 20.30,

za abonma SOBOTA in IZVEN.

Miro Gavran:

PACIENT DOKTORJA FREUDA

Jutri, 9. junija, ob 19. uri.

Gostovanje v Idriji.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Glavni trg 6

tel.: 064/222-681

T. Partljic: **STAJERC V LJUBLJANI**

Gostuje Mestno gledališce

Ljubljansko.

Danes, 8. junija, ob 20. uri,

za abonma SOBOTA 2 in IZVEN.

Ob 11. Razstavi domaćih in umetnostnih obrti, ki jo organizira Obrtna zbornica Slovenije, bo Gledališče Ane Monro uprizorilo ponovitev cestno vodno obrtno mestnega spektakla Pekovska sodba. Predstava bo danes točno opoldne na Tromostovju.

CANKARJEV DOM

Gledališce

Cetrtek, 13. junija,

ob 20.30: B. Slade:

OB LETU OSOREJ

Glasba

Jutri, 9. junija,

ob 20. uri: FOLKLORNA

SKUPINA LADO:

MI NOSIMO ZELEN

VENCEC. Predstavitev

ljudskih plesov in pesmi

Hrvaske.

Cetrtek, 13. in petek,

14. junija, ob 19.30:

MODRI ABONMA I in II:

ORKESTER SLOVENSKE

FILHARMONIJE.

Blagajna je odprta od 11. ure do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditve. Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.

GLASBA

DRUGA GODBA '96

Danes, 8. junija:

LOLITA (SLO), BUCKWHEAT ZYDECO (ZDA), foto.

Krizanke, Ljubljana, ob 20.30.

KRIŽANKE

Trg

francoske revolucije 7,

Ljubljana

18. junija, ob 21. uri:

PARNI VALJAK.

KLUB MKNŽ

Ilirska Bistrica

Sreda, 12. junija:

GAS HUFFER.

Punk'n'roll koncert.

KLUB B-51

Gerbičeva 51a,

Ljubljana

11. junija, ob 23. uri:

nastop skupine DILDO

WARHEADS iz Belgie.

DVORANA DC16

Dolenja vas pri Ribnici

Danes, 8. junija,

ob 20. uri:

Humanitarno društvo

M&V NOVINA prireja

dobrodelni koncert

Družinskega tria NOVINA

pod geslom SAMO ZI-

VLJENJE ZA DRUGE JE

VREDNO ŽIVLJENJA.

DRUGA GODBA '96

Danes, 8. junija:

HUUN-HUUR-TU

(Tuva, Rusija).

Grad Podsreda, Podsreda,

ob 20.30.

Nedelja, 9. junija:

BOGDANA HERMAN

(SLO), HUUN-HUUR- TU

Krizanke, Ljubljana,

ob 20.30.

Ponedeljek, 10. junija:

WUTU WUPATU (Grcija)

Gost: OKAY TEMIZ.

GIANNI GEBBIA (Italija),

OKAY TEMIZ MAGNE-

TIC BAND (Turcija).

Krizanke, Ljubljana,

ob 20. uri.

RAZSTAVE

CANKARJEV DOM

Prešernova 10, Ljubljana

Bozidar Dolenc

Portreti slovenskih fotografov

Razstava bo na ogled do 11. junija.

Na fotografiji Dejan Habicht.

BEŽIGRAJSKA

GALERIJA

Dunajska 31,

Ljubljana

Koloman Novak

Slike/Iluzija 3D

Razstava bo na ogled do

23. junija.

VISCONTI FINE ART

KOLIZEJ

Gospodstva 13,

Ljubljana

James Brown Slike

Razstava bo na ogled do

20. junija.

KUD

FRANCE PREŠEREN

Karunova 14,

Ljubljana

Lidia Asta

HOMAGE TO

THE MASTERS

Razstava bo na ogled

do 30. junija.

GALERIJA LOTERIJE

SLOVENIJE

Trubarjeva 79,

Ljubljana

Igor Kregar in Miha

Pirnat ml. Akri in olja.

Razstava bo na ogled

do 21. junija.

POSLOVNI CENTER

MERCATOR

Dunajska 107,

Ljubljana

V galeriji je do 27. junija

na ogled razstava del

akademskega slikarja

Bogdana Borčica.

GALERIJA EQRNA

Gregorčičeva 3,

Ljubljana

Jiri Bezljaj in France

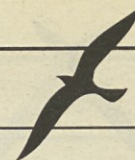
Gruden: Skulpture in

slika. Razstava bo na

ogled do 10. junija.

GALERIJA

LIKOVNIH UMETNOSTI

DANES PRVA TEKMA ANGLIJA - ŠVICA

Bo prvenstvo stare celine kvalitetnejše od SP v ZDA?

Udobnejši stadioni, bolj »izobraženi« gledalci, znosnejša temperatura - Favoriti Nemčija, Nizozemska, Italija in Anglija

LONDON - Če bi na evropskem nogometnem prvenstvu, ki se pričena danes s tekmo med Anglijo in Svico, sodelovali se Brazilija in Argentina, bi lahko mirno govorili o »mundialu«. Toda tudi brez obeh južnoameriških mostev je 10. prvenstvo stare celine dovolj kvalitetno, da lahko poteši nogometno žejo se tako izostrenih ljubiteljev tega sporta. Za razliko od zadnjega svetovnega prvenstva v ZDA bo letošnji EP imel tudi to prednost, da se bodo vse tekme odvijale v pravih nogometnih stadionih, pred zahtevnimi in nogometno izobraženimi gledalci ter ob znosni temperaturi zraka.

Sestnajst udeleženk sklepne faze je prestalo težke kvalifikacije in vsa mostva so se temeljito pripravila na odločilne boje. Favoriti so Nemčija, Nizozemska, Italija in po tridesetih letih tudi Anglija, toda med temi reprezentancami in

Zola in Chiesa. Italijanska aduta?

ostalimi res ne zeva brezno. Pomsilimo samo na Hrvasko in njene ase!

Letosnje EP bo tudi prva večja nogometna prireditelja predstavlja odlično priložnost, da z dobro in angazirano igro iztržijo bolj donosno klubsko pogodbo.

Angleški policisti so v varnost vložili ogromen trud, tako da ne bi smelo priti do hujših izgrediv, za britanske »hooliganse« pa

ze tako velja, da se raje izzivljajo v tujini kot pa na Otoku. Skratka, dani so vsi pogoji za velik nogometni spektakel.

Skupina A: Anglija igra doma in tokrat resnično upa v uspeh. Napadalec Shearer je zmožen vsakega podviga. Težave so z vedno nemirnim Gascoignom, trener Venables pa se rešujo nekaterih osebnih problemov. Če so Ajaxovi Nizozemci preboleli poraz v v finalu evropske lige proti Juventusu, lahko resno razmislijo o naslovu. Aduta bi lahko bila Klui-vert in »pozabljeni« Bergkamp. Škotska nima večjih ambicij. Igralec, karsen je bil nekoč Dalglish, se še ni pojavil na obzorju. Najboljši je organizator igre McAllister. Ugled Svice pada. Trener Jorge baje ni na visini Hodgsona. Mostvo lahko rešita le Sforza in Chapuisat.

Skupina B: Španija je po mundialu zrasla. Clemente se je odpovedal Del La Peni in Raulu. Stebri so Zubizarreta, Hierro in Caminero, napadalec Pizzi bi lahko presenetil.

Francija je v odlični formi. Veliko pričakovanje vlada za »zvezdnika« Zidaneja in Djorkaeffa, ki sta v srcih Francozov zamenjala Papina, Cantonaja in Ginolaka. Bolgarija je neznanka. Ekipa je ista kot v ZDA. Stojckov je v Parmi igral katastrofalno, Pe-

nev si je opomogle od hude bolezni. Isto velja tudi za Romunijo. Aduti so Hagi, Raducioiu in Popescu. Trener Iordanescu ni priljubljen. Pred meseci je razkril primere korupcije v domačem prvenstvu...

Skupina C: Italija ima cvrsto mostvo, ki nekoliko pesa samo v obrambi. Manjkata Baggio in Signori, toda zablestela bi lahko Del Piero in Chiesa. Nemci so »upokojili« Matthäusa, toda Klinsmann, Ziege Sammer in ostali jamčijo zadostno dozo izkušnosti. Rusi že dolgo niso doživeli poraza in imajo na EP ugodno tradicijo (en naslov, stirikrat v finalu). Nevarna sta zlasti Kancelkis in kolivanov. Za Cesko ne igra več Skuhravy. Stebri mostva so branilec Suhoparek, vezni igralec Poborski in napadalec Kuka.

Skupina D: Danska računa zlasti nma brata Laudrup in veznega igralca Vilforta. Poznavalci menijo, da je Beck »novi Elkjär. Portugalska vedno dobro obeta, a malo doseže. Brez pravega napadalca ne more računati na naslov. Liderji so Vitor Baia, Couto in Rui Costa. Hrvaska je pravi »outsider« prvenstva. Boksić, Boban in Suker ne potrebujejo komentarje, Vlaović pa bi lahko postal zvezda prvenstva. Turčija je za razred slabša, resijo jo lahko samo Hakanovi zadetki.

Anglija - Svica
(ob 16.00)

Anglija: Seaman, G. Neville, Adams, Southgate, Pearce, Ince, Gascoigne, Anderton, McManaman, Sheringham, Shearer.

Svica: Pascolo, Jeanne-ret, Geiger, Henchoz, VEGA, Fournier, Vogel, Sforza, Comisetti, Grassi, Turkyilmaz.

Sodnik: Manuel Diaz Vega (Spa)

Spored tekem in TV prenosi

SKUPINA A

ANGLIJA - ŠVICA

8. junija v Londonu ob 16.00
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

NIZOZEMSKA - ŠKOTSKA

10. junija v Birminghamu ob 17.30
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

ŠVICA - NIZOZEMSKA

13. junija v Birminghamu ob 20.30
□ RAI DUE prenos □ TMC prenos

ŠKOTSKA - ANGLIJA

15. junija v Londonu ob 16.00
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

ŠKOTSKA - ŠVICA

18. junija v Birminghamu ob 20.30
□ RAI UNO prenos □ TMC posnetek 1.15

NIZOZEMSKA - ANGLIJA

18. junija v Londonu ob 20.30
□ RAI UNO posnetek □ TMC prenos

SKUPINA B

ŠPANIJA - BOLGARIJA

9. junija v Leedsu ob 15.30
□ RAI DUE prenos □ TMC prenos

ROMUNIJA - FRANCIJA

10. junija v Newcastlu ob 20.30
□ RAI DUE prenos □ TMC prenos

BOLGARIJA - ROMUNIJA

13. junija v Newcastlu ob 17.30
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

FRANCIJA - ŠPANIJA

15. junija v Leedsu ob 19.00
□ RAI DUE prenos □ TMC prenos

FRANCIJA - BOLGARIJA

18. junija v Newcastlu ob 17.30
□ RAI DUE prenos □ TMC prenos

ROMUNIJA - ŠPANIJA

18. junija v Leedsu ob 17.30
□ RAI DUE prenos □ TMC posnetek 23.00

ČETRTRINA FINALA

(1) 22. junij, London, ob 16.00 **2B-1A**
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos
(2) 22. junij, Liverpool, ob 19.30 **1B-2A**
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

(3) 23. junij, Manchester, ob 16.00 **1C-2D**
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos
(4) 23. junij, Birmingham, ob 19.30 **2C-1D**
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

FINALE: 30. junija v Londonu ob 20. uri □ RAI UNO prenos □ TMC prenos

SKUPINA C

NEMČIJA - ČEŠKA

9. junija v Manchesteru ob 18.00
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

ITALIJA - RUSIJA

11. junija v Liverpoolu ob 17.30
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

ČEŠKA - ITALIJA

14. junija v Liverpoolu ob 20.30
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

RUSIJA - NEMČIJA

16. junija v Manchesteru ob 16.00
□ RAI DUE prenos □ TMC prenos

RUSIJA - ČEŠKA

19. junija v Liverpoolu ob 20.30
□ RAI UNO posnetek □ TMC posnetek 23.00

ITALIJA - NEMČIJA

19. junija v Manchesteru ob 20.30
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

SKUPINA D

DANSKA - PORTUGALSKA

9. junija v Sheffieldu ob 20.30
□ RAI TRE prenos □ TMC prenos

TURČIJA - HRVAŠKA

11. junija v Nottinghamu ob 20.30
□ RAI TRE prenos □ TMC prenos

PORTUGALSKA - TURČIJA

14. junija v Nottinghamu ob 17.30
□ RAI DUE prenos □ TMC prenos

HRVAŠKA - DANSKA

16. junija v Sheffieldu ob 19.00
□ RAI TRE prenos □ TMC prenos

HRVAŠKA - PORTUGALSKA

19. junija v Nottinghamu ob 17.30
□ RAI DUE prenos □ TMC prenos

TURČIJA - DANSKA

19. junija v Sheffieldu ob 17.30
□ RAI DUE prenos □ TMC posnetek 01.15

POLFINALE

26. junij, Manchester, ob 17.00 **22-24**
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos
26. junij, London, ob 20.30 **21-23**
□ RAI UNO prenos □ TMC prenos

NOVICE

Na otvoritvi Simply Red in 40.000 balonov

Prireditelji letosnjega evropskega nogometnega prvenstva se bodo posebej potrudili pri otvoritvi. »Naredili smo vse, da bodo gledalci v stadionu in pred televizijskimi zasloni zadovoljni,« pred začetkom 10. tekmovanja za najboljšo evropsko mostvo napoveduje menedžer angleške nogometne zveze Alec McGivan, ki je zadolžen za 45-minutni show-program na sobotni otvoritvi pred tekmo med Anglijo in Svico na Wembleyju. Angleži ocenjujejo, da si bo otvoritev pred TV zasloni ogledalo 400 milijonov ljudi.

Na otvoritvi bo sodelovalo kar 1.000 akterjev. Konjeniška parada, ples in vitezi v srednjeveških opravih bodo uvod v prireditelja, ki se bo nadaljevala z zgodovino angleškega nogometa, ki je bodo 76.000 gledalcev predstavili nekdanji igralci, med njimi tudi slavni Sir Stanley Matthews. Padalska skupina »Rdeči vrage« bo z zastavami 16 držav udeleženk zaključnega turnirja priletela na stadion, v nadaljevanju pa bo popularna pop skupina Simply Red predstavila himno prvenstva »We're in this together«. Po formacijskem preletu reaktivnih letal Royal Air Forcea pa bo prvenstvo slavnostno odprl vojvoda kentski, tudi predsednik angleške nogometne zveze. Pred zaključno parado bodo prireditelji nebo »okrasili« se s 40.000 pisanimi baloni.

UEFA svari pred pretiranim slavljem ob golih

Evropska nogometna zveza UEFA je igralce vseh 16 reprezentanc posvarila pred pretiranim slavljem ob doseganju golov. Da ne bi prišlo do izgrediv med gledalci, so prepovedani tudi t. i. častni krogi po tekmi. »Če želijo mostva pozdraviti navijače, naj to storijo na sredini igrišča,« piše v sporočilu UEFA reprezentancam. Strožje kot doslej bodo na evropskem prvenstvu v Angliji izvajali tudi kontrole je-manja nedovoljenih pozivil. Po dva igralca iz vsakega mostva bosta izzebrana za kontrolo že pred polcasom, tretji igralec pa bo izzebran med rezervami, za vsak primer, če bo kateri od prej izzebranih igralcev počival zaradi poškodbe. Vodje mostev bodo sele 15 minut pred koncem tekme izvedeli, kateri tekmovalci morajo na kontrolo.

Platini še »goleador«

Nekaj zanimivih statističnih podatkov. Največ golov, povprečno kar 4, 75 na tekmo, so dosegli na EP leta 1976. Na zadnjem prvenstvu na Svedskem so bili napadalci manj učinkoviti: v črno so poprečno zadeli le 2, 13 na tekmo.

Nemčija je edina država, ki je dvakrat osvojila naslov evropskega prvaka (1972 in 1980). Od dose-danjih prvakov so letos prisotni se Rusija (1960 kot SZ), Španija (1964), Italija (1968), Čepka (1976), Francija (1984), Nizozemska (1988) in Danska (1992). Najboljši strellec sklepne faze EP je Francoz Michel Platini, ki je leta 1984 dosegel devet golov.

KAJ MENIJO STROKOVNJAKI

Trenerji: Nemčija je favorit EP

HAMBURG - Trenerji 16 držav udeleženk evropskega nogometnega prvenstva v Angliji pred tekmovanjem dajejo največ možnosti za osvojitev naslova Nemcem.

V anketi nemške tiskovne agencije dpa so Nemci prejeli 11 glasov, Angleži devet, Italijani in Nizozemci pa po tri. Izida niso zeleti napovedati nemski trener Berti Vogts, britanski trener Terry Venables Romun Anghel Iordanescu in Turek Fatih Terim. Trenerke napovedi in cilji:

Berti Vogts (Nemčija): »Favoritov za osvojitev naslova je 10 ali 12, med njimi smo tudi mi. Vsako mostvo pa bo potrebovalo tudi veliko mero sreče. Neuradno bi stavil na Hrvasko. Nas cilj na EP je odigrati čim boljše nogometne predstave.«

Arrigo Sacchi (Italija): »Anglija, Nemčija in Nizozemska imajo bogate izkušnje in skupaj z nami sodijo v krog favoritov. Nas cilj je osvojitev naslova. Najprej pa moramo uspešno zaigrati v predtekmovanju, nato pa je možno prav vse.«

Oleg Romancev (Rusija): »Anglija in Nemčija sta moja favorita. Nas cilj je nastop v četrtfinalu, zal pa imamo v predtekmovanju najmočnejšo skupino. Skupina je mnogo težja, kot nekateri mislijo, in končno je za nas uspeh že uvrstitev na ta zaključni turnir.«

Dušan Uhrin (Česka): »Prva favorita sta Nemčija

in Anglija. Morda bo na koncu odločala prednost domačega igrišča. Naša reprezentanca se bo le s prvovrstnimi predstavami uvrstila v nadaljnje tekmovanje. Stavim na igralce, ki služijo kruh v tujini.«

Guus Hiddink (Nizozemska): »Na EP je 12 enakovrednih mostev, med katerimi smo tudi mi. Nas cilj je finale EP, čeprav se bodo finalne tekme zacele pravzaprav že v četrtfinalu, kjer ne bo več lahkih nasprotnikov. Favoriti so zame turnirska mostva, kot na primer Italija in Nemčija.«

Fatih Terim (Turčija): »Zmagovalca je težko napovedati. Nobeno presenečenje ne bi bilo, če bi se v nadaljnje tekmovanje uvrstili tudi mi. Imamo mlado in močno ekipo.«

Artur Jorge (Svica): »To bo najmočnejše prvenstvo vseh časov. Razen Brazilije in Argentine bodo tu zbrana prav vsa najboljša mostva. Favoriti so Nemci, Nizozemci in Angleži, nas prvi cilj pa je uvrstitev v četrtfinale.«

Miroslav Blažević (Hrvaska): »Prvi favoriti so Angleži, Nemci in Nizozemci. Nas cilj je, da na evropskem prestolu zamenjamo Dance. Imamo dobro mostvo in velike ambicije.«

Craig Brown (Škotska): »Mostev, ki bi lahko osvojila naslov, je veliko in zmagovalca ne želim napovedovati. Končni razplet bodo zanesljivo krojili tudi Nemci, Italijani in Angleži. Upam, da bomo

prvenstvo odigrali dobro. Ljudem na stavnica v Angliji, ki so nas uvrstili na zadnje mesto, bomo dali primeren odgovor z igro.«

Terry Venables (Anglija): »Zmagovalca ne bom napovedoval. Krog favoritov je velik in mi smo med njimi. Skusali bomo izkoristiti prednost domačega igrišča in se prebiti tako daleč, kot je mogoče.«

Aime Jacquet (Francija): »Prvi favorit je Nemčija. Tudi nas cilj je naslov najboljšega v Evropi.«

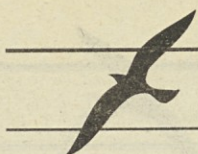
Richard Møller Nielsen (Danska): »Anglija in Nemčija sta favorita. Nas prvi cilj je četrtfinale in kdo ve, morda nam bo uspel se drugi čudež, podobno kot pred stiri leti.«

Antonio Oliveira (Portugalska): »Nemčija, Italija in Portugalska so favoriti. Borili se bomo za naslov prvaka. Če nam to ne bo uspelo s tem mostvom, mi povejte s katerim.«

Anghel Iordanescu (Romunija): »Nikoli ne napovedujem končnega razpleta. Nas cilj je uvrstitev najmanj v četrtfinale.«

Dimitar Penev (Bolgarija): »Anglija, Francija in Nemčija imajo največ možnosti za naslov. Nas minimalni cilj je četrtfinale.«

Javier Clemente (Španija): »Anglija je prvi favorit, ker bo imela prednost domačega igrišča. Če bomo zaigrali v normalni formi, imamo možnosti tudi mi.«

KOLESARSTVO / DIRKA PO ITALIJI

Na vrhu Pordoia Olano odvezel roza majico Tonkovu

Etapo osvojil Italijan Zaina Danes spet zelo zahtevna etapa

PORDOI - Po včerajšnji dolomitski etapi s ciljem na vrhu prelaza Pordoi zmagovalec kolesarske dirke po Italiji se ni znan, v boju za končno prvo mesto pa sta ostala le še Spanec Abramolano in Rus Pavel Tonkov. Jevgenij Berzin je namreč popustil in s tretjega zdrknil na sedmo mesto skupnega vrstnega reda. Imel je 14 sekund zaostanka za vodilnim, zdaj pa zaostaja skoraj za stiri minute.

Včerajšnja etapa je bila končno res razburljiva. Osvojil jo je specialist za gore Carrere Enrico Zaina, ki je na Marmoladi, na tretjem od starih včerajšnjih vzponov, zadal konkurenci odločilni udarec z uspešnim samostojnim pobegom. Za njim je Pavla Tonkova zajela kriza, a Rus je stisnil zobe, toda v zadnjih metrih pred ciljem je za piclo sekundo predal roza majico Spancu Olanu. Med protagonisti etape je bil tudi Bugno, ki se je prebil iz ozadja in dohiti trojico Tonkov, Ugrumov, Olano ter na koncu zaslužen pristal na tretjem mestu.

Današnja etapa od Cavaleseja do Aprice (250 km) ne bo nič manj zahtevna, saj se bodo kolesarji povzpeli na vrh Mendole, Tonaleja, Gavie in Mortirola.

Včeraj je medtem odstopil Claudio Cahiapucci, polge njega pa se zmagovalec dirke od Milana do Sanremo Colomba.

Vrstni red 20. etape od Marostice do prelaza Pordoi (220 km): 1. Zaina (Ita) 7:12:40; 2. Gotti (Ita) +47 sek.; 3. Bugno (Ita) +1:04; 4. Olano (Spa); 5. Tonkov (Rus)

+1:05; 6. Ugrumov (Rus) +1:09; 7. Robin (Fra) +1:32; 8. Rebellin (Ita) +2:07; 9. Chefer (Kaz); 10. Peliccioli (Ita) +3:28; 11. Zberg (Svi) +3:33; 12. Lanfranchi (Ita) +3:40; 13. Della Vedova (Ita); 14. Di Grande (Ita) +3:43; 15. Laukka (Fin); 16. Garcia (Spa); 17. Faustini (Ita) +3:55; 18. Berzin (Rus) +4:36; 19. Buenahora (Kol); 20. Pulnikov (Ukr).

Skupni vrstni red (prevoženih 3564 km): 1. Olano (Spa) 92.42:07; 2. Tonkov (Rus); 3. Zaina (Ita) +1:41; 4. Ugrumov (Rus) +2:02; 5. Rebellin (Ita) +3:39; 6. Gotti (Ita) 3:43; 7. Berzin (Rus) 3:45; 8. Faustini (Ita) +5:02; 9. Chefer (Kaz) +5:46; 10. Robin (Fra) +7:18.

TENIS / ROLAND GARROS

V finalu bosta igrala Nemec Stich in Rus Kafelnikov

PARIZ - Rus Jevgenij Kafelnikov in Nemec Michael Stich sta finalista letošnjega odprtega teniskega prvenstva Francije.

Stich je svoj tretji nastop v finalu turnirjev za grand slam po Wimbledonu leta 1991 in US opnu leta 1994 dosegel na skodo Marca Rosseta. Svicarju je dal pravo teniško lekcijo in ga odpravil po treh setih in pol drugi uri igre.

Sesti nosilec Kafelnikov je v drugem srečanju popolnoma nadigral favoriziranega Američana Peta Samprasa, ki ni v drugem setu osvojil niti ene igre. Proti močnim udarcem Rusa je bil Američan povsem brez moči in se mu je dostojno upiral samo v prvem setu, v katerem sta oba igralca ubranili igri, v katerih sta servirala, v skrajšani igri pa je Kafelnikov slavil zmago s 7:4. Očitno je bil Rus bolj svež, saj je Sampras v prejšnjih petih dvobojih trikrat igral tie break. To je sele drugič, da se Rus uvrsti v finala enega od turnirjev za grand slam. Prvič je to leta 1973 v Wimbledonu uspelo Aleksu Metreveliju.

Izida: Stich - Rosset 6:3, 6:4, 6:2; Kafelnikov - Sampras 7:6, 6:0, 6:2.

Danes bo na Roland Garosu zenski finale med Nemko Steffi Graf in Spanko Arantxo Sanchez. Za Grafovo bo to že osmi pariški finale in sedemindvajseti nastop v finalu turnirjev grand slama.

KOTALKANJE

Tanja Romano vodi po »shortu«

Nemški pokal v Freiburgu

Poletova kotalkarica Tanja Romano je na Nemškem pokalu v Freiburgu na dobri poti, da doseže odmeven rezultat. Potem ko je v obveznih likih zasedla zelo dobro drugo mesto za Italijanko Menichelli, ima zelo dobre možnosti, da se uveljavi v prostem programu, saj je po »shortu« v vodstvu. Dolgi program bo na sporedu jutri.

V Tanjini kategoriji kadetkin nastopa skupaj 12 tekmovalk. Med moškimi je v obveznih likih prvo mesto zasedel Tržančan Cocco (Gioni).

NOVICE

Jadran TKB danes v finalu turnirja »Don Sarti«

Danes zvečer bodo v telovadnici Don Bosca v Istrski ulici 52 finalne tekme kosarkarskega turnirja »Don Sarti«. Za zmago v tej 13. izvedbi tega poletnega turnirja se bodo potegovala peterke Jadrana TKB, Servolane Latte Carso in SGT Motonavale. Slednje mostvo je osvojilo prvo mesto v skupini B pred Don Boscom in Barcolano.

Današnji spored: ob 20. uri Jadran TKB - Latte Carso, sledi Sgt - porazenec 1. tekme, sledi Sgt - zmagovalec 1. tekme.

»Street hokej« na Pikelcu

Jutri bo na openskem kotalkališču na Pikelcu zanimiv turnir v »street hokeju«, ki ga prireja SD Polet. To je razmeroma nova hokejska zvrst, pri kateri tekmovalci uporabljajo rolerje in daljše palice, veljajo pa pravila hokeja na ledu. Poleg domačih hokejistov bodo nastopili se tekmovalci iz Slovenije in avstrijske Koroške, sestavili pa bodo mešane ekipe. Turnir se bo pričel ob 10. uri, ob 15. uri pa bo tudi tekma mladincev.

Gojenci Dijaškega doma so se izkazali

V četrtak so v slovenskem dijaškem domu Srečka Kosovela v Trstu osnovnosolci odigrali zaključno prijateljsko tekmo v kosarki s sovrstniki Ricreatoria Pertini iz Melare. V živahni tekmi so se gojenci dijaškega doma izkazali in zmagali z rezultatom 45:39.

Obvestila

SZ SLOGA

vabi člane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 10. t. m. v Prosvetnem domu na Opcinah ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: predsedniško poročilo, tajniško poročilo, nagajevanje najuspešnejših ekip, pozdravi gostov in razno.

KOSARKARSKA KOMISIJA ZSSDI

priredi v nedeljo, 9. t. m. na Stadionu 1. maja v Trstu zaključno »festo« ob 30-letnici naše kosarke, ki se bo začela ob 18. uri s tekmo »all-stars« vseh časov. Sledila bo družabnost. Vabljeni vsi mladi, ze očetje in tudi nonoti-kosarkarji z družinami.

FC PRIMORJE

sklicuje 33. redni volilni občni zbor, ki bo v društvenih prostorih na Proseku v sredo 12. junija 1996 ob 20. uri v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju. Dnevni red: predsedniško poročilo, razprava, pozdravi gostov, volitve.

NOGOMETNA SEKCIJA SD ZARJA

prireja nogometni tabor za otroke rojene v letih 1985, 86, 87, 88 in 89. Tecaj bo od 19. do 28. junija od 9. do 16. ure na travnatem igrišču v Bazovici. Cena tecaja je 50.000, v ceni pa je vključeno tudi kosilo. Vpis in podrobnejše informacije po tel. 226483 od 18. do 20. ure.

TPK SIRENA

bo kot vsako leto priredila dva jadrna tecaja za razred Optimist in sicer od 17. do 28. junija ter od 8. do 19. julija. Za vse potrebne informacije ter vpisovanje je na razpolago tajništvo vsak ponedeljek in četrtek, od 18. do 20. ure, tel. 422696, Miramarski drevored, st. 32.

TPK SIRENA - sekcija sportnega ribolova

obvešča, da bo na sedežu društva - Miramarski drevored 32 - vsak četrtek od 19.30 dalje tecaj za spoznavanje metod tehnike in opreme sportnega ribolova. Vabljeni začetniki in tekmovalci!

JK CUPA

prireja za letnike od '81 do '89 en popoldanski in tri celodnevne jadrne tecaje - razred optimist in sicer: 1) od 17. do 28.6; 2) od 1. do 12.7; 3) od 15. do 26.7 ter popoldanski od 24.6 do 5.7. V razredu srfa pa dva tecaja in sicer: 1) od 8. do 12.7 ter 2) od 15. do 19.7. Informacije in vpisovanja vsako soboto od 16. do 18. ure na sedežu, tel. 299858.

SK KRAS - Odsek za rekreacijo

organizira tecaj tenisa za otroke in odrasle. Za vpis in informacije pokličite v tajništvo društva tel. 229477 v dneh: ponedeljek, sredo in četrtek od 17. do 19. ure ter v petek od 10. do 12. ure.

SD POLET

organizira od 17. do 28. t.m. začetniški tecaj kotalkanja vsak dan od 16.00 do 17.00. Vabljeni vsi otroci od 4. leta dalje. Fantki imajo možnost nadaljevati tudi s hokejem. Cena 35.000 lir. Podrobnejše informacije in prijave v večernih urah na tel. 213931 ali 314412.

SK DEVIN in SZ SLOGA - Planinska odseka

vabita na izlet na Matajur v nedeljo, 9. t.m., ob 25. srečanju obmejnih planinskih društev. Prijave in informacije na tel. 2916004 ali 226283.

SD SOKOL

vabi ljubitelje sporta in zabave, da se prijavijo na turnir 24 ur odbojke, ki se bo odvijal v soboto, 13. in v nedeljo, 14. julija nepretrgano 24 ur. Vsa pojasnila glede turnirja, programa in pravil igre ter vpisovanja dobite na tel. st. 208065 (Lanja in Lara) in 299632 (Marjanka v večernih urah). Pohiite!

SZ SLOGA

prireja od 17. do 28. junija Odbojkarke igre '96 namenjene vsem otrokom letnikom '83 in mlajšim. Tecaj bo potekal dva tedna od ponedeljka do petka od 9. do 16.30 v telovadnici nižje srednje sole na Opcinah in v občinski telovadnici v Repnu. Tecajniki bodo kosili v restavraciji Rino, poleg odbojke pa bo v prostem času poskrbljeno tudi za didaktične in razvedrilne dejavnosti. Prijave zbira urad ZSSDI od 8. do 16. ure, tel. st. 635627.

SD KONTOVEL - sekcija minibasketa

prireja 13., 14., 18., 19. in 20. tega meseca kosarkarski tecaj za začetnike in minikosarkarje na odprtem igrišču na Kontovelu: Urnik: od 16.30 do 17.30 letniki 1990, 1989 in 1988. Od 17.30 do 19.00 letniki 1987, 1986, 1985.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

vabi na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 17. junija v društvenih prostorih v prvem sklicanju ob 19.30 in v drugem sklicanju ob 20. uri. Dnevni red: izvolitev delovnega predsedstva, predsedniško poročilo, razprava, razrešnica odboru in volitve, razno.

NAMIZNI TENIS / DRŽAVNO PRVENSTVO

Prvo zlato za Kras

Uspeh mešane dvojice Stubelj/Bertolotti

Iz članskega državnega prvenstva v namiznem tenisu, ki poteka v Neaplju, spet prihajajo razveseljive vesti. Lani srebro, letos zlato, lahko recemo za Krasovo dvojico v sestavi Ivana Stubelj/Andrea Bertolotti, ki sta osvojila državni naslov v mešanih dvojicah tretjekategorikov. V posamični konkurenci je Ivana Stubelj dosegla se odlično tretje mesto. V polfinalu je krasovka izgubila s Tino Santini, potem ko je premagala gojenko centra iz Arezza Alice Bisaccioni.

Kras je dosegel se dve dobri uvrstitvi med prvo osmerico z dvema mladima igralcema Dašo Bre-

sciani in Martino Milic, ki sta si s tem pridobili pravico nastopa v višji, to je drugi kategoriji. Martina je izgubila z Ivano, Daša pa s Santinijevo. Med prvo dvaintrideseterico se je prebila tudi Nina Milic. V prvem krogu izločilnega tekmovanja se je srečala s klubsko kolegico Daso Bresciani.

V tretji kategoriji sta nastopili posamično tudi Irena Rustja in Jasmin Kralj, ki pa jima ni uspel preboj iz skupine. Pričakujemo se dobre nastope dvojic v drugi kategoriji in pa seveda nastope treh Krasovih drugokategoric Ane Bersan, Vanje Milic in Katje Milic. (J.J.)

ODBOJKA / V GONARSU

Odločilna tekma Vala za prestop v žensko C2 ligo

Danes bo padla končna beseda o letošnji usodi odbojkaric Vala Zadružne banke. Če bodo v zadnji tekmi končnice v gosteh premagale Gonars (s katerimkoli izidom), se bodo lahko veselile napredovanja v C2 ligo, če pa bodo izgubile, bodo vsa njihova upanja dokončno propadla.

»Igralke se zelo dobro zavedajo pomembnosti tekme. Trenirali smo vsak dan in to uspešno. Poraz bi za nas pomenil velik neuspeh, saj svojega cilja nikoli nismo skrivali. Prepričan sem, da smo najboljša ekipa v ligi, čeprav tega žal na igrišču nismo vedno dokazali. Za tekmo z Gonarsom je pod vprašajem nastop Ines Orel. Velika uganka je tudi nasprotnik. Gonars je že dosegel prvo mesto in vprašanje je, ali bo proti nam igral maksimalno ali ne. Vse tri dosedanje tekme z njimi so se končale s tie breakom. Oni so dvakrat zmagali v Sovodnjah, mi pa enkrat v Gonarsu. Jasno je torej, da lahko zmagamo ne glede na to, kako bodo igrali oni,« pred tekmo pravi trener Jerončić.

Današnji spored: Gonars - Val Zadružna banka (ob 20. uri), Boem & Parette UD - Sattec PN. Vrstni red: Gonars 8, Val Zadružna banka 4 (12:10), Boem & Parette 4 (8:13), Sattec 4 (8:13).

ODBOJKA NA MIVKI

Danes finalne tekme turnirja v Štandrežu

V Domu Andreja Budala v Štandrežu se bo danes končal turnir v odbojki na mivki, ki ga skupaj prireja Kulturno društvo Otona Zupanciča in Odbojkarski klub Val. Turnir je tudi letos požel velik uspeh med ljubitelji odbojke, ki so vsak večer v lepem številu sledili bojem na mivki.

Sinoči so odigrali zenski finale v kategoriji mladink, ostala finalna srečanja pa bodo danes. Ob 20.30 bo finale mladincev med dvojicami Robert Lutman/Loris Manià in Ales Plesnicar/Alessandro Braione. Največ pričakovanja vlada za finalna srečanja v elitnem razredu Top 12. Na tem turnirju so prednjačili zlasti gostje. V polfinale sta se že v četrtek uvrstili dvojici Di Lenardo/De Cecco in Cola/Aizza, sinoči pa

je bil na sporedu se en četrtfinalni troboj med dvojicami Rignonat/Relato, Bruno /Marotta in Beltrame/Berzicola.

Turnir se bo končal s finalno tekmo v mešani kategoriji »2+1« med ekipama Diego Petejan, Monica Tomasini in Massimiliano Franco ter Igor Florenin, Robert Makuc in Breda Cok.

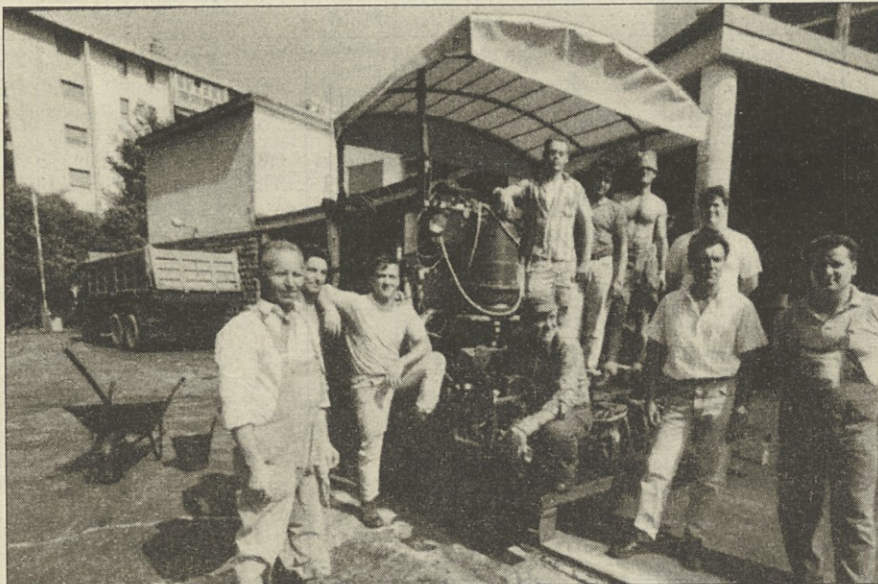
Pokal Corag

Mlade odbojkarice Vala Dom so s porazom proti Staranzanu z 2:1 (4:15, 15:11, 15:12) zaključile nastope v prvenstvu za Pokal Corag. Srečanje v bistvu ni odločalo več o ničemer, saj je bilo prvo mesto za valovke že prej izgubljeno. Varovanke Suzy Černe so zaigrale zelo dobro v prvem setu, nato pa povsem popustile in z nezbrano igro prepustile zmago nasprotniku.

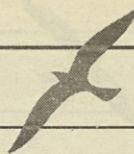
STADION 1. MAJ / PREUREDITVENA DELA

Hvalevredna pomoč iz Ljubljane

Za asfaltiranje zunanjih površin poskrbelo gradbeno podjetje SCT

V okviru preureditvenih del se na stadionu 1. maja v Trstu v teh dneh končuje asfaltiranje zunanjih površin objekta. Za uporabnike in obiskovalce bo to pomenilo veliko olajšanje, saj se bodo končno resili blata in praha, ki sta vsa ta leta povzročala kar precej nevšečnosti. Delovno silo in stroje za asfaltiranje je Sportnemu združenju Bor brezplačno dalo na razpolago ljubljansko podjetje SCT. Pobuda direktorice znanega slovenskega gradbenega podjetja je resnično hvalevredna, saj gre v bistvu za nekaj deset milijonov lir vredno naložbo, ki pa ne bo bremenila društvenih blagajn.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Če boste ohranili budnost svoje intuicije, boste danes odkrili pravi prijem za uresničitev tistega, kar si zeli vaše srce in kar bo vasi razumski svetilki ostalo še dolgo časa skrito.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Spraskali boste zadnje zaloge moči, samo da bi pravočasno končali naloge tega dne ter se brezskrbno odpravili med ljudi, ki polnijo svoje baterije na način, ki jim jih izprazni do konca.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Priznali si boste, da so vaše želje se zmeraj nekoliko pretirane glede na zmogljivost vašega zepa. Čeprav težko, se boste vendarle potrudili ter se skušali odpovedati visokoletečim ciljem.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Predali se boste svoji simpatiji ter v njenem objemu doživeli toliko novih občutij, da se vam bo zdelo, kakor da ste bili iz zezeza. Se dobro, da doslej niste do konca zarjaveli.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Brzeli boste po opravih in s pikrim glasom zbadali bližnje, ki jim se zdalec ne bo do tega, da bi se klanjali vašim merilom o potrebnem in nepotrebnem. Kdor si sam naloži, naj sam tudi nosi.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vase misli bodo danes nabite z izjemno inovativnostjo, zato jih nikar ne zanemarjajte in pozabljajte. Ena od njih vam bo namreč odstrla pot, ki vas bo popeljala iz vseh dosedanjih zablod.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Partner vam je že zdavnaj oprostil in se odprl potrebnim spremembam, vi pa boste se kar naprej pasli mulo, čakali na njegovo opravičilo in zamujali naključne priliko.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Nekdo se vam bo začel prilizovati, vi pa boste vztrajali v drži trdne, nepustljive osebnosti. Pa ne zato, ker bi se bali ponižanja, pač pa zato, ker boste želeli slišati se več.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Ne boste si več toliko prizadevali, da bi ugajali drugim, kajti spoznali boste, da so njihove laskave besede lažne, odziv zavistnih pa vas peha v stanje jezljive brezupnosti.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zazeleli si boste višin. Lep čas vas bo vlekel k tlom, ko pa se boste za trenutek znasli med oblaki, boste trčili ob nekoga, ki se vas bo oprijel kot klop. Spusčala se bosta skupaj.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Nekdo, ki ga zaradi vaših uspehov kuha zavist, bo začel kovati načrt, s katerim naj bi vas sesul. Ne bo vas niti ganil; kvečjemu se bo zgodilo, da bo znova potrdil trdnost vaše stavbe.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Vasa skrita želja vam se zmeraj ne bo dala miru; bolj jo boste odrinjali v pozabo, bolj bo mučila vas um in srce. Nikar torej ne odlašajte; prej jo boste uresnili, prej bo popustila.

VIDETI JE, DA SE JE JEZNI MLADENIČ KONČNO UMIRIL

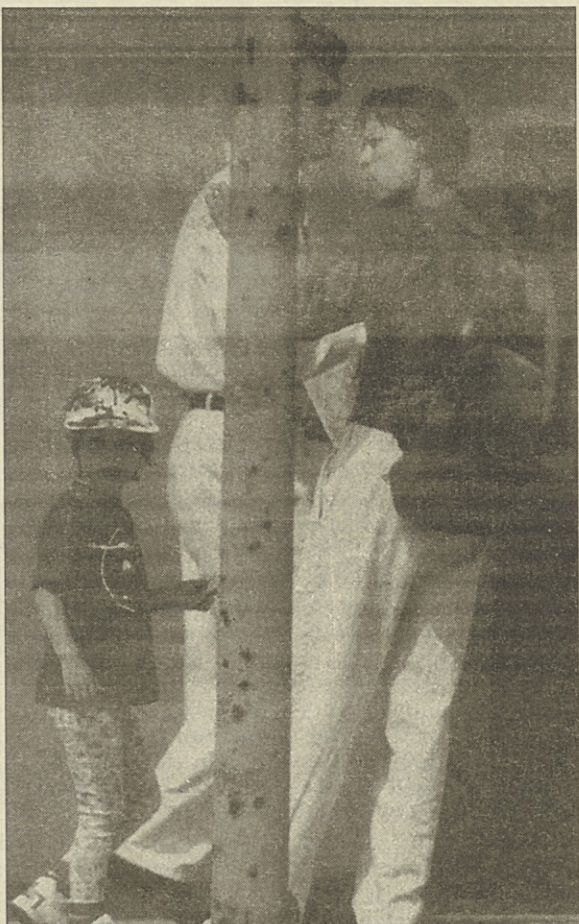
Jutranji sprehod Pennove družine

Z Robin Wright sta preživela osem burnih let

Minilo že nekaj časa odkar se je Sean Penn, eden najbolj nepredvidljivih hollywoodskih igralcev skrivoma poročil z igralko Robin Wright (znana po vlogi »prve« Kelly v Santa Barbari), s katero že imata

sinova petletnega Dylana Francesa in dveletne Hooperja. Poroke so se udeležili le Marlon Brando, Jack Nicholson in Susan Sarandon. Za njima je več kot osemletno burno razmerje, večkrat prekinjeno Seanovi

vimi ljubezenskimi zgodbami. Na fotografijah je mlada družina videti spokojna in zadovoljna in morda se bo Sean, ki v filmu Zadnji sprehod blesti tudi v naših kinematografih, končno umiril.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	VERA V ENEGA BOGA	PREBIVA- LKA OKOLICE	TEKOCINA ZA OSVE- ŽITEV KOŽE	DRUGO NAJVEČJE MESTO JAPONSKE	SKRAJNI KONEC POLOTOKA		SPOLNO SAMO- ZADOVOLJE- VANJE	INDUST. MESTO V UKRAJINI	USESNI KAMENCEK	BANKOVEC ZA PET ENOT	RIMSKA 4	AVTOR: MARKO DREŠČEK	VRSTA PLESA IN GLASBE	JESENJSKI HOKEJIST JUG	MORSKE RIBE V SREDOZ. MORJU	ZENSKA, KI PERE	PLEMENSKI KNEZ V GRŠKI MITOL.	MOSTOVZ, POMOL	VELIKA NAVDU- SENOST	VOLTAMPER
GONILNA SILA GIBALO						KNJIGA J. JANSE EDO MOHORKO						STALITEV TRDNE SNOVI								
SPREME- NITEV V KOST												PODZEMNI DEL RASTLINE								
BABICA (PRIMORSKO)					FR. PESNIK (CLEMENT) NJORKA						NERESNO, SALJIVO DEJANJE	OKRASNA RASTLINA, LONČNICA (SCIR)								ABELOV BRAT PO BIBLIJI
LEPO VEDENJE						AVSTRALSKI SLIKAR (SIDNEY)						RUŠKA SMUČARSKA TEKACICA SMETANINA	OVOJ OVITEK	DIHANJE PESTRA ZABAVNA PRIREDITEV				UČENJE SPISEK NAPAK V KNJIGI		
KRAJ NA SEVERU GVATEMALE						RADUSKA NAPOVEDOV. GL. SEST. MASCÖB											MEDICINSKA IGLA SL. GLASBEN. JUNAK			
EDHEM CAMO			ZGORNJI DEL STOPALA	PRERUŠKI VOLK IZ S. AMERIKE						MUSLIM. MOSKO IME					VHODNO PREDDVERJE REKA V MONGOLJI					
FRANC. SMUČAR PICCARD				RT PRI COSTA BRAVI	ITALIJAN (ZANIC.) JUVAN NIKA				SLOV. PESNIK MERMOLJA	HRVAŠKI OTOK SUJAJ, LESK						VELIKO MESTO V ALŽIRIJI ZENSKI PEVSKI GLAS				
IZURJENOST, USPOSO- BLJENOST							PRIVRZE- NEC RASIZMA PREDLOG							KAR SE NAMAŽE RAZLIČNI ČRKI						KARL IMMER- MANN
FILMSKA UPODOBITEV ČESA													KROZNICA, TIR							
HRVASKO MOSKO IME					UPANJE, PRICAKO- VANJE (STAR.)								TRINITRO- TOLUEN					NEKDANJI CITROENOV AVTO		

RESTITEV:
Vodraženo:
MOTOR,
OKOP,
STOPITEV,
OKOSTENTEV,
KORENINA,
NONA,
MAROT,
AMARANT,
OLIKA,
NOLAN,
DIH,
UK,
TKAL,
IVI KOROSSEC,
EZA,
EC,
KOJOT,
RAMO,
ATRIJ,
IAN,
LAH,
CLOVO,
ORAN,
ZVANJE,
RASIST,
NAMAZ,
EKRAIZACIJA,
KOLOTEK,
MATO,
NADDEJA,
TNT,
ANI

RAI 3
slovenski
programZa TAST: na kanalu 64 (Ferlugl)
in 40 (Milje)Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh
Sv. Mihaela)20.25 Kotiček: Kljukceve dogo-
divscine

20.30 TV dnevnik

RAI 1

7.00 Otroški variete La Banda
dello Zecchino, risanke9.00 Variete za najmlajše L'
albero azzurro - Plavo
drevo, risanke9.55 Dok.: Vatikanski muzeji -
Sodobna umetnost10.25 Tedenski pregled televi-
zijskih programov: La-
Raichevedrai10.50 Glasba: Koncert godbe
karabinjerjev ob 182.
obletnici ustanovitve

11.50 Nan.: Alf

12.25 Vreme in dnevnik

12.35 Oddaja o medicini
Check-up

13.25 Izzrebanje lota

13.30 Dnevnik

14.00 Risanke: Duck Tales

14.35 7 dni v parlamentu

15.10 Izzrebanje lota

15.15 Nogomet: Italija-Svica
(EP, iz Londona)

18.00 Dnevnik

18.15 Nabožna oddaja Sedmi
dan18.35 Variete: Luna park (vodi
Fabrizio Frizzi)19.35 Vremenska napoved,
dnevnik in sport20.35 Variete: Luna park - La
Zingara20.50 Variete: I cervelloni (vo-
di Paolo Bonolis)

23.15 Dnevnik

23.20 Posebnosti Tg1

0.10 Dnevnik 1, zapisnik, ho-
roskop, nočni pogovori,
vremenska napoved,
filmske novosti0.30 Film: Il tuffo (kom., It.
'93, r. M. Martella, i. C.
Natoli, V. Salemme)2.00 Variete: Studio Uno (r. A
Falqui, '61)

3.15 Glasba: Musica di sera

3.50 Aktualno: 10 minut z...

4.15 Doc Music Club

RAI 2

7.05 Nan.: Black Stallion

7.55 TV film: Più grande dell'
amore (dram., ZDA '93)

10.05 Evropski dnevi

10.30 Film: Nel giorno del Si-
gnore (kom., It. '70)

11.55 Dnevnik

12.00 Aktualno: Potrebujem te

12.15 Sereno variabile

13.00 Dnevnik

13.40 Aktualno: Dalle parole ai
fatti - Od besed k dejanju13.45 Film: Per vivere meglio,
divertitevi con noi (kom.,
It. '78, i. M. Vitti)

15.35 Izzrebanje lota

15.40 Variete: Videocomic

16.05 Aktualno: Tvoj bliznji

16.40 Nan.: Komisar Navarro

18.05 Rubrika o izletih in poto-
vanjih Sereno variabile

18.45 Nan.: Ispettore Tibbs

19.35 Sport in predstavitev Tg2

19.50 Variete: Go-Cart

20.30 Dnevnik ob 20.30

20.50 Tv film: Seduzione omi-
cida (dram., ZDA '94, i.
C. Shepherd, K. Olin)

22.45 Dnevnik

23.00 Film: Il sogno della far-
falla (dram., It. '94, r. M.
Bellocchio, i. T. Blanc)

0.55 Napoved TV programov

RAI 3

6.30 Pregled tiska

6.45 Film: Sansone e il tesoro
degli Incas (It. '64)8.20 Film: La cattedra (dram.,
It. '90, i. G. Brogi)

11.00 Oddaja o kmetijstvu

12.00 Dnevnik

12.15 Napoved TV programov

12.40 Dokumentarec

13.05 Nan.: Vita da strega

13.30 Aktualno: V Evropi

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.20 Tg3 Extra, 14.50 Okolje
Italija

15.15 Sport: tenis

18.50 Vreme in dnevnik

19.35 Dezelne vesti

20.00 Variete: Blob Soup

20.25 Film: Parenti, amici e
tanti guai (kom., ZDA
'89, i. S. Martin)

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Aktualno: Pascià

23.55 Dnevnik in vreme

0.05 Sport: odbojka, Italija-
Holandska1.05 Variete: Fuori orario,
vmes filmi Così non si
può vivere, La scheggia,
Tre canti su Lenin ('34)

RETE 4

6.30 Nan.: Giudice di notte,

7.00 Love Boat, 8.00 Av-
vocati a Los Angeles,

9.00 Wings

9.30 Aktualno: Casa per casa -
Nasveti za lepsi dom

11.30 Dnevnik

11.45 Nad.: La forza dell' amo-
re, 12.30 Hisa v preriji

13.30 Dnevnik

14.00 Rubrika o medicini

16.00 Nan.: Christy

17.00 Aktualno: Agencija

17.45 Variete: Così come siamo
(vodi Paola Saluzzi)

18.50 Nan.: Jeffersonovi

19.25 Dnevnik in vreme

19.50 Variete: Game Boat

20.40 Nan.: Il cliente

22.45 Film: Un tranquillo
week-end di paura
(dram., ZDA '72, i. J. Voi-
ght, B. Reynolds), vmes
(23.30) dnevnik

0.45 Pregled tiska

1.00 Rubrika o medicini

CANALE 5

6.00 Na prvi strani

9.00 Nan.: Arnold

9.30 Aktualno: Nonsolomoda

10.00 Oddaja o otroških bole-
znih: Pianeta Bambino

10.15 Teleprodaja

10.30 Nan.: Pappa e ciccio

11.00 Aktualno: Anteprema ,
11.30 Televizijsko so-
disce - Forum

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Sgarbi quotidiani

13.40 Aktualno: Amici - Prija-
telji (vodi M. De Filippi)

15.30 Nan.: Simpsonovi

16.00 Otroški variete Bim Bum

17.25 Nan.: Il villaggio dei cor-
sari18.00 Kviza: OK, il prezzo è
giusto!, 19.00 La ruota
della fortuna

20.00 Dnevnik TG 5

20.25 Variete: Striscia la noti-
zia (vodita Lello Arena,
Enzo Iacchetti)20.40 Variete: Il Boom (vodijo
Teo Teocoli, Simona
Ventura, Gene Gnocchi)23.00 Variete: 30 ore per la vita
8 mesi dopo

23.15 Vecerni dnevnik Tg5

23.30 Film: Agenzia Riccardo
Finzi... praticamente de-
tective (kom., It. '79, i. R.
Pozzetto), vmes (0.30)
dnevnik

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes ri-
sanke, Ciao ciao mattina,
Ancora insieme con, itd.

10.00 Aktualno: Secondo noi

10.05 Sport: L' Italia del Giro

11.05 Kolesarska dirka 79. Giro
d' Italia (21. etapa), vmes
(12.25) Odprti studio,

Sport studio

12.35 Kolesarska dirka 79. Giro
d' Italia (14. etapa), 17.00
Studio tappa (vodi Rai-
mondo Vianello)18.00 Nan.: Primi baci - Rap (i.
C. Raymond)

18.30 Odprti studio, vreme,

18.50 Sport studio

19.05 Nan.: Baywatch (i. D.
Hasselhoff), 20.00 Gli
amici di papà (i. J. Sweet-
tin, C. Cameron)20.30 Film: Codice Magnum
(krim., ZDA '86, i. A. Sch
warzenegger, K. Harrold)

22.30 Sport: Giro sera

23.00 Film: Giustizia privata
(pust., VB '87, r. C. Ben-
tley, i. Michael Paré,
TTawny Kitaen)0.00 Aktualna odd.: Fatti e
misfatti

1.10 Italija 1 sport

2.15 Film: Kreola (dram., It.
'92, i. D. Hampton)

4.00 Nan.: Venerdi 13

TELE 4

13.30 17.45, 19.30, 22.10, 0.15

Dogodki in odmevi

13.40 Nan.: The Cat

14.55 Nad.: Fiori d' arancio

16.10 Nan.: Chicago Story,
18.15 Sotto un cielo di
fuoco

20.30 Nan.: Empire Inc.

21.20 Sportna oddaja Telesport

MONTECARLO

13.00 20.00, 22.30, 2.30 Dnev-
nik, 19.50 TMC Sport

12.00 Nan.: Charlie's Angels,

13.30 Gospa in prikazen

14.30 EP v nogometu - Otvo-
ritvena slovesnost, 16.00
VB- Svica

20.15 Aktualno: Primo piano

20.30 Film: Il fidanzato di tutte
(kom., '55, i. F. Sinatra)22.45 Film: Il ragazzo sul delfi-
no (pust., ZDA '57)

2.30 Nan.: Charlie's Angels

Slovenija 1

9.00 Videostrani

9.25 Radovedni Tacek:
Razstava

9.40 Kljukceve dogodivscine

9.55 Zgodbe iz skolkje

10.25 Učimo se tujih jezikov:
francoščina, 10. del10.40 Iscemo mamo,
finski film11.45 Veliki dosezki slovenske
kirurgije, pon.12.15 Eisteddfood '95:
Plesni prizori s festivala

13.00 Porocila

13.05 Hugo, ponovitev

13.50 Car kitov, francoska po-
ljudnoznanstvena oddaja

14.40 Tednik

15.30 Christy, 17. del ameriske
nadaljevanke16.20 Ogenjena moč, 3. del
ameriske dok. oddaje

17.00 TV dnevnik

17.10 Otroka gozdne jagode, 3.,
zadnji del norveške na-
daljevanke

17.30 Portret Naceta Simončiča

17.50 Slovenski magazin

18.25 Ozare

18.30 Hugo, tv igrice

19.05 Včeraj, danes, jutri

19.10 Risanka

19.30 TV dnevnik 2

19.50 Utrip

20.10 Presodite

21.15 Andi - Gora molitve,
japonska dok. oddaja

22.05 Turisticna oddaja

22.25 Včeraj, danes, jutri

22.35 TV dnevnik 3, vreme

23.05 Divji zahod, angl. film

0.30 Porocila

Slovenija 2

8.00 Euronews

8.20 Jubilejni koncert APZ

Tone Tomsic, posnetek

10.20 Pogled in zadani, pon.

12.10 Veleblagovnica, am. film

13.30 Pred EP v nogometu,
sportna oddaja13.55 Tenis - grand slam, finale
(Z), prenos15.55 EP v nogometu: Anglija -
Svica, prenos

17.50 Mats Wilander, portret

18.05 Znanost od blizu, 15. del

18.30 Karaoke

19.30 4 x 4, oddaja o ljudeh in
zivali

20.05 Zutka, ameriski film

21.45 Sobotna noč

1.30 Kolesarska dirka Giro d'I-
talia, posnetek2.00 Finale Stanleyjevega po-
kala, prenos

Koper

15.30 Euronews

15.55 Peter Pan Club,
otroška oddaja

17.00 TVD mladi

17.30 Ameriski avtorji

18.00 Slovenski program

Poper,
kabaretno-satirična oddaja

18.45 Primorska kronika

18.55 Nikar

19.00 TV dnevnik

Vsedanes

19.30 Jutri je nedelja,
verska oddaja19.40 Globusov tik tak,
ponovitev20.00 Cetrtkova športna oddaja,
ponovitev20.30 Razkošna dekleta,
italijanski film

Režija: Berbard Vorhaus.

Igrajo: Anna Maria Ferre-
ro, Jacques Sernas in dru-
gi.

22.00 Vsedanes

22.15 Tenis - grand slam, finale
(Z), posnetekAchtung Baby!
oddaja o kulturi,

avtor Roberto Ferrucci

Hrvaška 1

8.45 TV koledar

8.55 Porocila

10.00 Otroci iz Avstralije,
21. del avstralske serije10.30 Tarzan in izgubljeni safa-
ri,

ameriski film, 1957

12.00 Dnevnik

12.20 Prizma

13.20 Zivljenjska zgodba Toni-
ja Ivasa

14.20 Briljantina

15.10 Vsi poročealci sveta

16.00 Porocila

16.05 Televizija o televiziji

16.35 Sinovi viharjev

18.00 Turbo Limach Show

19.15 Na začetku je bila beseda

19.30 Dnevnik

20.10 Par excellence,
zabavna oddaja21.15 Policijska akademija 6,
ameriski film

Režija: Peter Bonerz.

22.35 Dnevnik

23.50 Glavni osumljenec,
2. del angleske nani-
zkanke

RADIO

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00,
12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila;
19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00
Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30
O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S
knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan;
12.10 Poslušalci čestitajo; ; 13.00 Danes do
13-ih; 13.20 Obvestila, osmrtnice; 15.00 Ra-
dio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in od-
mevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Utrinek;
19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na
obisku; 22.25 Za prijeten konec dneva,
23.05 Literarni nočno; 23.30 Igra.

Slovenija 2

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je ustaljeno območje visokega zračnega pritiska. S sibijskimi vzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje tople zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 05.11 in zšlo ob 20.51. Dan bo dolg 15 ur in 40 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 01.01 in zšla ob 12.53.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.24 najvišje 9 cm, ob 9.04 najnižje -32 cm, ob 16.38 najvišje 34 cm, ob 23.40 najnižje -12 cm.

Jutri: ob 4.27 najvišje 2 cm, ob 10.22 najnižje -24 cm, ob 17.46 najvišje 37 cm, ob 0.58 najnižje -23 cm.

BIOPROGNOZA

Sredi dneva in popoldne bo sarnost delovala obtežljivo. Priporočamo, da se v času največje vročine izogibate napornemu delu.

TEMPERATURA VODA

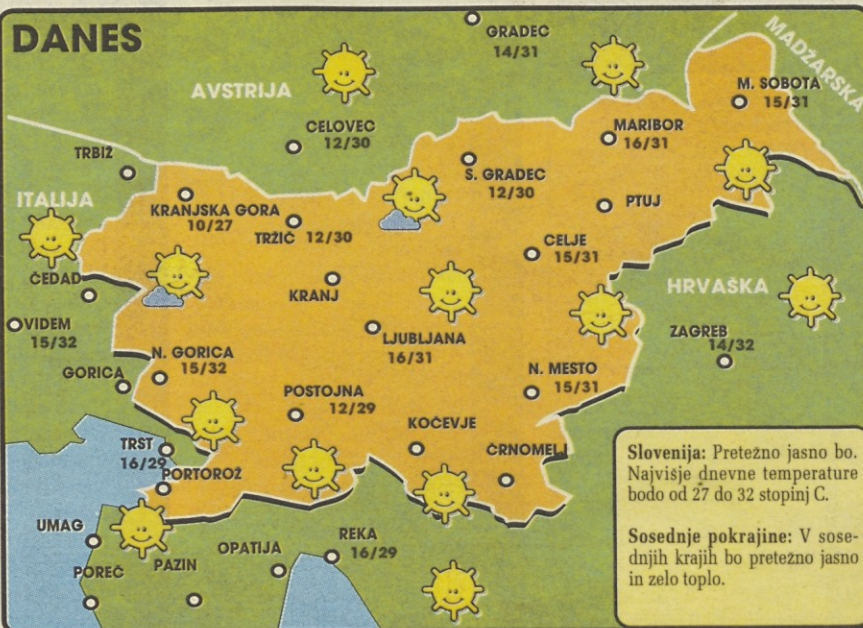
POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	17,2	Gradascica Dvor	11,5
Sava Radovljica	12,0	Savinja Veliko Sirje	17,3
Sava Sentjakob	14,5	Soca Solkan	14,4
Sava Hrastnik	15,9	Idrija Podretea	10,5
Sora Suha	13,8	Vipava Dolenje	11,3
Ljubljana Moste	16,4	Jadransko morje Koper	18,9

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

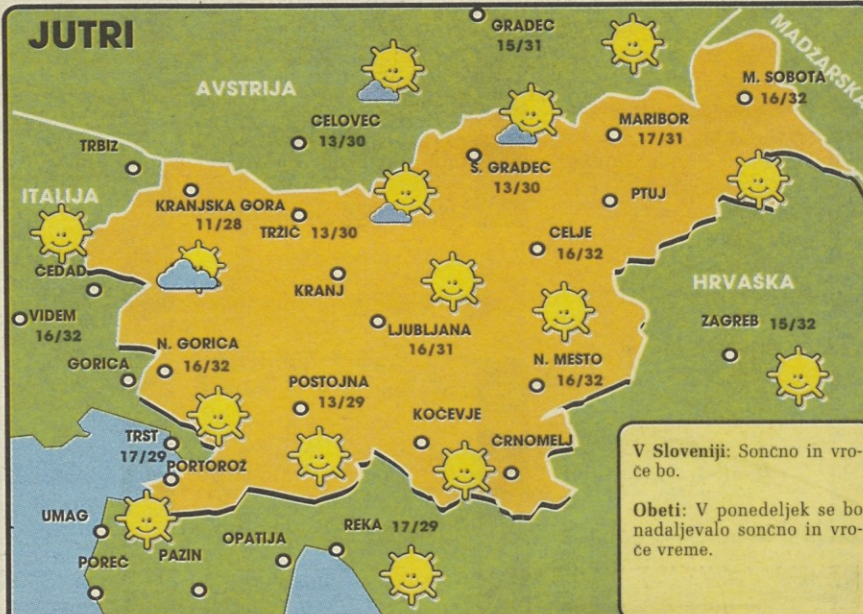
VIŠINA	°C
500 m	29
1000 m	23
1500 m	18
2000 m	15
2500 m	12
2864 m	9

Snežna odeja je dokaj sesedena in utrjena, vendar zaradi toplega vremena zmehčana, v višjih legah pa ponoči zamrzne, tako da jutraj in del dopoldneva drži človeško tezo. Na območjih, kjer so se večje količine naplavljenega snega, je nevarnost proženja snežnih plazov 2., sicer pa je splošna nevarnost minimalna, 1. stopnje.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Aljaska se še ni rešila iz ognjenega objema

WASHINGTON - Več kot tisoč gasilcev, ki so prisli iz 48 kontinentalnih zveznih držav ZDA, se od četrta zvečer skupaj s tamkajšnjimi 300 kolegi bori s še naprej divjajočim gromozanskim požarom, ki je izbruhnil preteklo nedeljo 80 kilometrov od glavnega mesta Aljaske Anchorage. Požar divja zdaj na površini okrog 162 tisoč kvadratnih kilometrov, približno toliko, kolikor meri evropska kneževina Lichtenstein.

Po podatkih civilne zascite je bilo uničeno okrog 400 domov, o morebitnih žrtvah pa ni poročil. Prebivalcev, ki so prisiljeni zapustiti svoje domove, je več kot 2.500. Po prvih, približnih ocenah, se trenutna škoda, ki jo je povzročila ognjena stihija, giblje okrog 40 milijonov dolarjev, kar je približno 64 milijard lir.

Kot smo že poročali, je sirjenje ognja, ki ga gasilci kljub posegom z letali (na posnetku - telefoto AP) ne uspevajo omejiti, bliskovito hitro zaradi razsuse zemlje oziroma rastlinja in zaradi močnega suhega vetra. Zdaj ne preostaja drugega, kot upanje, da se bo veter vendarle umiril ali vsaj preusmeril, kar bi gasilcem in civilni zasciti omogočilo, da končno premagajo ta najhujši požar v zgodovini Aljaske.

Zaradi megle trčili plovili na Donavi

DUNAJ - Gosta megla, ki je včeraj navsezgodaj ležala nad Zgornjo Avstrijo, je najverjetneje vzrok trčenja nekega romunskega trajekta z dvesto potniki na krovu in nizozemskega tovornega plovila, ki je prevazalo avtomobile. Policija poroča o eni sami ranjeni osebi, gmotne škode pa je kar prece.

Evropske prestolnice so že pošteno razbeljene

PARIZ - Takole se hladijo mladi na Trgu Trocadero v francoski prestolnici (AP), kjer se je temperatura povzpela na 32 stopinj Celzija, o podobni vročini pa poročajo tudi iz Londona in Münchna.

V teh mišicah je jeklena moč

Arpad Nick je ime madžarskemu orjaku, ki na mednarodnem letališču v Budimpešti brez težav vleče 17 ton težko letalo JAK 40 (Telefoto AP)